

Anasztázia Novih

SZENSZEI-II

Sambhala Bölcsé

Budapest
2025

Az Igazság elől nem rejtőzhetsz el, a **Bölcsességet** nem titkolhatod el. Nincs a Földön semmi **titok**, ami egyszer ne válna nyilvánvalóvá. Az emberi élet és halál egyetlen folyamat áramlata. A múlt **megértése** annyit jelent, mint megtanulni leküzdeni a jelen veszélyeit. **Kijutni** belőle pedig csak úgy lehetséges, ha az ember Emberré válik!

A könyv egy volt tizedikes diáklány személyes naplójának feljegyzései alapján készült, amelyek az 1991-es nyár eseményeit tükrözik.

Tartalomjegyzék

Előszó	4
1. fejezet	7
2. fejezet	10
3. fejezet	26
4. fejezet	48
5. fejezet	77
6. fejezet	91
7. fejezet	110
8. fejezet	121
A SZENSZEI MONDÁSAI	230

ELŐSZÓ

— De nem is olyan rossz minden. Ráadásul, ha már úgy döntöttél, hogy maradsz, adj nekik még egy esélyt, és engedelyezsd, hogy én...

Ebben a pillanatban ki tudja honnan, könnyű szellő suhant át a tenger felett, felélénkítve a holdfényes utat. Utóbbi megbabonázóan szikrázott ezüstös átmeneteivel, csalogatva a titokzatos távolba. A természet, mintha szándékosan bosszantotta volna a Lényt, egyfelől örökkévalóságával vette körül, másfelől — természetes földi szépséggel. Nyilvánvalóan, valamilyen bensőséges, csak általa ismert titok rejtőzött ebben a nem tolakodó fuvallatban.

— Ha ennyire akarod, próbáld meg, kérlek. Amíg itt vagyunk, van még idő... De a mező már régóta beérett. És a szüntelenül szaporodó gyom már túlságosan kezdi terhelni a földet... Gyengének bizonyult a vetés, annak ellenére, hogy gondoskodtak róla: az illúzió

másodpercei elhomályosították számukra az örökkévalóság realitását.

— És mégis remélem, hogy talállok...

Egy újabb szellőkés vitte magával a szavakat a határtalan térbe. A Lény két része ismét egyesült a lényegében. Rövid csend állt be. És csak a tábortűz ropogott csendesen az égő ágakkal. A hozzáadott finom vesszők gyorsan elszenesedett, alaktalan hamukupaccá váltak. Furcsa, csak egy pillanat telt el, és mintha soha nem is létezett volna ez a csodálatos anyag, mintha nem is létezett volna egyáltalán.

– Kő, amely homokba esik –
homokszemek susogása.

Hullámok partverése –
homokszemek susogása.

A te sebes futásod,
Lábad a homokba –
homokszemek susogása.

Az élet csupán egyetlen lépés,
És az évek benne – homokszemek susogása.

Rigden Dzsappó

inden srác elment fürödni. Végre eljött a pillanat, amikor a Szenszei egyedül maradt. Ő a sekély vízben állt, fokozatosan hozzászokva a hűvös tenger-vízhez. Kihaszználva az egyedüllétét, elkezdtem elmesélni neki a furcsa álmomat a Vörös

Lovasról, amely előző éjjel jött. Ez a szokatlan látomás lenyűgözött a példátlan realizmusával, élénkségével és érzelmességével. Elbeszélve ezt a Szenszei-nek, panaszkodtam, hogy sehogy sem tudom felidézni a jelentését, csak emlékszem, hogy nagyon fontos volt számomra. Ellentétben a várakozásaimmal a teljes megfejtésre az álomról a fiziológiai és a filozófiai szempontokból, a Szenszei csak elmosolyodott, és valahogy rejtélyesen rám nézve kimondta:

— Eljön az idő, és te mindent meg fogsz tudni.

Ezek a szavak rendkívül felkeltették az érdeklődésemet, de a Szenszei nem tett hozzá ehhez semmit. Teljes tanácstalanságban hagyva engem, csatlakozott a legényeink társaságához, akik már javában szórakoztak, próbálva feltartóztatni hősies testükkel a rájuk rohanó hullámokat. «Furcsa álom. Furcsa válasz. És mit jelenthet mindez?» — gondoltam újra.

Figyelve a Szenszei-t oldalról figyelve, újra és újra megdöbbenve tapasztaltam, mennyire természetesen mozog a látszólag teljesen különböző valóságsíkokon. A srácok társaságában gyakorlatilag semmiben sem tűnt ki, talán csak nagyobb állóképességével és kitűnő humorérzékével. De elég volt – képletesen szólva – csak megpendíteni a lelki élete húrjait, és azokból máris csodálatos dallam áradt: elbűvölően különleges magasságával, egyszerűségével, finomságával és egyben rendkívüli bölcsességével, amely szó szerint vonzotta az embert hozzá...

Bámulatosan titokzatos Ember. A múltat elemezve érdekes megfigyelésre bukkantam: minden – akivel vagy amivel a Szenszei kapcsolatba került – fokozatosan elkezdett megváltozni. Számomra felfoghatatlan maradt, hogyan csinálta ezt? Vegyük, például az én sorsomat. Hiszen még fél évvel ezelőtt a testem, a tizenhét éves korom ellenére, egy hajszálra volt a pusztulástól. És abban a nehéz időszakban, amikor gyakorlatilag a teljes reménytelenség lebegett körülöttem, és a közeli rokonok szeme tele volt bánattal és együttérzéssel, éppen ebben az «utolsó pillanatban» találkoztam a keleti harcművészetek mesterével – a Szenszei-jel, akinek a tudása és képességei nyilvánvalóan túlmutattak a hétköznapi mindennapiság keretein. A Szenszei a szó szoros értelmében nemcsak az én sorsomat változtatta meg, hanem az egész világot az én érzékelésemben. Most már biztos vagyok benne, hogy ez a találkozás egyáltalán nem volt szerencsés véletlen, ahogy korábban feltételeztem. Összegezve az összes «váratlan véletlent», amelyek könyörtelenül elvezettek engem az életem bizonyos követ-

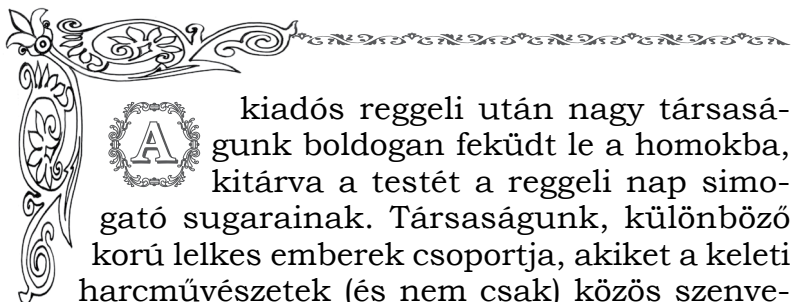

kezményeihez, megbizonyosodtam arról, hogy ez a találkozás — inkább törvényszerűség, valaki fenti akaratának megnyilvánulása. És ha a Szenszei-nek köszönhetően mégis életben maradtam, akkor Valakinek szüksége volt rá.

De miért? És mi célból? Mi az én hatalmamban lévő dolog, amiért életben hagytak? Nehéz találgatni arról, amiről nem tudsz. És hogyan lehet teljesen megérteni a Felsőbb erők szándékát? Hiszen egy véletlen találkozás, egy szó, akár egy szótlan tett is szülhet olyan eseményláncot, amely láthatatlanul elvezethet valamilyen globális változásokhoz, legyenek azok különálló egyénekben vagy a társadalom egészében. De egy egyszerű ember, aki megtette ezt a kezdeti lépést, valószínűleg a tette általános eredményének tudatlanságában marad, mivel a gondolatok korlátozott világában és kizárólag «a saját valóságának» környezetében él. És a legmegdöbbentőbb az, hogy minden ember naponta, anélkül, hogy sejtene, saját választásának akaratából beleteszi a hozzájárulását a közelgő események egyre növekvő hógolyójába.

Intuitívan éreztem, hogy a sorsom igazi értelmének megfejtése ebben a titokzatos álomban rejlik. És mint kíváncsi ember, mindent azonnal, és lehetőleg minél részletesebben meg akartam tudni. De a titok titok maradt.

A kiadós reggeli után nagy társaságunk boldogan feküdt le a homokba, kitárva a testét a reggeli nap simogató sugarainak. Társaságunk, különböző korú lelkes emberek csoportja, akiket a keleti harcművészetek (és nem csak) közös szenvedélye, valamint edzőnk, Igor Mihajlovics iránti különleges, őszinte tisztelet köt össze, akit barátilag Szenszei-nek hívtunk.

A Szenszei — valóban nem mindennapi személyiség. Külsejét tekintve semmiben sem tűnt ki a társaságból. Fiatal, világos hajú, sportos testalkatú férfi. Talán csak a szokatlanul éleslátó és okos szemeket vehette volna észre az első pillantásra egy figyelmes szemlélő. Egyébként... Korát és komolyságát tekintve inkább a negyvenéves pszichoterapeuta, Nyikolaj Andrejevics tűnt ki. Komolyságban — Vologya, a Szenszei régi barátja, aki valamilyen különleges egységet vezetett, ahogy az emberek mondják — «különleges erőket». Parancsnoki hangban — Viktor, az idősebb szempai-unk, egy fiatal srác, aki a rendőrségen dolgozik. Lelkesedésben, tréfákban és kimeríthetetlen humorban — Zsenyka és barátja, Sztász, magas, atletikus testalkatú fiúk az idősebb cso-

portból. Nos, fiatalos lendületben — Ruszlán és Jura, valamint vidám társaságunk, amely valamikor régen, keleti harcművészeti filmeket nézve, elindult egy jó Tanító keresésére, és rábukkant a tudás ilyen kincsére, mint a Szenszei, még gondolatban sem feltételezve, hogy ilyen egyedi személyiségek léteznek a világon. Vidám társaságunk — Andrej, Kosztik, Szlávik, Tatjana és én. Idén számunkra már «elcsendesült» az utolsó iskolacsengő, elment a ballagási vizsgák forró időszaka. Mögöttünk az iskolás évek, előttünk pedig egy egész élet a maga bánataival és örömeivel, győzelmeivel és vereségeivel, zuhanásaival és felemelkedéseivel. És mi éppen abban a bizonytalan «középső» részben voltunk, amelyet mi a legjobb időnek tartottunk a «pihenőre».

Még csak a harmadik napja tartott a felejthetetlen pihenés a Szenszei-jel a tengerparton. De milyen napok voltak ezek! Ez volt az az aranyidő, amikor nemcsak lehetőséged van pihenni a legjobb barátaid társaságában, hanem feltöltődni is lenyűgöző élményekkel, és a legfontosabb, bölcsességgel a Szenszei-jel való ilyen szívélyes kommunikációból.

Szlávik és Jura, Vologya vezetésével, katonai rend szerint mentek a tengerhez homokkal dörzsölni az edényeket, mivel ma reggel rajtuk volt a sor. Ráadásul, a fiatal srácok részéről még tiltakozás sem hangzott el. Elég volt nekik Vologya parancsnoki-basszus hangjának egy könnyű emlékeztetése «Indulás!», hogy lelkesen megragadják a fazekakat. Ez a komikus helyzet egy egész áradatnyi viccet váltott ki Vologya irányába. De Vologya, egyáltalán nem zavartatva magát, katonásan mondta:

— A rend, az rend.

Nyikolaj Andrejevics kezében ismét megjelent egy könyv, amelytől már harmadik napja nem vált meg, időnként olvasgatva azt. Azon kérdések alapján, amelyeket felvetett a Szenszei-jel folytatott beszélgetésben, a könyv biztosan kapcsolódott a pszichoterapeuta tevékenységéhez. Arról értekezett, hogy a pszichológia, sajnos, még fiatal tudomány, és hogy egy jó pszichológusnak ma már jó filozófusnak is kell lennie, mert a pszichológia tudományának kezdeti forrásainál éppen a filozófusok álltak.

— Vegyétek csak Szókratészt, a pszichológia egyik első megalapítóját. Hallgassátok meg, milyen csodálatos szavakat írt. — Nyikolaj Andrejevics kinyitotta a bejelölt oldalt, és felolvasta hangosan. — «Ahogy nem szabad a szemet külön a fejtől és a fejet — külön a testtől gyógyítani, úgy nem szabad a testet gyógyítani a lélek gyógyítása nélkül...» És még: «A lelket pedig... megfelelő varázsigékkel kell gyógyítani, ezek nem mások, mint helyes szavak» — Nyikolaj Andrejevics külön hangsúlyt fektetett az utolsó szavakra, — ezektől a szavaktól az értelem gyökeret ereszt a lélekben, és gyökeret eresztése, valamint jelenléte megkönnyíti az egészség beépülését mind a fej területére, mind az egész test területére».

Nyikolaj Andrejevics elhallgatott, átfutotta a tekintetével az oldalt, majd folytatta:

— «Kritiasz, hallva a szavaimat, felkiáltott: "Szókratészom, a fejfájás igazi Hermész ajándéka lenne a fiatalember számára, ha kényszerítené őt, hogy a feje kedvéért a saját eszét is tökéletesítse!"

— Ez pontosan így van — mosolygott a Szenszei.

— Nézzük csak, tizennégy évszázaddal ezelőtt íródott, és még mindig aktuális.

— Kétségtelenül, mert a bölcsesség nem ismer időt.

— Igen, mennyire helyesen vette észre Szókratész.

— Szókratész csak azt adta tovább, amit tanítottak neki. Szókratész nem lenne Szókratész, ha nem találkozott volna az útján Kritónnal, akit megfogott a lelki szépsége, és aki megfelelő oktatást adott neki. Ezért mélyen téved, ha azt gondolja, hogy a pszichológia Szókratésztől ered. Amit Szókratésznek átadtak a Tanítójától, és később, ennek megfelelően, az utódainak, az csak egy távoli visszhangja az ősök igazi tudásának... A pszichológia ősbibb tudomány, mint gondolnánk. És egyáltalán nem új. Megalapítói és alkotói egyáltalán nem Szókratész, William James, főleg nem Le Bon, Sigmund Freud, Alfred Adler és mások. Ezek az emberek csak megpróbálták saját világképük prizmáján keresztül, morzsánsként részben helyreállítani azt, ami valamikor az embereknek egészében megadatott, és amit könnyelműen elveszítettek az idővel... Egyébként, ez a tudomány mélyen a gyökeréig az ókorba nyúlik vissza.

— Pszichológia... mint tudomány... az ősrégi időkbe?! — őszintén meglepődött Nyikolaj Andrejevics.

— Igen, pontosan, mint tudomány, — erősítette meg a Szenszei. — Az ősök olyan tudással rendelkeztek, amitől a modern emberek még nagyon messze vannak. Ha ma a pszichológia csak próbálja tanulmányozni a személyiség szerkezetét, az általános törvényszerűségeket, az emberek közötti kommunikáció törvényeit, ez az ősök számára

csak felületes filozófia volt, mivel a pszichológia finomabb tudásával rendelkeztek — különböző pszichotechnikákkal. Önmaguk bensőjét, a lelkük mélységeit tanulmányozták, és nem az Egójukét. A «pszichológia» tudománya pedig éppen az önmagunk tanulmányozásával kezdődik. És minél jobban ismeri meg magát az ember, annál jobban fogja érteni nemcsak a többiekét, hanem az egész világot is.

— Engedje meg, de a modern pszichológiában is elég sok különböző pszichotechnika létezik.

— Igen, de milyen pszichotechnikák? Általában, a legelemibbek, és figyelje meg, többségükben az anyagi kezdetre irányulnak. Nevezhető-e a modern emberiség, a pszichológia jelenlegi fejlettségi szintjén, Szellemileg fejlett közösségnek? Természetesen, nem. Mert a modern pszichológia főleg az alantas szintet érinti — megpróbálja megoldani az ember Egója által szült konfliktusok problémáit. Egyszerűbben szólva, az Állati kezdet levében fő, annak ellenére, hogy a feladatai között szerepel az emberi lélek megértése. Ilyen «elmélet» és «gyakorlat» arány mellett Ön maga is megérti, milyen ellentmondásos jövő vár rá. Vagyis, lényegében a modern pszichológia az egoizmust próbálja kibékíteni a nagyzási hóborttal.

— Nos, elvileg ez ugyanaz, — óvatosan jegyezte meg a pszichoterapeuta.

— Én is erről beszélek, — hangsúlyozta a Szenszei, lehetőséget adva Nyikolaj Andrejevicsnek, hogy mélyebben átgondolja szavainak értelmét. — Én semmiképpen sem kicsinyítem le a pszichológia jelentőségét a modern világban. Ez egy jó tudományág, szükséges. Valóban érdemes fejleszteni, segít az embereknek a stressz oldásában, a

félelmeik leküzdésében. De egy kérdésem van, doktor. Mondja meg nekem, kérem, miért nem tudnak a pszichológusok rendet tenni a saját fejükben, miközben megpróbálnak belemászni mások fejébe?

— Nos... miért? — nyújtotta el lassan Nyikolaj Andrejevics, és egy rövid szünet után élénken válaszolt: — Mert enni kell!

Vidáman nevettek, ami után a pszichoterapeuta folytatta a beszélgetést.

— Ha az ősök ilyen tudással rendelkeztek, akkor elvileg aranykornak kellett volna lennie.

— Pontosan. Így is volt.

Nyikolaj Andrejevics elgondolkodott, majd megkérdezte:

— És milyen ókort ért Ön ezen? A mi civilizációnkban?

Észrevettem, hogy Nyikolaj Andrejevics hol barátilag «te»-gezve, hol tiszteletteljesen «Ön»-özve kommunikált a Szenszei-el.

— Én persze még a civilizációnk kezdetét sem nevezném ókornak. A mi civilizációnk csak mintegy tizenkétezer éve létezik. Bár a fejlődésének kezdetén az emberiség megkapta a tudás egy bizonyos részét, többek között a pszichológia területén is.

— Tudás átadva? Érdekes, és kinek adták át?

— Ez a tudás el volt szórva az egész világban: Európában, Ázsiában, Afrikában, Dél- és Észak-Amerikában. Bensőséges tudásként őrizték a bölcsék az Ősi Egyiptom, India, Mezopotámia, Szibéria, Kína törzseiben. De annak ellenére, hogy földrajzilag ilyen széles körben voltak jelen azok, akik be voltak avatva, ez a tudás idővel elveszett.

Emiatt Önöknek, uraim, most újra fel kell találniuk a kereket.

— És mégis furcsa. Hogyan juthattak ehhez a tudáshoz az emberek a különböző kontinenseken, ráadásul a törzsekben? És a legérdekesebb, ki adhatta át nekik? Hiszen tudomásom szerint régen az óceán áthidalhatatlan akadályt jelentett. Átrepülni még nem volt mivel, átúszni pedig gyakorlatilag lehetetlen volt.

— Egyszerűen az ön képzeletében, ennek megtételéhez feltétlenül szükséges valamilyen technika, vagy szükség esetén eszköz. Az ősök pedig a saját képességeikkel boldogultak. Nem véletlenül említettem az emberi pszichére vonatkozó finom tudásukat. Hiszen tudták, hogyan kell irányítani a képességeiket. És ami ma vita tárgya — a levitáció, a telekinézis, a teleportáció, a telepátia és hasonlók — az ősök számára közönséges valóság volt. Ugyanolyan természetes volt, mint például számunkra a kerékpározás vagy az úszás...

— Ez nagyszerű! — vágott bele szemtelenül Ruszlán a beszélgetésbe, aki akárcsak mi, véletlen hallgatója volt a «mesterek» beszélgetésének. — Bárcsak nekünk is lennének ilyen tudásunk! Megkívántad — elrepültél. Ez menő! Meg lehet ezt tanulni, Szenszei?

A Szenszei először komolyan nézett a fiúra, de aztán enyhe mosoly jelent meg az arcán.

— Természetesen, lehet.

— És hogyan, ha részleteiben nézzük meg ezt? — próbálta «okosan» feltenni a kérdést Ruszlán.

A Szenszei egy kicsit elhallgatott, ránézett, megtartva arcán az alig észrevehető mosolyt, majd kimondta:

— Elemi. Tudod, a lényeg ebben a dologban a megközelítésed, a vágyad, a belső hozzáállásod és a legfontosabb — a nagy szomjad a levitáció megtapasztalására. Maga a levitáció elve nem bonyolult. A fő mag a vágyadban rejlik...

— Nos, ez mintha érthető lenne, de konkrétan... fizikai értelemben? — firtatta Ruszlán, összevont szemöldökkel, mintha egy megoldhatatlan rejtvény állna előtte.

— Konkrétan? Nos, mondjuk így. Minden ember egy szigorúan egyedi torziós mező generátora. Ez a torziós mező hatással van a körülötte lévő fizikai tér fotonjaira, és kölcsönhatásba lép más egyének torziós mezeivel. Ahhoz, hogy megkezdődjön a levitáció hatása, vagyis, egyszerűbben szólva a fizikai tested levegőben való lebegésének hatása, szükséges egy bizonyos gerjesztést adni a pszichikai energia segítségével, és átalakítani a kinetikus energiát potenciálissá és fordítva. Ez a pszichikai energia erőteljes fellángolását okozza, az adrenalin felszabadulása következtében, amely hatalmas gerjesztést eredményez egy másik egyén torziós mezejében, ami elkerülhetetlenül hatással lesz az energiapotenciálod jelentős növekedésére és gyorsulására.

Szóval, amikor gondolatban ráhangolódsz, a labilis spinnrendszerben, vagyis a te agyadban, bizonyos spinnstruktúrák jönnek létre, amelyek megismétlik a kialakított kép térbeli-frekvencia struktúráját. Ez az információ a maga részéről nemcsak az egész szervezetre, hanem a környezetre is továbbítódik, és ezáltal kölcsönhatásba lép a fotonokkal, vagyis az elektromágneses sugárzás kvantumaival. Bizonyos feltételek megléte esetén, nevezetesen személyes erő és gon-

dolat tiszta koncentrációja esetén, olyan hatás jön létre, amely később lehetővé teszi a súlyod hirtelen csökkenését. Aztán, ahogy mondani szokás, már csak technikai kérdés. Szóval, amilyen erővel működik az állandó gondolatod generátora, annyi ideig fog tartani a levitáció hatása. Egyszerű fizika, és nincs benne semmi bonyolult és természetfeletti...

A fiúk próbáltak figyelmesen hallgatni a Szenszei minden szavára. Én pedig, annak ellenére, hogy a felét sem értettem annak, amit mondott, egyszerűen megpróbáltam megjegyezni a szavait, gondolatban megismételve őket, hogy aztán szó szerint leírjam a naplómba. Nyikolaj Andrejevicsnek pedig egyszerűen leesett az álla a hallottakról, és olyan nem értő tekintete volt, mint egy elsőéves diáknak, aki legalább egy doktori disszertáció védelmén vesz részt.

— ...Tehát, minden a belső akaratod erejétől függ. Hiszen ez az erő hatalmas. Lám, az emberek az ősi időkben «vimánákat» emeltek a levegőbe, ezeket a hatalmas szerkezeteket pusztán az akaratuk erejével, vagyis a koncentrált gondolat pszichikai energiájával, nem is beszélve a saját testükről. Az ősök képesek voltak több száz tonnát felemelni és áthelyezni. És miért sikerült nekik ez? Mert ezek az emberek fegyelmezték az elméjüket... A legfontosabb a kívánt eredményre való koncentrált összpontosítás, ekkor történik meg a pszichikai energia akkumulációja. A fejedben csak a végső cél lehet, világos és tiszta. Át kell érezned és el kell képzelned az egész folyamatot valóságosan...

A Szenszei ilyen magyarázata közben Ruszlánnak céltudatos tekintete lett. Nyilvánvalóan,

a srác égett a vágytól, hogy azonnal gyakorlatba ültesse a szavakat.

— Szenszei, ezt sokáig kell tanulni? — lelkesen hadarta Ruszlán.

— Nos, ha komolyan vesszük, ahhoz, hogy órákig tudj levitálni, természetesen, idő kell. De néhány másodpercig lebegni — ezt gyakorlatilag minden kezdő megteheti.

— Húha! — csodálkozva mondta Ruszlán. — Akkor most rögtön megpróbálhatom?!

— És miért ne? Minden lehetséges, ha nagyon akarod.

— És hogyan? Mit kell tenni? — sietve firtatta Ruszlán.

— Nos, ebben az esetben, a kezdeti tanulásnál nagyon fontos a nekifutás. Először, természetesen, nem ígérem, hogy sokáig fogsz lebegni, de körülbelül egy perc szabad repülés — teljesen reális. Többet, valószínűleg nem bírsz ki. Legrosszabb esetben, a kritikus pont leküzdése után, néhány másodpercig tudsz futni a vízen.

— Igen? A felszínen?! — örömmel kiáltott fel Ruszlán.

— Természetesen... Itt nagyon fontos a sebesség eleme, valamint a megszakítás impulzusereje...

Ekkor valamiért eszembe jutottak a molnárpóloskák, milyen sebességgel és könnyedséggel siklanak ez a rovar a víz felszínén. Eszembe jutottak az állattani órák, és arra gondoltam: «Ha figyelembe vesszük a kis súlyt és a víz felületi feszültségét, akkor ez a folyamat valószínűleg teljesen lehetséges».

A társaságunk körében hatalmas izgalom kezdődött. Ruszlán koncentrált arccal, figyelve a Szenszei szavaira, készült a tenger felé indulni.

A többi srác érdeklődéssel figyelte a folyamatot. Zsenyka és Sztász elkezdtek tanácsokat adni Ruszlánnak, hogyan vegyen jó startot. Andrej és Kosztik kinyilvánították a vágyukat, hogy ők legyenek a következő résztvevői ennek a kísérletnek. Tatjánával már majdnem irigykedve néztük «a szerencsés» Ruszlánt, aki elsőként fog a levegőbe emelkedni a társaságunkban.

És ekkor Kosztik a rá jellemző lelkesedéssel felajánlotta, a Szenszei-hez fordulva:

— Talán én próbáljam meg Ruszlán helyett, úgymond a kísérlet tisztasága érdekében. Az én súlyom mégis két kilóval kevesebb, mint az övé.

— Két kilóval, két kilóval, — gúnyolta őt viccesen Ruszlán. — Aki először kérdezte, az fog először repülni! Állj sorba.

— Mi a különbség, — legyintett a kezével Kosztik. — Szenszei, talán ketten egyszerre? Mi van, ha neki nem sikerül úgy, ahogy kell?

— Azt még meglátjuk, kinek nem sikerül! — borzolta fel a haját Ruszlán. — És különben is, menj innen, csak zavarasz a koncentrálásban...

A Szenszei csak elmosolyodott ezen a gyermeki lelkesedésen, és folytatta a tanácsait:

— Miért aggódtok, srácok, mindenki megpróbálhatja, ha van ilyen vágy. Még egyszer ismétlem, a lényeg a jó nekifutás...

— És én fogok valamit érezni közben... fizikailag? — szorgalmasan kérdezte Ruszlán, ferde pillantást vetve a mellette elhelyezkedni próbáló Kosztikra.

— Kétségtelenül. Lesznek bizonyos érzések. Az elszakadás pillanatában, például, hirtelen megváltozik a pulzusod gyakorisága. Körülbelül negyven egységgel növekszik. Megváltozik továbbá a

hullámfolyamatok koherenciája a te agyadban. A felszálláskor először teljes légzésleállítás következik be, majd megváltozik maga a légzés jellege. Összefoglalva, ne aggódj az érzések skálája miatt. Tekintsd úgy, hogy a teljes csokor már biztosítva van számodra. A fő dolog számodra most – a jó nekifutás. Értetted?

Ruszlán teljes feszültségben állt, ahogy mondani szokás, első számú harckészültségben:

– Értettem, értettem, – jelentette. – És tovább hogyan? Hogyan szakadjak el a földtől?

A Szenszei válaszolt:

– Óh, ezért ne aggódj, a földtől biztosan elszállsz. A fő, jól felgyorsulni. Nézd, semmilyen külső gondolat. A fő a cél. A célod – a repülés.

– Értettem, értettem! Akkor, cél megvan. Gondolatok nincsenek. Mit tegyek tovább?

– És tovább, – mondta a Szenszei, – nekifutsz, és... minden erőddel rácsapsz Vologya fenekére.

És közben rámutatott a speciális erőink katonájára. Ő éppen megfelelő hajlásban volt, és békésen mosogatott a tenger szélénél. Igen, Ruszlán «kezdeti lökése» szempontjából Vologya éppen «startpozícióban» volt. – És ennyi! A későbbi levitáció garantált számodra.

Csend állt be. A nép meglepetten váltotta a tekintetét a speciális erőink katonájáról, Vologyaról a Szenszei-re, próbálva megérteni a történeteket. De ez a megfagyott néma jelenet nem tartott sokáig. Az első, akihez eljutott a Szenszei mondanivalójának teljes lényege, Nyikolaj Andrejevics volt. Olyan nevetésben tört ki, hogy még könnyei is folytak. A fiúkhöz egy kicsit később jutott el. De amikor én is «megvilágosodtam», a tengerpart levegője már javában rengett a társaságunk

zúgó nevetésétől, és Ruszlán és Kosztik «szívélyes engedékenységetől» egymásnak az első «felszállás» jogáért. Még a «ügyeletesek» is, megfordulva a kollektíva általános nevetésére, sietve csatlakoztak hozzánk a befejezetlen fazekakkal. A kíváncsiságtól gyötörve, még tíz percig próbálták kikövetelni a nevetéstől haldokló társaságunktól, mi is történt itt valójában.

Miután a srácok kissé lecsillapodtak, és többségük elment fürödni, viccesen kísérletezve egymáson az «új levitációs módszerrel», csak akkor tért vissza Nyikolaj Andrejevics az őt érdeklő beszélgetéshez Igor Mihajloviccsal, amelyet oly tapintatlanul szakított meg Ruszlán ostoba kíváncsisága.

— Én sehogy sem értem, először is, ki adhatta át az ősöknek ezt a tudást, másodszor pedig, hogyan fogadhatták be azok az őskori törzsek az ilyen tudományt a primitív gondolkodásukkal?

— A helyzet az, hogy ezek a törzsek korántsem voltak őskoriak. Ők az atlantiszi civilizáció életben maradt leszármazottai voltak. A gondolkodásuk egyáltalán nem volt primitív, ahogy gondolja. Pontosan olyan volt, mint a miénk. Hiszen, mindez idő alatt az emberi agy nem szenvedett semmilyen változást. Sőt, az agy lehetőségeit sokkal jobban és minőségibben használták, mint mi.

— Vagyis, azt akarja mondani, hogy intellektuálisan sokkal fejlettebbek voltak nálunk?

— Lehet, hogy paradoxonnak hangzik az Ön számára, de ez tény. Ha százalékos arányban számolunk, akkor mi most a lehetőségeinknek körülbelül 10%-át használjuk, ők pedig — több mint 50%-át. Számolja ki. Azt jelenti, hogy ötször okosabbak voltak nálunk, a mi időnk illuzórikus «magas technológiai» fejlettségének ellenére.

— De hogyan lehetséges ez?

— A helyzet az, hogy lényegében mi csak most kezdjük a lehetőségeink elsajátítását. Ennek a civilizációnak a kezdetén az emberek, magas szellemi képességekkel rendelkezve, éppen ellenkezőleg, degradálódtak, vagyis a nagy eredményeiktől a kisebbek felé haladtak. Ez normális, hiszen azok az elszigetelt csoportok a múltbeli magasan fejlett civilizáció maradványai voltak. Később, a leszármazottaik elvesztették a korábbi képességeket és tudást, úgymond lezüllöttek, aztán megint mindent előlről kezdtek.

Az egész probléma abban rejlik, hogy a magasan fejlett civilizációk nagyon függnek a külső tényezőktől. — A Szenszei az égre nézett. — Vegyük például a Napot. A modern tudósok feltételezik, hogy az erőforrásai egymilliárd évig elegendőek lesznek. Aztán kitágulhat és kialudhat, aminek következtében minden élő eltűnhet a Földről. Nos, először is, ezek csak az ő feltételezéseik és találgatásaik, mivel a tudósok keveset tudnak a Napról. Másodszor, még most is, bármelyik másodpercben történhet a Napon egy mega-kitörés a Föld irányába. És ha ez megtörténik, három nap múlva kevés marad az egész életből a Földön. Az emberiségből — legjobb esetben — csak néhány szanaszét szakadt kis csoport maradna, akik előtt élesen felmerül a pusztta túlélés problémája. Hiszen ahhoz, hogy legalább növényekkel táplálkozzanak, azokat még meg is kell termesztelniük, ehhez pedig előbb meg kell találniuk a magvaikat. De még ha nem is vesszük figyelembe a globális katasztrófát. Csak képzelj el, mi történne velünk, ha most elvinnék tőlünk az áramot, a gázt, az olajat, egyszerűbben szólva, a civilizáció minden kényelmét. Gyakorla-

tilag alkalmatlanná válnánk a túlélésre. Így történt akkor is...

— Hm, ilyen módon jelentek meg a történelemben a «vadászok» és a «gyűjtögetők», — szomorúan mosolygott a doktor, — a felsőbb civilizációra jellemző csillagászati és matematikai tudás váratlan felvillanásaival.

— Pontosan. Először törzsek, közösségek voltak. Aztán rohamosan fejlődni kezdett bennük a vallás. Hatalomátvétel történt bizonyos egyének által, akik érdekeltek voltak a tömegek intelligenciájának csökkentésében. A butákat könnyebb irányítani. Így jutottunk el, drága Nyikolaj Andrejevics, oda, ahol tartunk.

— Hm, — húzta el nehezen a pszichoterapeuta, és egy kicsit gondolkodva hozzátette: — És valóban, az ember elsősorban a civilizáció különböző termékeinek fogyasztója, és csak egy kis láncszem az azok újratermelésének láncában. És ha mindez nem lesz, akkor mi lesz? Még házat sem lehet építeni. Hiszen az elméleti tudás mellett még szükség van a civilizáció rengeteg találmányára, ugyanarra a téglára, cementre, szögekre és így tovább. Különben...

Nyikolaj Andrejevics vállat vont.

— Különben csak kunyhó vagy földkunyhó, — mosolygott a Szenszei.

— Nos igen, a legjobb esetben barlang, — támogatta a humorát Nyikolaj Andrejevics. — Hiszen, ha lényegében megnézzük, mit tud csinálni a modern ember, ha egyedül marad a természettel? És tényleg semmi értelmeset.

— Ez igaz... Néhány, különösen lusta egyénnek fogalma sincs az elemi dolgokról, például arról, hogyan és mit kell termeszteni, — mondta vicce-

sen a Szenszei: — Náluk a termékek a boltokban «nőnek», közvetlenül polietilén csomagolásban. Miről lehet itt beszélni?

Ezt hallva, elkezdtem «magamra próbálni» a mondottakat. Közben sietve próbáltam felidézni a családom nyaralói tapasztalatait, mit és hogyan ültetett anyám a kertben. És egyáltalán, mit tudok csinálni ebben az életben, és mit nem. A «elemi dolgokban» lévő hiányosságok olyan nagy számmal voltak, hogy egyszerűen elborzadtam magamtól. És elhatároztam, hogy bármi áron, lehetőség szerint bepótolom az elmulasztottakat. Felvázoltam magamnak a terveimben, hogy hazatérésem után megkérdezem az idősebb generációt arról, hogyan éltek túl a háborús éveket, amikor szigorú körülmények, éhség, pusztulás volt mindenütt. Valamint, célul tűztem ki, hogy a lehető legnagyobb mértékben részt veszek a kerti munkákban, és valóban megtanulom, ahogy a Szenszei mondja, az «elemi dolgokat». Hiszen az egy dolog, ha kényszerítenek valamire, de ha magadtól égsz a vágytól, hogy megtanuld, az teljesen más.

A «mestereink» újra nevettek a vicceiken, majd a Szenszei felajánlotta:

— Jó, doktor, elég a «szomorúról», menjünk fürödni. — És felnézve a Nap helyzetére az égbolton, filozofikusan hozzátette: — Amíg még van erre lehetőség.

Miután jól kiüsztuk magunkat, Sztász és Zsenyka úgy döntöttek, hogy utaznak egyet a vízen a felfújható csónakkal, búvárkodnak búvárfelszereléssel, és ha lehetséges, horgásznak egy kicsit. Volgya és Viktor szívesen csatlakoztak hozzájuk útitársul. Előkészítve a felfújható csónakot és bepakolva a horgászfelszerelést, ez a négyes elindult a part mentén a halfeldolgozó felé. A többiek szabadon eljutottak a vízhez, váltogatva a hosszú fürdést a forró homokon való rövid pihenéssel. A Szenszei és Nyikolaj Andrejevics inkább a «napfürdőt» részesítették előnyben, amelyek után hosszú úszásokat tettek a tenger felé, ahová a fiatal társaságunk nem mert bemerészkedni.

A teljes értékű pihenés ideje észrevétlenül repült. A srácok, egy újabb fürdés után, boldogan elterülve a parton, az apró homokdombok létrehozásának primitív szórakozásától a kreatív gondolat tökéletesítésével eljutottak egy egyszerű homokszobor létrehozásának ötletéhez testrészek bevonásával. A nagyszabású terv «áldozatai» Kosztik, Ruszlán és Szlávik lettek, pontosabban a fejük, a kezük és a lábuk. A «formázás» folyamatában, a feltámadt alkotói étvágy és a tom-

boló fantáziának köszönhetően, a «műalkotás» díszítésére felhasználták a konyhai eszközöket (tányérok, kanalakat, villák formájában), ruházati elemeket, valamint a természet adományait, például a nádat, tengeri algákat, kagylókat és a szegényes helyi növényzetet. A «pózoló» fejek kivételes helyzete miatt alkotói tevékenységünk során állandóan itatni, etetni kellett őket, vakarni az orrukát, az arcukat, elkergetni a legyeket és egyéb élőlényeket, amelyek kihasználva a pillanatot, próbáltak felmászni rájuk, mint kíváncsi turisták a Kilimandzsáróra. Végül, a kitartó munka után, amelyet a nevetés szünni nem akaró áradata kísért, a megálmodott mesebeli «Gorynics Kígyó» modern változata helyett valami olyasmi született, amit Andrej úgy fejezett ki, «ismeretlen fajta mutáns». Amikor az utolsó simításokat végeztük a «szépségünk» díszítésén, az egyik «feje» (amely Ruszlán nevet viselte) meglátta a távolban Sztászt és Zsenykát a parton futni.

— Óh! Hol a csónak? — csodálkozott a «Gorynics legéleslátóbb feje». — Mi van ott velük?

A «Fej», azaz Szlávik nevű alak, lustán arra fordította a fejét páratlan díszében, ami egy «kalap» formájú hínárcsomó volt, lelógó moszatokkal, és horkantva hozzátette:

— Valószínűleg, elfelejtettek valamit.

És végül a harmadik «fej», a legbölcsőbb (Kosztik nevű), amely a másik kettő között helyezkedett el, és állapotának megfelelően szuper-turbánnal volt díszítve, amelyet Tatjana saját kezűleg készített egy tekercs WC-papírból, szalvétákból, nádakból és mindenféle füves növényzetből, megfontoltan kimondta:

— Ha elfelejtettek volna valamit, nem repülnének ilyen sebességgel.

És valóban, a srácok sietségéből ítélve, nem lehetett azt mondani, hogy sétáló tempóban futottak. Ráadásul, Viktor és Vologya hiánya, valamint a megfelelő felszerelése, amivel elúsztak, nyilvánvalóan azt jelezte, hogy valami történt velük. Minden figyelmünk az idősebb srácokra összpontosult.

A fiúk, miután odaértek a táborba, elkezdtek levegőt venni a gyors futás után, miközben meglepetten néztek a megvalósított alkotói tervünkre.

— Történt valami? — kérdezte zavartan a “legbölcsőbb fej».

— Na, ez igen! — mosolygott Zsenyika, szemlélve a grandiózus szobrot.

— Hol van a Szenszei? — válaszolt kérdéssel a kérdésre Sztász.

— Ott van, lám. — Andrej a tenger felé mutatott, ahol két fej villant a hullámok között. — Űszik Nyikolaj Andrejevicsel.

Sztász és Zsenyika körülnéztek, bámulva a távolba. Zsenyika, rövid gondolkodás után, az ujjait a szájához tette, és hangosan fütyülni kezdett a tenger felé. A fütyty olyan átható volt, hogy Andrej még nevetve is elhúzódott tőle, dörzsölve a fülét:

— Nem, erről figyelmeztetni kell. Így könnyen megsüketül az ember.

— Mi történt? — kapcsolódott be a kérdezősködésbe Jura.

— Baleset volt a hajótokkal? Nem bírtatok az áramlattal? — szólt kárörvendően az «éleslátó fej».

— Reméljük, áldozatok nélkül, — vont le a következtetést «társa» gondolatából az «okos fej».

— Dehogy, nem történt semmi — válaszolt Sztász egyszerre minden kérdésre, amíg Zsenyka produkálta a művészi füttyét. — A hajó rendben van. Mindenki él, egészséges, amit nektek is kívánunk... — Sztász mosolyogva nézett a homokból kiálló fejekre és a «szétszórt» végtagokra. — Csak találtunk a parton egy delfint.

— Delfint?! — majdnem kórusban kiáltottuk Tatjánával.

— Igen, egy kicsit. — A fiú a kezével mutatta a méretét. — Másfél méterest.

A társaságunkból csodálkozó kiáltás fakadt.

— Hűha!

Eközben a Szenszei és Nyikolaj Andrejevics, a mélyben úszva, körbenéztek, és Zsenyka, jelezve nekik, integetni kezdett a kezével. A férfiak elindultak vissza a part felé.

— Élő delfin?! — kérdezte Andrej.

Zsenyka, miután teljesítette a «rádiójelző» feladatát, azonnal bekapcsolódott a beszélgetésbe.

— Nem... döglött, lyukkal az oldalán. Ráadásul friss. A sebből még szívárog a vér.

— Fúúú, — mondta undorral Ruszlán.

— Igen, — folytatta a hangulat fokozását Zsenyka, — a látvány nem gyenge idegzetűeknek való.

— Ki csinálta vele ezt? — szólt száналommal Szlávik.

— Nos, miért, kevés a «természetkedvelő»? — válaszolt fekete humorral Zsenyka. — Akármerre köpsz, csak mániákusok járkálnak a parton. Áldozatot keresnek maguknak... — és ránézve a homokba ásott fiú kényszerhelyzetére, hozzátette: — különösen a tehetetleneket.

— Na, na, — mosolygott Kosztik velünk együtt. — Na, te tudsz mesélni! Azt jelenti, «vedd le a sapkát, tárd ki a füled jobban».

Zsenyka értékelően nézett Kosztik fejére a szobor teljes kompozíciójában, és csintalan csillogás jelent meg a szemében.

— Ez egy ötlet, — mondta a fiú, és mint egy tapasztalt homokszobrász, elkezdte kiegészíteni a maga vicces ötleteivel a már így is komikus «mutánsunkat».

Amikor a Szenszei és Nyikolaj Andrejevics kijöttek a vízből, a csapatunk már a heves, fékezhetetlen nevetés állapotában volt, ráadásul nemcsak a «nézők», hanem maguk a szoborhoz «pózolók» is. Mellesleg, utóbbiak nevettek a legtöbbet, rengve, mint ébredő vulkánok, amitől a «műalkotás» részei elkezdtek leválni. És ha még hozzávesszük Zsenyka ehhez fűzött megjegyzéseit, el lehet képzelni, milyen «könnyes-nevetés» állapotában talált minket a Szenszei és Nyikolaj Andrejevics, amikor kijöttek a vízből. Egyébként, ők is gyorsan csatlakoztak a mulatságunkhoz, elmondva néhány vicces megjegyzést erről a kollektív alkotásról. Nyikolaj Andrejevics pedig, Zsenyka kiegészítései alapján a szoborhoz, amelyekkel dicsekedett, viccesen egyértelmű «diagnózist» állított fel neki, felsorolva a rá jellemző összes tünetet.

Amikor véget ért ez a szüntelen nevetés, és a homokból kiszabadított «áldozatok» elmentek fürödni, Sztász röviden mesélt a Szenszei-nek és Nyikolaj Andrejevicsnek a leletükről. A Szenszei mellett álló pszichoterapeuta először némi feszültséggel hallgatta a fiút, de aztán, ellazulva, kimondta:

— Én már azt hittem... Úgy fütyültetek a part-ról, mintha az egész legénységetek elsüllyedt volna.

— Ez az ottani Rózsa-csalogány, — mutatott bűnös mosollyal Sztász Zsenykára.

— Igen, — kapcsolódott be Andrej, hallgatva a beszélgetést, — gyakorolta itt a fülünkön.

Zsenyka elégedetten elmosolyodott, és legyintett a kezével Andrej felé.

— Ej, sötétség! Semmit sem értetek a rabló akusztikus művészetünkből.

Mindenki újra nevetett. A Szenszei csak mosolygott, és mondta:

— Nos, mutassátok a «nagy utatokat».

Sztász, Zsenyka, a Szenszei és Nyikolaj Andrejevics elindultak. Ruszlán, eközben kijövet a tengerből, megkérdezte Jurát:

— Láttál már valaha delfint?

— Nem.

— Én sem. Menjünk, nézzük meg?

— Menjünk.

Sietve utolérték a Szenszei-t. És utánuk rohant az egész társaságunk is, nem kisebb kíváncsiságtól gyötörve. Nyikolaj Andrejevics megfordult, és látva ezt a tömeges vonulást, megállt.

— Hé, srácok, és ki marad a táborban?

— De kitől kell őrizni? — válaszolt mindenki helyett Andrej. — Úgyis nincs egy lélek sem a közelben...

— Kivéve az egyedülálló mániákust, — tette hozzá félelmetes «háttérhangon» Zsenyka.

Mindenki nevetett, Nyikolaj Andrejevics pedig kérdőn nézett a Szenszei-re.

— Semmi szörnyűség, — válaszolta az ő néma kérdésére.

— És az autók?

— Ugyan, az csak vas. Ha baj van, gyalog is elmegyünk a városba.

— Tényleg, — támogatta felvidultan a doktor, átkapcsolva magát a Szenszei hangulatára. — Ráadásul, a gyaloglás jót tesz az egészségnek!

Mintegy húsz perc gyaloglás után megláttuk a partra húzott felfújható csónakot, és mellette Vologyát és Viktort, akik az állat mozdulatlan teste mellett ültek, és nyilvánvalóan sajnálatból locsolták tengervízzel, bár nyilvánvaló volt, hogy ez már nem segít rajta. A delfin a homokon feküdt, fejjel a part felé. A part menti tengeri hullámok alig érték el a test hátsó részét.

Odamentünk, csendben körbevettük ezt a szokatlan lényt. És az első dolog, ami megdöbbenett benne — a résszerű sötétbarna szemei. Megdermedtek a néma, szörnyű fájdalom és szenvedés kifejezésében, mint egy nagy gyászon átesett embernél. Sötét, majdnem fekete háta, nedvesen az emberi kezek által, csillogott a napfényben, illúziót keltve az élettel teli testről. A fehér hasa és a gyönyörű fekete-fehér csíkok az oldalán kontrasztosan kiemelkedtek az ideálisan sima bőrön. Világos területek látszottak a szimpatikus pofa körül, enyhén kiálló alsó állkapoccsal. Az oldalán, kicsit a fej alatt, szúrt seb volt, amelyből már alig szivárgott a vér. A delfin «örök» jóindulatú mosolya olyan irreálisnak tűnt a szörnyű halál ágyán. Nézve ezt az ártatlan, barátságos lényt, szívem összeszorult a sajnálattól, a tehetetlenségtől, hogy nem tudok rajta segíteni.

— Ki csinálta ezt vele? — kérdezte szomorúan Andrej, nézve a delfint.

— Nyilvánvalóan horgászok ütötték meg egy csákánnyal, — válaszolt a Szenszei, megvizsgálva a sebet.

— Istenem, miért?! — fakadt ki száналommal Tatjana.

— Néha a delfinek ellopják a horgászok zsákmányát, elrontják a felszerelésüket. De a delfin csak egy állat. Oda úszik, ahol zsákmány van. Az emberek pedig... — A Szenszei nehezen felsőhajtott, a tekintete kissé szigorúvá vált, — ezért megölik őket.

A Szenszei elhallgatott, és bennem abban a percben érzelmek egész áradata kavargott fel. Valamilyen gombóc akadt a torkomba, könnyek gyűltek a szemembe. Miféle szörnyeteg — más szóval nem lehet nevezni ezt az embert — emelhetett kezét egy ilyen csodálatos teremtményre? Ez egy delfin, a Föld teljes jogú lakója, az óceán lakója. És az ő «háza» sokkal nagyobb, mint a miénk. Nekünk, embereknek, nem ölni kellene, hanem tanulni ezektől a jóindulatú lényektől a bámulatos barátságosságukat, az élet természetes örömet, az együttélés harmóniáját. Hiszen ők, bár vadállatok, soha nem próbálnak többet elvenni a természettől, mint amennyi a létezésükhöz szükséges, soha nem próbálnak senkit vagy semmit meghódítani. Békésen élnek együtt a Világóceán «lakóinak» hatalmas fajtájával, és nem csak léteznek, hanem figyelembe véve az életszeretüket, nem kételkedem benne, tudnak örülni minden megélt pillanatnak.

Szerintem, a «civilizált» haladásunk hajszo-lásában, amely egyre több természeti áldozatot követel, elveszítjük az emberi arcunkat, elsősorban önmagunkat, a Szellemiségünket veszítjük

el. A telhetetlen, szüntelen szükségletekkel felmagasztaljuk az Egót, csúnya, lelketlen teremtményekké válunk, amelyek nemcsak a Földet pusztítják el, hanem mindent, ami él rajta, beleértve a hozzánk hasonlókat is. És ezt tekintjük normálisnak?! De vajon ezért születünk? Az élet egy pillanat. És mindenki boldog akar lenni ebben a pillanatban. Akarja, de nem tudja. Miért? A természet néma válaszokat ad nekünk ezekre a kérdésekre a mindennapok harmóniájában. Csak mi teszünk mindent fordítva: ahelyett, hogy megfigyelnénk – ölünk, ahelyett, hogy észszerűen alkotnánk – rombolunk. Igen, ez ijesztő – állati természettel élni és értelemmel rendelkezni, ahol az Egó uralkodik. Örök gyötrelmek... Pedig a boldogság olyan közel van. Csak a Jó felé kell fordulni, és egyszerűen Emberré válni.

A fiúk némán álltak a delfin teste felett. Még Sztász is, aki annyira visszafogott srác volt, elfordította a tekintetét, alig leplezve az érzelmeit:

– Bárcsak most elkapnám azt a «horgászt», hosszú időre elmenne a kedve attól, hogy bármi nehezét a kezébe vegyen...

– ...és ostobát a fejébe, – tette hozzá hasonló hangnemben Viktor.

– A gyűlölet rossz tanácsadó, – jegyezte meg elgondolkodva a Szenszei.

– Ki beszél gyűlöletről, – vont vállat Zsenyka. – Mi «szeretettel»... elcsépelnénk. Méghozzá úgy, hogy nemcsak hogy rátenné a kezét a delfinre... messze elkerülné a vizet, elfelejtené a mosdóhoz vezető utat.

– Na, na, te «toleráns», – mondta alig észrevehető mosollyal a Szenszei, és egy kis csend után hozzátette: – De komolyan, valamiben igazad van,

ha engedékeny vagy a gonosszal szemben, észre sem veszed, hogyan leszel közömbös a jóval szemben. Azonban, amikor a gonoszt bünteted, tudnod kell időben megállni. Csak így tudod elkerülni a veszélyt, amely benned rejtőzik. A győző nem gögös, nem erőszakoskodik, nem ujjong. Győz... és elsősorban önmagán. Tehát, amikor a gonoszt bünteted, emlékezned kell a jóra.

A fiúk meghallgatták a Szenszei-t, és ismét lehajtották a fejüket a delfin teste felett.

— Temessük el, vagy mi a fene, — ajánlotta Zsenyka egy kis csend után, nyilvánvalóan próbálva valahogy rehabilitálni magát a Szenszei előtt.

— Így van, — támogatta Andrej. — Most elszaladok a lapátért...

— Minek a lapát? — tiltakozott Zsenyka. — Sokan vagyunk, gyorsabban kiássuk a sírt a homokban kézzel. Mi itt a nagy dolog?

És mintha megerősítené a szavait, Zsenyka kézzel több széles mozdulattal kapott a homokba, mint egy markológép, demonstrálva nekünk, milyen gyorsan lehet ezt megtenni. A Szenszei Zsenyka «homokmunkája» közben a kezével vizet merített, és leöntötte vele a delfint. Aztán gyengéden simogatni kezdte a fejét, miközben azt mondta:

— Miért akarjátok őt eltemetni a szárazföldön? Ő egy tengerész. Az ő eleme a tenger...

— Mi, otthagyjuk a tengerben?! — csodálkozott Zsenyka. — Temessük el inkább a homokba, legalább a halak nem eszik meg. Itt nyugodtan fog aludni... — A Szenszei guggolva ránézett, és elmosolyodott, amitől Zsenyka, érezve, hogy ismét

mondott valami helytelent, zavartan hozzátette: — kedves társunk.

Ezzel a megjegyzéssel mosolyt csalt a fiúk arcára, amit igyekeztek elrejtteni, mivel a pillanat nyilvánvalóan nem volt megfelelő erre. A Szenszei nem válaszolt semmit Zsenykának. Elkezdte felemelni a delfin fejét, két kezével megfogva azt.

— Nos, Nyikolaj Andrejevics, segíts...

A segítségre Nyikolaj Andrejevicsen kívül azonnal más fiúk is rohantak, beleértve Zsenykát is. De a test áthelyezéséhez teljesen elegendő volt a Szenszei, Nyikolaj Andrejevics és Vologya. A «gyászoló kíséret» elindult a tengerbe. A társaságunk egy része a parton maradt, a többiek, beleértve engem is, elkísértük. Alighogy a víz a derékig ért, és a delfin teste félig elmerült a vízben, a Szenszei azt mondta a segítőinek:

— Tovább már egyedül megyek. A vízben könnyebb...

Amikor a férfiak átadták a Szenszei-nek a delfin testét, észrevettem, hogy a Szenszei nem egyszerűen csak megfogta. Meglepetésemre, a bal kezének tenyerét közvetlenül a sebre tette, mintha eltakarná azt a kíváncsi szemek elől. A jobb kezével pedig felülről átölelte az állat hátát. És a delfin testét félig a vízbe merítve, elindult vele a mélység felé. Mi pedig a helyünkön maradtunk.

A Szenszei lassan és óvatosan ment, mintha a kezében nem egy halott delfin lenne, hanem egy kisgyermek, akit gyengéden tartott és türelmesen üszni tanított. Fokozatosan távolodtak a tenger felé. Csak amikor a víz a Szenszei mellkasáig ért, megállt. Azt gondoltam, most el fogja lökni a testet a mélységbe, és az elsüllyed. Szörnyen sajnáltam ezt a delfint. Annak ellenére, hogy szomorú

körülmények között láthattuk meg a természet e csodálatos teremtményét, és rövid ideig tartott a «találkozásunk», ez a delfin mégis valahogy rokonnak és közelinek tűnt. Szokatlan érzés támadt bennem ez iránt az állat iránt, amit nehéz pontosan szavakkal leírni, mintha az ő életében lévő gyásza az én gyászom, a fájdalma az én fájdalmam lett volna. Ez a megmagyarázhatatlan érzés, valamilyen láthatatlan egységérzés kezdett elárasztani belülről. Lehunytam a szemem, félve attól, hogy meglátom a vízbe merülés pillanatát, és azt gondoltam, inkább az ő «vándorlásának» képe maradjon meg az emlékezetemben a Szenszei-jel. De miután egy ideig becsuktam a szemem, váratlanul meghallottam Tatjana meglepett hangját:

— Ő él?!

Kinyitottam a szemem, és meglepetten láttam, hogy a barátaim kíváncsian figyelik a Szenszei-t és a delfint, aki továbbra is a karjaiban volt. A víz, ahol a delfin farka volt, hullámszerűen megmozdult. Először azt hittem, ez csak képzelődés. De néhány másodperc múlva a hullámszerűség megismétlődött, ráadásul sokkal erősebben. Ezt már nem lehetett összetéveszteni semmivel. Ezt vették észre a fiúk is. Örömmel kiáltottunk fel:

— Nézzétek, nézzétek, él!

A zajunkra felfigyelve, a parton maradt fiúk próbáltak odajönni hozzánk. Mi pedig szerettünk volna közelebb menni a Szenszei-hez. De Nyikolaj Andrejevics megállított minket.

— Csendet, ne zajongjatok. Maradjatok a helyeken. Megijeszítetek...

A társaságunk megdermedt, csodálattal figyelve a történéseket. A delfin mozgásai eleinte gyengék voltak, mintha lassan magához tért volna a mély

feledésből. De kicsit később bátrabbá és intenzívebbé váltak. Meglepő volt az is, hogy ez a vad, sebesült delfin, aki nyilvánvalóan elviselhetetlen fájdalmat élt át az őt majdnem megölő ember-től, még csak meg sem próbált kiszabadulni a Szenszei karjai közül, pedig ő csak a vízen tartotta. Éppen ellenkezőleg, az élénk mozdulatokból ítélve, mintha megtelt volna életerővel. Valószínűleg, valamilyen módon megértve ezt, a delfin nem sietett kisiklani a gondoskodó, jó kezekből.

Egy idő után a delfin felemelte lapos farkát a vízből, amely formájában a bálnáéra hasonlított, csak miniatűrben, és viccesen a vízre csapva, lemerült. Felbukkanva nem messze a Szenszei-től, oldalt fordult felé, és egy ideig önállóan egyensúlyozott a felszínen, miközben «figyelte» azt, aki még nemrég a kezében tartotta. A Szenszei is megdermedt, nézve a delfint. Egy idő után, amikor valószínűleg ez a néma «párbeszéd» véget ért, a delfin megfordult, és lassan elúszott a nyílt tenger felé. Várakozásaink ellenére, többé nem merült le, hanem igyekezett a felszínen maradni. A Szenszei pedig egy darabig követte a tekintetével, majd megmártózva a vízben és lesimitva a haját, visszatért a partra.

Amikor már mindannyian a parton zsúfolódtunk, Viktor megjegyezte:

— Valahogy gyengén úszik. Amennyire tudom, a delfinek gyors úszású lények.

Amire Zsenyka a kedvenc falusi nyelvjárásával jegyezte meg:

— Téged is megütöttek volna egy csákánnyal, megnéztem volna, hogyan úszol... Még jó, hogy így is képes vontatni a testét.

— Igen, gyenge, — mondta elgondolkodva a Szenszei, nézve, ahogy a sötét sziluett egy félhold alakú uszonnyal lassan távolodik a tenger felé, időszakosan eltűnve a hullámok között.

— Én is ezt mondom, túléli-e? — mondta üzleties hangon Zsenyka.

— Köpköd meg, — ajánlotta neki Sztász.

Zsenyka azonnal követte a tanácsát. Háromszor köpött a bal válla felett, és levette a sapkáját, megkopogtatta a fejét. Sztász, észrevéve a mozdulatait, elmosolyodott:

— De fán kell, fán kell kopogni.

— Hiszen a fa is csak fa, — mondta Zsenyka olyan hangnemben, mintha ez csak apróság lenne az életben.

Elmosolyodtunk. Sztász pedig, felé legyintve, hozzánk fordult:

— Segítsetek elvinni a cuccokat. Mert teljesen elment a kedvem a horgászattól.

Nem kellett kétszer mondani. Mindenki együtt indult el szétszedni a horgászbotokat, hátizsákokat, kirakodni a csónakot. Magát a csónakot a fiúk a sekély vízre engedték, és kötéllel húzták a part mentén, mint a hajóvontatók.

Amíg gyülekeztünk, erős szél támadt. Induláskor újra a tengerre néztünk, keresve a delfinünket. De már sehol sem volt látható a megemelkedett hullámok között. A szél zaján áttörve hallatszott egy szomorú sirálykiáltás, amely körözött a víz felett... Igen, sajnos mindennek van kezdete és vége ebben az életben.

Lehajtottuk a fejünket. Nyilvánvalóan senki sem akarta elhinni, hogy a majdnem életre kelt delfinünk elsüllyedt, bár a józan ész inkább az ellenkezőjét súgta. Egy ideig némán mentünk,

mindig visszanézve reménykedve oda, ahol utoljára láttuk a delfint. De minden alkalommal szomorúan eresztették le a tekintetünket a lábunk alatti homokra.

— Nem, de végül is, — Zsenyka volt az első, aki nem bírta ezt a sajnálatos teljes csendet. — A delfinek nem süllyednek el. Hiszen az hal!

— Elmerülnek, — válaszolta a Szenszei egyenletes és nyugodt hangon, amelyben a legcsekélyebb érzelmi jel sem volt. — Előfordul, hogy egy perc alatt elsüllyednek, különösen, ha izgatottak és megijedtek. De ha elsüllyednek, az gyorsan történik... És ha már erről van szó, a delfinek egyáltalán nem halak, hanem melegvérű emlősök, akárcsak az ember. Fejlett aggyal rendelkeznek. És mellesleg, a delfinek agykérge nagyobb felületű, mint az emberé.

— Ennek megfelelően több tekervény is van benne, ellentétben néhány homo sapiensszel, — tette hozzá viccesen Nyikolaj Andrejevics, Zsenykára nézve.

A Szenszei elmosolyodott, és folytatta:

— És akárcsak az ember, a delfinek is reagálnak a különböző helyzetekre, beleértve a stresszeseket is. Náluk is jelen van a félelem.

— Még mindig nem értem, hogyan süllyedhetnek el? — vont vállat Zsenyka, mintha tényleg nem értené, vagy mintha tettetné.

— Egyszerűen, — válaszolta a Szenszei. — Egyszerűen megfulladnak, mint az ember. Ha a delfin stresszes állapotban van, elegendő, ha víz kerül a légzőnyíláson keresztül a tüdőbe... és vége.

— A légzőnyíláson keresztül? — kérdezett vissza Ruszlán. — Ez valami olyasmi, mint az emberi orrlyuk?

— Aha, csak a fej legfelső részén helyezkedik el. Közvetlenül összeköttetésben van a tüdővel.

— Nagyszerű! Tüsszentett, és az egész tenger körülötte be... — Ruszlán nem fejezte be, hagyva a lassan mosolygó közönségnek, hogy befejezze az ő «zseniális sejtését».

— Érdekes, hogyan köhög a vízben? — kérdezte Andrej.

— Sehogy. A delfinek soha nem köhögnek.

— Szerencsések... ezek a melegvérű emlősök, — irigyelte Viktor, akit reggel óta köhögés gyötört. — Valószínűleg, soha nem szoktak megfázni.

— Miért nem vagyok delfin? — mondta álmodozva Zsenyka.

— Tévedsz, — válaszolta a Szenszei Viktornak. — Ők is ugyanúgy betegeskednek, mint mi. Még azonos mikroorganizmusaink is vannak velük, amelyek légúti betegségeket okoznak. Csak tőlünk eltérően a delfinek nagyon rosszul viselik a megfázást. Náluk gyakran tüdőgyulladásba fordul, amely szinte mindig az állat halálával végződik.

Zsenyka meglepett arckifejezést öltött:

— Igen? Mégis jó, hogy nem vagyok delfin.

— De ha megfulladnak a víztől, hogyan élnek ott? — kérdezte kíváncsian Kosztik.

— Csak jelentős stressz hatására pusztulnak el, amikor pánikba esnek, lényegében ugyanúgy, mint az ember. Különben egészségesen élnek! Olyan izom és légszelep rendszerük van, amely tökéletesen működik a legösszetettebb külső körülmények között is.

— Hát igen, — sóhajtott Nyikolaj Andrejevics. — Azt mondják, a félelemben mindenki egyenlő. — És elhallgatva, megkérdezte a Szenszei-t: — Várjon, várjon, akkor a delfinek számára az apnoe alatt

a pszichológiai tényező fontos, mint az apnoe az ember számára?

— Pontosan.

— Apnoe? — csodálkozott Ruszlán. — Mi az?

Zsenyka horkantott:

— Hát te aztán... Apnoe — az a légzés visszatar-tása. Még én is tudok erről!

Ruszlán ránézett a csónakban fekvő bűvárfel-szerelésekre, és ferde mosollyal mondta:

— Még szép, hogy tudsz róla.

— Semmi baj, — bátorította Sztász. — Ha bűvár-kódsz egy darabig, te is tudni fogod.

— Igen, fejjel a homokba, — tette hozzá Zsenyka mosolyogva, és Sztászra nézett.

Együtt nevettek, valószínűleg felidézve egy vic-ces esetet a múltjukból. Ruszlán pedig sértődötten mondta:

— Strucc vagyok, vagy mi?

— Nos, ha nem, akkor leszel, — mondta rosszin-dulat nélkül Zsenyka, ismét összenézve Sztásszal.

A csoport érezte a nyilvánvaló csapdát a szavai-ban, és ragaszkodott hozzá, hogy mesélje el, mi rejtőzött a mosolyok mögött. A fiúk elmesélték a történetet az első sikertelen merülési kísérleteik-ről a tanulási folyamatban. Összességében semmi különös, de Zsenyka interpretációjában kétségte-lenül nagyon komikusan nézett ki. A végén Sztász kimondta:

— Nagyszerű lenne, ha az ember sokáig a víz alatt tudna maradni kiegészítő eszközök és bűvár-felszerelés nélkül.

— Ez teljesen reális, — jegyezte meg mellékesen a Szenszei. — Az emberi agy sok mindenre van programozva. Csak tudni kell használni ezeket a lehetőségeket... Hiszen, mi is az emberi légzés?

Ez a levegő be- és kilégzésének váltakozása. Ez a folyamat a rekeszizom és a bordaközi izmok összehúzódása révén történik, aminek köszönhetően megváltozik a mellkas térfogata. A gázcserék a tüdőhólyagok szintjén valósulnak meg, oxigénnel gazdagítva a vért. A vér elszállítja az oxigént a sejtekhez, felvéve a szén-dioxidot. És mi szabályozza ezt a légzési ritmust? A nyúltvelőben elhelyezkedő légzőközpont. Itt rejlik az aranykulcs a «sebességváltáshoz».

— Programok értelmében? — mondta Kosztik.

— Hát igen.

Zsenyka öntelten elmosolyodott:

— Aha, a kulcs, mint abban a mesében, nyugodtan fekszik, és senki sem tudja, hol van. Aki pedig tudja, az hallgat, mert ő maga nem tud elérni hozzá azon a résen keresztül.

— Tévedsz, — mosolygott a Szenszei. — Aki akarja, az mindig megtalálja... és eléri. Tele van ilyen légzésvisszatartási gyakorlatokkal. Csak keresni kell és nem szabad lustának lenni, nem meséket kell mondani, hogy nincsenek, mert te nem ismered azokat. Például, a jógában van egy gyakorlat a légzés kontrolljának edzésére. Pránájámának hívják. Bár az eredeti változatában éppen mint eszköz volt adva az egyik legrégebbi emberi reflex, a «merülési reflex» felébresztésére, ráadásul nem annyira a vízbe, mint inkább a saját tudat mélységeibe való merülésre, ahol az ember fokozatosan közeledett a lélek forrásaihoz. De most ezt a gyakorlatot az emberek kissé megváltoztatták, és egész tanítássá fűjték fel, ahol a jógik többnyire időt és erőt fordítanak arra, hogy megtanulják kontrollálni a légzést, felgyorsítani bizonyos folyamatokat a szervezetben, például

a sebek gyógyulását, vagy lassítani, például az általános anyagcserét vagy a szívösszehúzódásokat... Ez persze szintén jó, az ember legalább ilyen módon megtanulja kontrollálni a gondolatait. De az emberek túlságosan apró részekre tördelték az egészet, és megnehezítették az egyszerűt. Ezért, a mai ember, ezt a gyakorlatot végezve, a kis részecskét szemlélve azt hiszi, hogy ez maga az egész... — És ismét közvetlenül Zsenykához fordulva, a Szenszei azt mondta: — Szóval, ha meg akarod tanulni egyszerűen csak visszatartani a légzésedet, használhatod ezt a gyakorlatot is.

A választék gazdag. Az emberek ősidők óta birtokolták a légzésvisszatartás technikáját megváltozott tudatállapotban. Ez a gyakorlat mindenhol megtalálható: Trópusi Afrikában, Észak-Amerikában, Lappföldön, Bali szigetén. Nem is beszélve azokról a technikákról, amelyeket generációról generációra adnak tovább azok az emberek, akik ősidők óta a tenger ajándékaiból élnek, például ugyanazok a gyöngyhalászok.

Zsenyka gondolkodott-gondolkodott, majd hangerősen kezdett elmélkedni.

— Nem, mennyi időt bír ki az ember a víz alatt levegő nélkül? Maximum két percet, az is profi bűvár. Búvárfelszerelés nélkül értem, — pontosított a srác.

— Igaza van, — egyetértett Nyikolaj Andrejevics. — Aztán beáll az anoxia, egyszerűbben mondva oxigénhiány, ami visszafordíthatatlan folyamatokhoz vezet az agyállományban. Az ember elveszti az eszméletét...

— ...és vége, aleshz kaput, — fejezte be Zsenyka, támogatva a «társát».

Amire a Szenszei tiltakozott:

— Speciális tudatállapotban még egy nem edzett ember is sokkal tovább maradhat, mint bármelyik profi bűvár.

— Ugyan, Szenszei, ez már túlzás, — nem hitte el a srác.

— Fogadjunk? — ajánlotta fel azonnal a Szenszei, rejtélyesen mosolyogva.

— Veled, Szenszei? Semmi pénzért, — háritott azonnal Zsenyka a fiúk általános nevetése köze-pette. — Öngyilkosnak nézek ki? Én is tudom, hogy annyit nem bírok ki a víz alatt, mint te.

— Nem, magamat nem számítom, — nyugtatta meg a Szenszei. — Válaszd ki bármelyiket ebből a gárdából.

— Válaszd ki, mondd? — mosolygott ravaszul Zsenyka, és elkezdett minket «fűrő» tekintettel nézni.

És ekkor, mintha a sors akarta volna, véletlenül elszakadt a kezemben lévő polietilén zacskó füle, amit vittem.

— Jaj, — mondtam zavartan, és sietve elkezdtem felszedni a homokról a horgászólmokat és más dolgokat.

Andrej és Vologya, akik mellettem mentek, segíteni kezdtek. Zsenyka pedig, figyelmet fordítva a «tárgyra», a nyerő tippre, öntelten kijelentette:

— Tegyük fel, őt választjuk.

— Őt, hát őt, — egyetértett a Szenszei. — Nem bánod? — kérdezte tőlem.

Én pedig, naivan feltételezve, hogy ez csak egy újabb vidám tréfa lesz, úgy döntöttem, játszom a Szenszei-jel. És nem rosszabbul, mint az öntelt Zsenyka, kijelentettem:

— Persze, hogy nem bánom. Miről beszélünk? Én hetedik generációs utód bűvár vagyok. És tud-

játok, hogyan merülnek a szibériaiak? Húha! Úgy merülnek le a Górnij Altájban, hogy egészen a Kara-tengerben bukkannak fel!

— Felbukkannak, vagy feljönnek a felszínre? — pontosított kárörvendő mosollyal Zsenyka.

— Nos, ez attól függ, kinek milyen szerencséje van, — válaszoltam.

A párbeszédünk mindenkit megnevettegetett.

— Szóval, — dörzsölte a kezét Zsenyka a győzelem előérzetével. — Mire fogadunk?

— Amire csak akarsz! — válaszolt vidáman a Szenszei.

— Akkor.., akkor, — meg is zavarodott a srác.

— A tábori ügyeletre, — súgta meg neki Sztász, mivel éppen közeledett a soruk.

— Pontosan, pontosan, — kapta fel Zsenyka. — A tábori ügyeletre! Ez mindenféle seprűs takarítást, mosogatást, tűzgyújtást a parton, azaz a «tűzhelyet» jelent. És egyéb apró-utálatos tábori élet elemeket foglal magában.

— Rendben, — mondta a Szenszei. — Amikor megérkezünk a táborba, akkor rendezzük a versenyt.

És kezét ráztak egymással, Vologya pedig «fél-bevágta» a vitájukat. Folytattuk utunkat. Zsenyka pedig, a nyilvánvaló előnyétől szárnyalva, nekifogott a «pszichológiai feldolgozásnak» az ellenféllel, előkészítve engem a takarításra, és részletesen leírva, mit kell majd csinálnom.

— Talán le kellene porolnom a nádat is? — kérdeztem nevetve, támogatva ezt a vidámságot.

— Nem, ugyan, ugyan! — kezdett finomkodni az elégedett Zsenyka. — Mégiscsak úriemberek vagyunk. Beérjük a tábori káosszal. — És azonnal hozzátette: — Bár, ha a hölgynek ilyen vágya van,

nemcsak a nádat lehet leporolni. Például, azt a pocsolyát is fel lehet takarítani.

Zsenyka a tengerre bólintott, és mindenki újra nevetésbe tört ki. Így mentünk a sátrakhoz, «kölcsonös udvariasságokat» váltva egymással a fiúk általános nevetése közepette.

 Már messziről láttuk, hogy a táborunk szokatlanul néz ki, mintha fehér, mozgó réteg borítaná. Nem, mi persze figyeltünk a tisztaságra, de ekkora fehérségig... Közelebb érve egy teljes sirályközti «lakomát» pillantottunk meg. Váratlan

felbukkanásunk lopakodó riadalmat és pánikszerű zűrzavart váltott ki bennük. Elszakadva féktelen lakomájuktól, mintegy parancsszóra a magasba röppentek, és — ahogy mondani szokás — odébbálltak, maguk után csupán kisebb ételmaradék-kupacokat hagyva. Ekkora hallatlan szemtelenségtől a mi kis csapatunk szó szerint ledermedt.

Ezt a képet látni kellett. Mindenhol szétszakított zacskók heverték gabonafélékkel, tésztával, amelyek, ráadásul, alaposan elkeveredtek a homokkal. Egyfajta homok-gabona-tészta alap a madárürülékkel vegyesen. Fehér dombokként tornyosultak a kiszóródott liszt, só, cukor halmok. És ezt a reggeli felfordulást még a csipkeszerű szalvéták is kiegészítették, amelyeket a szél, mintha csak játszadozott volna, ide-oda keringtetett az egész parton. És ha még hozzá vesszük az előző vitánkat is, akkor például az én személyem teljesen szavát

vesztette, és — ahogy mondani szokás — «leereszkedtek a kezeim».

Egy percnyi halotti csend után, amely alatt ki meglepetten, ki rémülten nézte ezt a csodálatos tájat, amelyet «külvárosi szeméttelépnek» neveztek, Zsenyka megvakarta a tarkóját, és győztes mosollyal mondta Andrej felé:

— Nos, nos, nos. Ezt hívják «egyetlen élő lélek sincs»?!

Andrej sietett vissza:

— Aha, kivéve a te magányos mániákusodat!

— Az biztos, hogy nem volt magányos, — jegyezte meg viccesen Viktor, szemlélve a pusztítás számos nyomát. — És a lenyomatokból ítélve, ez a «főkolompos» valószínűleg a helyi fauna képviselője volt, akinek ráadásul négy lába volt, talán még farka is. Nyilvánvalóan ő volt az első, aki bejutott az élelmiszer-sátorba.

— Persze, hogy úgy van, — állt ki az ismeretlen állat mellett Zsenyka. — Ott jól teleette magát. Megunta, hát meghívott mindenkit, akit csak tudott, egy partira.

— Szép parti, — horkantott fel Sztász. — Ki fogja most ezt mind feltakarítani utánuk?

— Találd ki elsőre, — ajánlotta mosolyogva Zsenyka, és elégedetten nézett felém.

Aztán, mintha észbe kapott volna, élénken elkezdte keresni az összekötözött ágakból improvizált seprűnket. Az félig a homokba volt tiporva. Felvette, lerázta róla a homokot, úgy tett, mintha lefújta volna róla az utolsó porszemeket is, és nagyvonalúan felém nyújtotta a seprűt.

— Tessék, Hamupipőke! Ma nem lesz neked tengerparti pihenés. A fogadás, az fogadás.

Elfogadtam a seprűt, megértve, hogy rendet tenni amúgy is, valamilyen módon, szükséges lesz. És már gondolatban kezdtem mérlegelni, hol is kezdjem a terület nagytakarítását. Eközben a Szenszei kivette a seprűt a kezemből, és Zsenykához fordult:

— De még nem vesztette el a fogadást.

— De aligha fogja megnyerni, — mondta magabiztos arccal a mosolygó srác.

— Azt javaslom, a következő legyen, — mondta a Szenszei. — Mivel ilyen a helyzet, nehezítsük meg a feladatot...

— Ó, ne! A fogadás az fogadás, ahogy megegyeztünk, — kezdett tiltakozni Zsenyka, gondolva, hogy a Szenszei most valami természetfelettit fog javasolni az ő személye számára.

— De a te javadra!

Zsenyka elhallgatott, gyanúsan nézett a Szenszei felé, és próbálta meghatározni, honnan jön a csapda. A Szenszei közben kimondta:

— Válassz magadnak egy partnert. A víz alatt eltöltött időt összesítve számoljuk. Vagyis, amennyit ketten váltva kibírtok a víz alatt az ő egy merülésével szemben.

Zsenyka, nem látva ebben magára nézve semmi terhelőt, azonnal beleegyezett, félve, hogy a Szenszei meggondolja magát:

— Mehet, mehet! — És hízalgően hozzátette: — Mindig is tudtam, hogy te, Szenszei, a legigazságosabb vagy az összes igazságos közül. Különben ki tudja, — bölintott rám ravasz mosollyal, — talán a tüdeje helyett kopoltyúk nőttek neki útközben.

Mindenki nevetett, én is a látszat kedvéért. Csak bennem kezdtek rohamosan növekedni a kétségek az egyszerű tréfával kapcsolatban. Ha

nem vicceltek, akkor egy igazi katasztrófa közeledett számomra. Én még rendesen merülni sem tudtam, nemhogy hosszú ideig visszatartani a légzésem. Ráadásul, ki kell bírnom az időt két edzett sráccal szemben! «Ebbe aztán belekeveredtem», — gondoltam rémülten.

— Nos, — a győzelem előérzetével dörzsölte a kezét Zsenyika, miután kiválasztotta magának partnernek, ahogy feltételeztem, Sztászt, — ne vesztegessük az időt. Irány a tenger!

Meghívó gesztust tett az egész társaságunknak, tanúkat hívva. A társaságunk örömmel fogadta a komikusunk ajánlatát, és eldobva a dolgokat, követték őt. A Szenszei, cigarettát gyújtva, lemaradt, vele együtt Nyikolaj Andrejevics is. Mi is Tatjánával egy kicsit elidőztünk, megszokásból egy kupacba rakva az eldobott dolgokat. És ekkor Nyikolaj Andrejevics halkan mondta, a Szenszei-hez fordulva:

— Hát, Zsenyika, fürge. Amint előnyössé vált az alku feltétele, azonnal megváltoztatta a hozzáállását a történetekhez. Egyébként sok ember tesz így. Az egocentrizmus megnyilvánulásának tipikus példája.

— Mit tehetünk, — vont vállat a Szenszei, ugyanolyan halkan válaszolva. — A hal oda megy, ahol mélyebb, az ember azt keresi, ami jobb, — és mosolyogva hozzátette: — Hogyan hagyhatná ki magát, a kedvencet?

— Igen, ez az egocentrizmus automatikusra van kifejlesztve az emberekben. Milyen felebaráti szeretetről beszélhetünk, ha még meg sem akarják érteni egymást?

— Ez a legszomorúbb.

Eközben Tatjánával már végeztünk. Habozva odamentem a Szenszei-hez, remélve, hogy még a feltételek megvalósítása előtt feloldja a vitát.

— Én...

A Szenszei nem hagyta, hogy befejezzem és kifejezzem a feltámadt kétségeimet. Valahogy jóindulatúan mondta:

— Menj, készülj fel. Szokj hozzá a vízhez.

Lágy, magabiztos hangja kissé megnyugtató. Még mindig reménykedve, hogy ez csak tréfa, elindultam Tatjánával a tenger felé. Ott már várt a «támogató csoport» Kosztikból, Andrejből és Szlávikból. Meg kell jegyezni, hogy a nagy társaságunk két félre oszlott: azokra, akik viccesen «szurkoltak» Sztásznak és Zsenykának, és azokra, akik viccesen «szimpatizáltak» az én helyzetemmel.

Ellentétben az idősebb fiúkkal, akik zajosan futottak be a vízbe, mint a torpedók, azonnal a mélybe merülve, hogy egy csapásra lehűtsék a napon felhevült testüket, mi Tatjánával, mint mindig, fokozatosan próbáltunk hozzászokni a vízhez. Azonban a fiúk, úgymond «együttérzők», úgy döntöttek, felgyorsítják ezt a dolgot, és minden oldalról elkezdtek ránk fröcskölni, mintegy erőteljesen segítve a hozzászokási folyamatunkat. És mivel szándékosan a sekély víz felől támadtak, nekünk Tatjánával menekülnünk kellett a mélységbe, természetesen az azt követő merüléssel.

Miután megnézte, hogyan edzik Zsenyka és Sztász a légzésüket a merülés előtt, Kosztik, miután feltette a fejére a fonott hinárból készült «győztes koronát», elkezdett improvizálni, és a «sekély vízben merülés kérdéseivel» kapcsolatos mentornak adta ki magát. Az egész folyamatot a fiúk mulatságos viccei kísérték. De Kosztik filozófiai

tanácsai ellenére, az én erőm a légzésvisszatartásra nyilvánvalóan nem tartott sokáig. Kosztik még a vállamnál fogva is próbált kissé a víz alatt tartani, morogva a felszínen a «direktíváit». De ezek a cselekedetek csak még nagyobb félelmet keltettek bennem, mivel végül is, az önfenntartási ösztönöm érvényesült, és meglepő ügyességgel sikerült «kimásznom» a felszínre, néha még pánikban le is nyomva a «mentoromat». Néhány ilyen nem éppen önkéntes merülés után Kosztikból még «racionalizációs javaslatok» is érkeztek a merülési módszer tökéletesítésére, például a súlyom növelésére a vízben, «tégglából készült nyaklánc», «betonbilincs» és így tovább aggatásával a testemre.

— Végül is, mi a feladatod? — viccelődött Kosztik, kirázva a vizet a füléből, és igazítva a lecsúszott hínárt, amely Kosztik egy újabb, «hanyag tanítvány» általi merülése után lecsúszott. — Merülni. Igaz?! Igaz. A felbukkanásról nem volt szó.

Újra nevettünk.

— Te aztán jó kedélyű vagy! — mondta mulatságos hangnemben Tatjana.

Összességében, ellentétben az idősebb fiúkkal, akik időt nem vesztegetve, teljes komolysággal edzettek, nálunk egy folytonos bohózat jött létre. Szóval én, ahogy mondani szokás, «minden esetre», gondolatban beletörődtem a közelgő «egy napos» Hamupipőke szerepembe.

Végül, megérkezett a Szenszei Nyikolaj Andrejevicsel. Azt hittem, látva a próbálkozásainkat, a Szenszei egy újabb nagy tréfává fordítja a vitát, és ezzel a vidám hangulattal ér véget a dolog. De amikor odajött, és teljes komolysággal kijelentette:

«Nos, kezdjük?», a lelkem, úgymond, a félelemtől élesen a sarkamba szállt. Féltem kimutatni a ijedelmem a többiek előtt, ezért mosolyogva, remegő, akár a félelemtől, akár a hideg víztől, ajkakkal szólaltam meg a Szenszei-hez:

— Szenszei, én nem fogom bírni... Inkább azonnal megyek takarítani.

Amire a Szenszei nyugodtan válaszolta:

— Ne add fel. Űzd el a félelmed. Tüntesd el minden kételyed. Higgy, hiszen mondva van: «a hitben megleled».

Még mindig zavartan néztem rá, néma kérdéssel: «Hogyan fogom ezt megtenni?» És ekkor a Szenszei, a szemembe nézve, válaszolt:

— Egyszerűen csak lazíts. Ne gondold a légzésre. A feladatod: mély meditációs állapot, minimum gondolat. Összpontosíts az egytől tízig tartó számolásra. Tíz másodpercet kibírsz, ugye?

— Nos, ha tíz másodperc, akkor szabadon kibírom, — válaszoltam büszkén erre a kis «eredményemre».

— Akkor miért aggódsz? Számold tízig, és bukkanj fel. Csak ne gyorsan számold, 1, 2, 3., hanem lassan, hangsúlyosan, mint ahogy a háromjegyű számokat számolod, például, 501, 502, 503 és így tovább. Érted?

— Igen.

Ezekre a szavakra nemcsak megnyugodtam, hanem még a kíváncsiság is elkapott. Hiszen a víz alatt még nem kellett meditálnom. És amilyen furcsa, a kíváncsiságom szilárd meggyőződéssé nőtt, hogy minden rendben lesz. És ez az érzés éppen valamilyen belső hitből, abszolút bizalomból született a Szenszei iránt. És még csak nem is bizalom volt, hanem inkább a lelkem fel nem tárt

tudása az Ő Lényegéről, amely csak ösztönösen, érzelmi szinten fejeződött ki.

«Merülni, hát merülni», — gondolta a személyem, előtte néhány éles be- és kilégzést végezve. Ugyanezt tette az első «ellenfelem», Zsenyka is. Felkészülve a rajtra, «háromra» a lehető legtöbb levegőt vettem a tüdőmbe, és Zsenykával egyszerre merültem a víz alá. A Szenszei a kezét a fejemre tette a korona csakra területén, és enyhén lenyomott, gondoltam, hogy ne bukkanjak fel idő előtt. A várt pánik helyett, éppen ellenkezőleg, ellazultam, és lassan elkezdtem számolni a Szenszei tanácsa szerint tízig. Miután szabadon megbirkóztam ezzel a feladattal, úgy döntöttem, még ülök egy pár felesleges másodpercet a víz alatt, hogy több időt adjak a «pontszámomhoz». De alighogy újra elkezdtem számolni, éreztem, hogy erős kezek, nyilvánvalóan a Szenszei-é, kihúznak a vízből. Őszintén szólva, még egy kicsit el is szomorodtam, ülhettem volna még. Mi az a tíz másodperc?! Felbukkanva, azonnal elkezdtem bosszankodni, még mielőtt kinyitottam volna a szememet:

— Miért, én készen állok, hagyjatok... Még bírnám...

De amikor a többiekre néztem, semmit sem értettem. Mindannyian valamilyen néma csodálkozásban álltak, úgy néztek rám, mintha egy másik Univerzumból érkezett úrlény lennék. Zsenyka és Sztász is ott állt a fiúk között, és valamilyen gyanús meglepetéssel bámulták a bosszankodó személyemet. Azt hittem, talán egyáltalán nem is merültek, talán történt valami? Csak a Szenszei őrizte az olimpiai nyugalját.

— Elég is volt neked, — mosolygott jámborul. — Már így is tíz percet voltál a víz alatt.

— Ki?! Én??? — mosolyodtam el, azt gondolva, hogy ez vicc.

— Hát igen, bármi megtörténik az életben, — mondta Sztász, megvakarva a tarkóját. — De micsoda pech, hogy ez a «bármi» nem mindenkinek jut osztályrészül.

— Látod, mennyire aggódnak, különösen néhány hengegő, — bólintott a Szenszei Zseny-kára, aki tátott szájjal állt a meglepetéstől, és kigúvadt a szeme, vagy a nevetéstől, vagy tényleg megdöbbsent valamitől. — Most már valakinek takarítania kell, Hamupipőkévé kell válnia.

Zsenyka, nyilvánvalóan «magához tért» ezekre a szavakra, és komikusan csattogtatva a fogait, visszaállította az állkapcsát a szokásos helyzetbe, még a kezével is segítve. Ezután a megszokott vicces hangnemében mondta:

— Takarítani — az rendben! De az orientációváltásról nem volt szó.

Sztász elkezdte «nyugtadni», ami nevetés hullámát váltotta ki.

— «Hamupipőke» — az, drágám, egyfajta egyéni munkaerő-tevékenység, amikor minimális idő alatt maximális mennyiségű munkát kell elvégezni, ráadásul ingyen...

— Ingyen, ingyen, — utánozta Zsenyka. — Te minek örülsz? Együtt merültünk, együtt is fogunk takarítani, Hamupipőke 2.

— Ó, ne, a személyzeti beosztás szerint csak egy Hamupipőkénk van, — tiltakozott nevetve Sztász.

— Aha, szóval te Tündérré akarsz válni nálunk, egy takarítási adóellenőrré, tehát. Szörnyeteg!

A fiúk viccelődni kezdtek, és egyúttal, nyilvánvalóan, kijöttek a dermedtség állapotából.

— Szenszei, mit csináltál vele? — kérdezte először Vologya a lényegre térve.

— Semmi különöset, megváltoztattam az időérzékelését, az ezóozmózisát.

— Ezóozmózis? Mi az? — érdeklődött Viktor.

— Majd elmesélem valamikor, — legyintett a Szenszei. — Nos, a fogadás véget ért, menjünk rendbe tenni a tábort...

— ...Elválasztani a szemetet a tiszta gabonától, és a fasírtot a legyekről, — egészítette ki a Szenszei választát Sztász.

— Ez nem lehet, hogy tíz percet ült a víz alatt! — ironikusan kezdett bosszankodni Zsenyka, ránézve a partra, és nyilvánvalóan elborzadva a közelgő munkától. — Ennyi ideig levegő nélkül nem élnek!

A Szenszei pedig szívből mondta:

— Emberek, hogy a csudába, már elegendem van a hitetlenségeitek! Hiszen magad is láttad, a saját szemeddel.

— Aha, talán volt neki valamilyen légzőcsöve a víz alatt. Ez átverés! Tiszta beugratás!

A Szenszei fáradtan oldalra hajtott fejével elmosolyodott:

— Persze, hogy átverés! Téged már aznap beugrattak, amikor megszületettél.

Mindenki nevetett. A Szenszei pedig megfordulva, elkezdett kijönni a vízből Nyikolaj Andrejevicsel együtt.

— Menjünk, menjünk, — hajtotta Zsenykat nevetve Sztász.

— Értettem, *Obersturmbannführer* Tündér-aszszony, — jelentette ki bágyadtan Zsenyka, és

sóhajtva, színlelt szomorúsággal hozzátette: — És miért van nekünk, Hamupipókéknek, ilyen kutya életünk, minden nap büntetőmunka.

Mindenki más is elindult a partra. És ekkor kezdődött az egész «szócséplés» hosszában és keresztben. Én faggattam a barátaimat, igaz-e, hogy tíz percet ültem a víz alatt. Ők pedig, figyelmen kívül hagyva a kérdéseimet, azt kérdezték, igaz-e, hogy nem volt semmilyen kiegészítő légzőcsövem. Összefoglalva, nagyobb zshivaj volt, mint a sirályoknál, amikor a fészkelőhelyüket hívatlan vendég zavarta meg. Végül is, senki sem értett meg semmit igazán.

Megkezdődött a tábor teljes takarítása. És bár Zsenyka komikusan alakította a főszereplőt ebben az «egyéni munkaerő-tevékenységben», ügyesen elkerülte a munkát, csak a látszatát keltve az aktív munkának. Viszont annyira megneveltette a kollektívát a tréfáival és vicceivel, hogy észre sem vettük, milyen gyorsan és összefogva takarítottuk ki az egész tábor területét. Amikor elkezdték csúfolni, hogy lényegében nem dolgozott, ő fontoskodva kijelentette, hogy dolgozni még a bolond is tud, a legfontosabb, szerinte, profi módon irányítani a folyamatot. Amire mindenki «nagy köszönetet» mondott neki, és közösen bedobták a vízbe.

Egy ilyen, a «munka hőstetteinek» ünnepélyes befejezése után, elkezdtük összegezni a veszteségeinket. És mivel az élelmiszerkészleteink hagytak némi kívánnivalót maguk után, úgy döntöttünk, hogy ellátogatunk a piacra. Hiszen ezek a portyázók, a mi kisebb testvéreink, nyilván maguk is keveset ettek, de az efféle «civilizációs szigeten való teljes elszabadulás» örömeiben úgy kevertek össze sok élelmiszert — többek között a gabonát

is — a homokkal, mintha egész éjjel tartó, kimerülésig menő táncos diszkót rendeztek volna ott.

Amikor összeállítottuk az élelmiszerek listáját, az idősebb fiúk úgy döntöttek, autóval elmennek értük a legközelebbi piacra. De a Szenszei javasolta, hogy hagyják békén a technikát, és ők maguk is mozogjanak, azaz szervezzenek egy «kis futást» a part mentén. Természetesen, senki sem tiltakozott. Azok, akik nagyon éhesek voltak, kétszersülttel erősítették magukat. A többiek úgy döntöttek, kibírják az élelmiszer szállításáig, különösen, ahogy a Szenszei mondta, néha hasznos éhezni.

Először Vologya, Sztász és Zsenyka készültek elmenni az élelmiszerért. De amikor a Szenszei is csatlakozott hozzájuk, felvetve az edzés ötletét, Nyikolaj Andrejevics, Ruszlán, Andrej és én is jeleztem, hogy szeretnék futni velük. És bár a terepfutás nem volt könnyű a fizikai terhelés szempontjából, én mégsem hagyhattam ki egy ilyen utazást a Szenszei mellett. Hiszen, számomra ez nemcsak egy túra volt, hanem a Szenszei érdekes megfigyelései révén, egy egész kirándulás az emberi világba, és a sajátomba is.

Ahogy a Szenszei ígérte, egy jó edzést szervezett nekünk útközben, fizikai terheléssel. Először könnyű kocogással futottunk a part mentén, csak fél óra múlva álltunk meg. Aztán a Szenszei vezetésével bemelegítettünk. És újra futás, de már gyorsítással. Aztán jöttek a fekvőtámaszok, hastartás, futás a vízen, akadályok leküzdése a terepen. Összességében a Szenszei nem fukarkodott az ötletekkel, aminek köszönhetően ez a fizikai edzés valamilyen szokatlan «*tengeri deszant*» kalanddá változott számunkra. És annak ellenére,

hogy a megdolgozott izmok éreztették hatásukat, amikor elértük a «civilizáció» határait, a belső elégedettség mégis sokkal nagyobb volt, mert képes voltam mindezt leküzdeni.

Úgy döntöttek, a panziókon keresztül mennek, úgymond, levágják az utat a piacig. Beúszunk a vízi kerítés-háló mögé, amely elválasztotta az első panziót a «vad természettől», kiúszunk a partra, mint egyszerű nyaralók, és már lassan sétáltunk a tengerpart mentén. Az emberek szokás szerint a vakációjukat tétlen heveréssel töltötték a homokban, felváltva az otthoni tévénézést a kanapéről a tarka tömeg szemlélésére a homokról az egyhangú tengeri táj háttérében. És ha hallatszottak is beszélgetések, azok főleg hétköznapi témákról szóltak. Valaki panaszkodott valakinek valamiről, valaki valakit lebeszélt, valaki valakin nevetett. Röviden szólva, az élet a szokásos emberi sorrendben haladt, se több, se kevesebb. Eleinte valahogy érezhető volt ez a feltűnő határvonal aközött a Szellemi között, amiről a Szenszei mesélt, és aközött a földhözragadt-anyagi között, amiről az emberek beszéltek. De aztán, a tarka tömeg atmoszférájába való elmerülés mértékében, az ember akaratlanul is elkezd elkapni annak nem egészen tiszta levegőjét.

Mikor merültek fel a fejemben a «provokáló gondolatok», nehéz megmondani. Nyilvánvalóan, apróságokon keresztül kezdték megragadni a figyelmemet. Valahol felvillant egy szép fürdőruha, és azt gondoltam, hogyan állna rajtam. Valakin láttam szép ékszereket, amelyeket magamnak is meg akartam szerezni. A képzeletem azonnal elkezdte rajzolni a képet, hogyan fogok kinézni abban a fürdőruhában azokkal az ékszerekkel. És

alighogy szabad utat engedtem ezeknek a gondolatoknak, azonnal megjelent az Irigység asszonyképe. És a lényeg, akkor vettem észre, amikor már teljes gőzzel tevékenykedett a tudatomban, elégedetlenségével és telhetetlenségével beárnyékolva a legvilágosabb érzéseket is. «Mit csinálók én?! — bosszankodtam a magam szívében. — Más képeket próbálok magamra! Ez nem én vagyok! Úgy hívják, lecsúsztam a szánkóval a hegyről, de az megemelhetetlen szekérré vált. És most hogyan parancsolják, hogy húzzam fel a hegyre?»

A nem vidám elmélkedéseimet Andrej szakította félbe, aki nyilvánvalóan könnyen az Állati kezdet horgára akadt.

— Nézd csak, milyen testük van a srácoknak! — mondta csodálattal a fiúknak, mutatva a röplabdázó, napbarnított srácokra. Nyilvánvalóan, egy testépítő csoport volt. — Nézd, milyen izmok...

Ahogy ezek a srácok mozogtak, azt a benyomást keltették, hogy nyilvánvalóan nem röplabdáztak, hanem a közönségnek játszottak, a legelőnyösebb pozíciókból demonstrálva az izmaikat. Természetesen, vonzották a járókelők figyelmét, akik viszont leplezetlen irigységgel néztek a testükre.

— Szenszei, lehet gyorsan izmosodni, és nekem is ilyen izmokat növesztteni?

— Lehet, — mondta egyszerűen a Szenszei. — De mi értelme? Megszerzel egyet, elveszítesz mást. Ha ekkora izomtömeget növesztesz, veszítesz az állóképességedből és a sebességedből. És mit ad ez neked? Talán csak a lányok előtti hencegést. Andrej kissé megtorpant, mintha a Szenszei a titkos gondolataiba látott volna.

— Tudod, mi az oka ennek a vágynak? Az elemi emberi irigységben...

Ezekre a szavakra még fel is rezzentem. Éppen most gondoltam erre.

— ...De ez nem csak a te bajod, ez sokak baja. Ha tudnád, min gondolkodnak valójában az emberek! Folyamatos mohóság, irigység, vágy, hogy még a kicsiben is felülmúlják egymást. A fejekben folyamatos a vágy, hogy jobban nézzenek ki az emberek előtt, mint amilyenek valójában. Értitek, mi a baj?! **Az emberek nem Isten előtt, nem a Lelkiismeretük előtt akarnak méltónak látszani, hanem más emberek előtt. És ennek a gonoszságnak az egész oka az emberi vágyban rejlik. Hiszen, az ember csak azt értékeli, amit értékesnek akar látni a számára. És ami nem akar értékesnek látni a számára, annak nincs jelentősége a számára. Az irigység, a gyűlölet, a harag nem külső ingerből fakad, hanem az önszeretet belső gyökeréből.**

Vegyük például, ezeket a srácokat, akik rengeteg időt fordítottak a testük edzésére. Hiszen, valójában az élet során nincs szükségük erre. De ők kiválasztották a testépítő szerepét, és játsszák azt. Miért? Talán, hogy elérjenek valamilyen Szellemi magasságot? Nem. Hogy csak kiemelkedjenek a tömegből. Egyesek a testüket edzik, mások tetoválják, harmadikok különböző színekre festik magukat. És ezt csak azért teszik, hogy felhívják magukra a hasonló értelmű társaik figyelmét, saját nagyzási mániájuk kielégítésére. Egyszerű Állati vágy.

Az emberek ugyanúgy járnak el, mint például a japán majmok. Néhány egyed a törzsükből egész nap gyűjt diót, hogy aztán öt perc alatt szétszórja az egész csorda előtt, hogy felhívja magára a társak figyelmét. Más egyedek szedegetik a szarvas-

ból a bolhákat, és csak azért engedik magukra, hogy aztán a társaik szedjék le ezeket a bolhákat róluk. És ez mind csak azért történt, hogy felhívják magukra a csorda figyelmét... Nos, ezek az izmok, csecsebecsék, divat és minden más — mindez azért van, hogy felhívják magukra a figyelmet. Ezek ugyanazok a bolhák a majmon.

Az ember pedig semmiben sem különbözik attól a majomtól, úgymond, az Állati természete szerint. Csak benne ez még a saját nagyzási mániájával is felerősödött. Mert minden ember, ha Szellemileg undorító és alacsony, elkezd felmagasztalni magát a gondolataiban és vágyaiban, elkezd magát mindenki fölé helyezni. És megmondott: «Így lesznek az utolsók elsők, az elsők meg utolsók; mert sokan vannak a meghívottak, de kevesen a választottak». Sokan külső csillogással, állítólagos Szellemi törekvéssel fedezik titkos Állati gondolataikat. Valójában pedig, csak egy látszólag jó ürüggyel valósul meg az Állati vágyainak kielégítése, ugyanannak a mániának a kényeztetése, önmaguk felmagasztalása, és ismét csak a közönséges, üres kérkedés más emberek előtt. Bár az őszinte, valódi Isten iránti Szeretetet nehéz megtalálni a titkos gondolataikban.

A keresztények az ilyen emberi vágyakat a sátán trükkjeinek neveznék, amelyek elterelik az embert a lényegről — a lélektől, az Örökkévalótól. Nézzék meg a modern civilizáció modelljét. Az egész világ azon dolgozik, hogy minél több vágyat keltsen az emberben valamire, amire állítólag szüksége van a teljes boldogsághoz. **Az egész világ illúziókkal kereskedik. Hazugságokból van szöve, és a számai az irigységre épülnek.** Az emberek maguk hozzák létre az illúziót, táplálják azt gondolataik

tisztátlanságával, és maguk is ebben az illúzióban élnek, valódi valóságként érzékelve azt. És sajnos, az Állati globális megtévesztésének ténye csak a Halál színe előtt derül ki. De akkor már túl késő bármit is megváltoztatni.

Hiszen a fiatalság egy nap alatt elszalad, mint egy fürgé paripa, amely kiszabadult. És mielőtt a gyeplőt meghúznád, bekövetkezik az érettség. Érett korban megállsz, és visszanezel. Értékrend-átértékelés következik. Az eredményeid már nem tűnnek olyan jelentősnek, már nem érdemlik meg, hogy annyi időt és erőt szenteljenek nekik. Új vágyak és illúziók jelennek meg a tekintélyes emberek világában való önérvényesítés formájában. És az ember új módszereket kezd kitalálni, hogyan emelkedjen ki a tömegből. Mielőtt pislantanánk, már itt van az öregség, amelyben az elmúlt élet sok mindenben abszurdnak tűnik, és teljesen elveszíti az értelmét. Az öregséggel együtt egyre gyakrabban merülnek fel a halál gondolatai, amelyek arra kényszerítik az embert, hogy gondoljon a lényegre — a saját lelkére. Mert egyre közelebb kerül ahhoz a határhoz, ahonnan érkezett erre a világra, hogy megtalálja önmagát, megmentse a lelkét. De a cél elérése helyett időt és erőt pazarolt üres illúziókra. És itt az ember elkezd kapálózni, új illúziókat kitalálni magának, vigasztalni magát, hogy ha imádkozik halála előtt, akkor ott minden megbocsáttatik neki. Pedig, a valóságban az egész emberi életet értékelik.

Az emberi butaságnak nincsenek határai. Az emberek nagyzási mániája rossz tettekre ösztönzi őket. — A Szenszei körül nézett, és széttárta a karját, szomorúan mondván: — Ha hallanátok, min gondolkodnak az emberek, srácok, elborzadnátok!

De különben, miért kellene hallanotok, figyeljétek meg magatokat. Miről álmodtok titokban.

Egészen a peresztrojka előtt az emberek arról gondolkodtak, hogy megmentik a világot, és kommunizmust építenek, az ideológiai embereket értem ezalatt. Most, a peresztrojka után, a fiatalok miről gondolkodnak? A pénzről, a kapitalizmusról. Mindenki milliomosnak, Rockefellernek és hasonlóknak képzei magát. Mindenki a gondolataiban szórja a pénzt, gazdagságról álmodik. Az, aki keres, és az, aki nem tud eleget keresni, mind mesélnek arról, milyen menők az életben, mutogatva a mániájukat. Miért? Mert a fejükben az egó szórakozik. Mihail Jevgrafovics Szaltikov-Scsedrinnek, az orosz szatirikus írónak, van egy csodálatos mondása ezzel kapcsolatban: «Nincs veszélyesebb ember annál, aki idegen az emberiességtől, aki közömbös a szülőföld sorsa iránt, a felebarát sorsa iránt, minden iránt, kivéve a forgalomba bocsátott pénzének sorsát». És igaza van.

A túlzott gazdagság nem vezet semmi jóhoz. Nos, eltöltött az ember éveket az életéből, megcsalt egy csomó embert. Mert tisztességesen nagy pénzt nem lehet keresni. Minden a csalásra és a hazugságra épül. Nos, keresett az ember nagyon sok pénzt. Nem a tisztességesen megkeresett fizetést, a normális pénzt az életben maradáshoz értem ez alatt. Ez nem nagy pénz. Szóval, keresett. Ránéz, de mégsem elégedett. Kiderül, hogy valami hiányzik. Megérti, hogy hatalomra van szüksége, hogy leigázza a hozzá hasonlókat, hogy már ne kelljen magának nagyképűnek lenni, ne kelljen szarvasból bolhát ültetni magára, és ezáltal felhívni magára az egész falka figyelmét, beleértve a

vezért is. És ne szórja a pénzt, mint az a majom a diót, hanem ragadja meg ezt a hatalmat, és maga legyen a vezér. Így jelennek meg a pártok vezetői, a hatalommal bíró struktúrák, az államok. Nézik, és a hatalom is kevés nekik. Akkor mire mennek? Arra, hogy meghódítsák a világot. És kezdetét veszi a háború, az agresszió, a leigázás. Így születnek a Napóleonok, a Sztálinok, a Hitlerok és a hozzájuk hasonlóak. Területeket foglalnak el, kiterjesztik az államuk határait, de mégsem lesznek elégedettek. Miért? **Mert bármilyen hatalmas is van az embernek a Földön, soha nem fog tőle elégedettséget kapni, mivel továbbra is a vágyainak rabszolgája marad. Az igazi hatalom pedig az önmagunk feletti hatalom.**

Az emberiség történelmében rengeteg példa van ennek az útnak, ennek a globális Állati megtévesztésnek az értelmetlenségére. Az egyik közülük Nagy Sándor — az ember, aki maximálisan megvalósította az ambícióit. Hatalmas területeket hódított meg, létrehozva az ókor legnagyobb monarchiáját. És mi lett az eredmény? Azon a napon, amikor Nagy Sándor «a világ urává» vált, eltávolodott mindenkitől, és keserűen sírt. Amikor a hadvezérei megtalálták, meglepődtek, mert soha nem látták sírni a hadvezérüket. Pedig vele voltak a legnehezebb harci helyzetekben is a hadjáratok során. Sándor a bátorság példája volt. Még akkor sem láttak kétségbeesés és reménytelenség nyomain az arcán, amikor a halál egészen közel volt hozzá. Ezért a hadvezéreket gyötörte a kérdés, mi történt azzal, aki népeket hódított meg? Megkérdezték tőle, és Sándor elmondta nekik a szomorúsága okát. Kiderült, amikor győzött, megértette, hogy veszített. És most éppen azon a helyen volt,

ahol eltervezte a «világ meghódítását». És csak ebben a pillanatban jött rá, mennyire értelmetlen volt mindez. Mert korábban volt célja és útja. Most pedig nincs hová mennie, már nincs kit meghódítania. És azt mondta: «Rettenetes ürességet érzek magamban, mert elveszítettem életem fő csatáját».

A Szenszei egy ideig némán ment, majd újra megismételte:

— Szóval a legmagasabb hatalom az önmagunk feletti hatalom. Emlékezzenek Lao-Ce szavaira:

«Ki másokat ismer, az okos.

Ki önmagát ismeri, az megvilágosodott.

Ki másokat legyőz, az erős.

Ki önmagát legyőzi, az hatalmas».

— Igen, ez nehéz, legyőzni önmagunkat, — mondta elgondolkodva Nyikolaj Andrejevics.

— **Az egész nehézség az egyszerűségben rejlik.** Ehhez először is kontrollálni kell a gondolatodat. Az ember pedig folyamatosan a hangulata rabja, azzal él, ami szüntelenül örömet okoz a nagyzási mániájának. Lusta figyelni az elméje mezejét. Ott burjánzik mindenféle gyom. Hiszen a gyomot nem kell ápolni, különösen gondoskodni róla. Az magától is utat tör magának, a tudtod nélkül.

— És hogyan lehet eltávolítani ezt a gyomot? — mondta zavartan Andrej.

— Egyszerűen. Fogod, és gyökerestül kitéped. Ugye nem nehéz neked most azonnal kontroll alá vonni a gondolataidat? Nem. És az ilyen «most azonnalokból» áll össze az egész élet. Élj «itt és most», és ne ess bele az illúziókba, amelyeket az

Állati elme rajzol. Hiszen meg van adva a választás szabadsága! Válasz hát.

Eközben elkezdtünk kimenni egy aszfaltozott útra, egy árnyas sétányra.

— Nos, a hatalomról világos, — kezdett elmélkedni Nyikolaj Andrejevics, nyilvánvalóan a saját dolgain gondolkodva. — Ezek szerint, lehetetlen nagyon nagy pénzt keresni, megőrizve a Becsületet és a Lelkiismeretet.

— De miért lehetetlen? — tiltakozott Viktor. — Láttam a tévében egy «kerekasztal-beszélgetést» nagy üzletemberek részvételével. Normális fickók.

A Szenszei ránézett, és válaszolt:

— Ezek nem tisztességes emberek. Hazugok és egoisták, akik a mellüket döngetik, és meséket mesélnek. Elnézést, srácok, de tobzódni a luxusban, gazdagnak lenni, miközben körülötted ennyi éhező, szegény és hajléktalan van, és csak a saját profitod növelésére gondolni — ez nem méltó az Emberi címre. Egyszerűen nem méltó.

— Nem, várj csak, — nem hagyta abba Viktor. — És miben hibás egy gazdag üzletember? Ha okos, és tudja, hogyan kell pénzt keresni, akkor fogja, és keres. Azt, aki nem akar dolgozni, aki lusta, alkoholista vagy tudom is én, azt neki kell etetnie?

— Neki nem kell etetnie. **Butaság halat adni az éhezőnek, mert megeszi, és újra megéhezik. Sokkal bölcsebb hálót adni neki, és megtanítani használni.** Értsétek meg jól, nem a gazdagság ellen vagyok, hanem a szegénység ellen, én a jólétért vagyok. A pénznek van egy bizonyos energia-ekvivalense. És a fizika törvényei azt mondják, ha valahová energia érkezik, az azt jelenti, hogy valahonnan távozik. A világnak igazságosnak és mindenki számára elérhetőnek kell lennie. De,

amikor a világot az ördög szolgálai irányítják, a tolvajokat értem ezalatt, akik politikusnak nevezik magukat, akkor itt soha nem lesz igazság. Ezért van a világ is halálra ítélve.

— Megint az igazságosságról, — mondta rava-szul Zsenyka. — Szenszei, ez már a kommunizmus szagát árasztja.

— Mit tehetünk? Gyermekkoromban olyan nevelést kaptam, hogy a kommunizmus most már sokáig a véremben van, — válaszolt viccesen a Szenszei. — De komolyan, gondolkozzatok el, srácok. Most megjelennek az oligarchák. Minek köszönhetően gazdagodnak? A nép elszegénye-dése árán, azáltal, hogy eladják a hazánkat. Ők talán olyan okosak? Tettek valami jót a népért, az országukért? Miért olyan szegény az ország? És hogyan jelenhetnek meg gazdag emberek egy szegény országban? Csak úgy, ha kirabolják azt, kirabolják azokat, akik gyengébbek náluk. És azt akarjátok mondani, hogy ezek sikeres emberek, méltók az Emberi címre? Én pedig azt mondom, hogy ezek az ördög szolgálai, akik a pokolra vannak ítélve.

Hiszen ezek az oligarchák még az apró jótékonyági tevékenységet is csak azért végzik, hogy kérkedjenek más emberek előtt. De készek-e komoly lépést tenni az életükben, és gyökere-sen megváltozni? Kétlem. Mert megmondatott: «ahol a kincs van, ott lesz a szíved is». Az ilyen embereknek nagyon nehéz elszakítani a szívüket az összegyűjtött gazdagságtól. Ez ezer, kétezer évvel ezelőtt is így volt, mert az emberek, sajnos, nem változnak. Emlékezzenek a Bibliára, amikor egy gazdag ifjú odament Jézus Krisztus-hoz, és megkérdezte, mit tegyen, hogy örök élete

legyen. Amire Jézus azt válaszolta neki, hogy ha be akar jutni az örök életbe, akkor tartsa be a parancsolatokat: «ne ölj; ne paráználkodj; ne lopj; ne tégy hamis tanúbizonyságot; tiszteld atyádat és anyádat; szeresd felebarátodat, mint tenmagadat». De az ifjú azt mondta, mindezeket megtartotta ifjúságától fogva. Mi hiányzik még neki? És akkor Jézus kimondta: «...ha tökéletes akarsz lenni, menj, add el vagyonedat, és oszd szét a szegényeknek; és kincsed lesz a mennyben; és jöjj, kövess engem». De ezt hallva az ifjú «elszomorodva távozott, mert nagy vagyona volt». Jézus pedig azt mondta a tanítványainak: «könnyebb a tevének átmenni a tű fokán, mint a gazdagnak bejutni Isten országába».

Tudat alatt érzik a saját semmiségüket, és a következményeket, amelyek rájuk várnak. Ezért építenek templomokat, kolostorokat, próbálva tisztára mosni magukat Isten előtt. Bolondok! Elfelejtették az Írást. Hiszen megmondatott: a tolvajok által épített templomok a sátán menedékei. Nem Isten házeit építik, hanem az ördög menedékét. És ha azt remélik, hogy ezért bocsánatot nyernek a bűneikre, tévednek. Ezért megszaporodnak a bűneik. És ezáltal nemcsak magukat átkozzák el, hanem a szeretteiket is, akik élvezik az «áldásaikat». Hiszen még azt sem kérdezték meg a szeretteiktől, szükségük van-e ilyen áldozatra? Készek-e felelősséget vállalni a bűneikért Isten előtt?

Elmesélek nektek egy történetet, amely régmúlt időkben történt, arról, hogyan változtatta meg gyökeresen az életét egy tolvaj és gyilkos, miután találkozott egy Bölccsel, és nagy emberré vált. «Valamikor régen élt egy rabló, aki azzal foglalko-

zott, hogy rabolt, és gondolkodás nélkül ölt embereket, ha ellenálltak. Ugyanebben az időben élt a világon egy ember, akit Nárának hívtak. Költő és zenész volt. És mély bölcsességéről volt híres. Az emberek szerették a jó tanácsaiért, vidám természetéért, a vicceiért és az elbűvölő zenéjéért, amelyet hangszerén játszott.

Egyszer a bölcs úgy döntött, elmegy a szomszéd faluba. Az út azon az erdőn vezetett keresztül, ahol a rabló tevékenykedett. És ekkor az emberek elkezdtek rábeszélni a Bölcsöt, hogy ne menjen azon az úton, mert nagyon veszélyes volt. Nárada csak nevetett:

– Meg akarom nézni azt, aki félelmet keltett bennetek, és gyávává tett titeket. Ő csak egy ember, de megállította a forgalmat az egész úton.

Ezt mondva, Nárada megfordult, és elindult az erdőbe, játszva a hangszerén. Hamarosan a rabló meghallotta a zenét, és kijött az útra. És meglepetésére egy fegyvertelen embert látott, aki boldognak tűnt, miközben játszotta a dallamát. Életében először érzett magában bizonytalanságot. És megszólította a zenészt:

– Nem tudod, hogy veszélyes ezen az úton járni?

Nárada pedig, anélkül, hogy abbahagyta volna a játékot, letért az útról, és leült a rabló mellé, aki éppen a kardját élesítette. Miután befejezte a dallamát, megkérdezte tőle:

– Mit csinálsz te egyedül ebben az erdőben?

Az válaszolta:

– Embereket rabolok. És most elveszem a te kincseidet is.

A Bölcs azt mondta:

— Az én kincseim más minőségűek — belsők. És én magam is boldog lennék, ha megoszthatnám veled.

— Engem csak az anyagi értékek érdekelnek, — jelentette ki a rabló.

— Anyagiak, mondd? — kérdezte a Bölcs, és vett egy marék földet, szétszórva azt a szélben. — Ez csak por, illúzió, amely azonnal eltűnik. Ez semmi a Szellemi értékekhez képest, amelyek örökkévalóak. Mondd, miért van szükséged erre?

Az válaszolta:

— A családomért: az anyámért, a feleségemért, a gyerekeimért. Ha nem viszek nekik pénzt, éhezni fognak. Én pedig semmi mást nem tudok csinálni.

A Bölcs pedig érdeklődött:

— És megkérdezted tőlük, szükségük van-e ilyen áldozatra? Készek-e felelősséget vállalni a bűneidért Isten előtt?

Életében először elgondolkodott a rablásból élő ember.

— Nem tudom. Korábban valahogy nem gondoltam erre.

— Akkor menj, és kérdezd meg tőlük, — javasolta a Bölcs. — Én pedig megvárlak itt.

És újra elkezdte játszani a gyönyörű dallamát.

A rabló így is tett. Elment haza, és megkérdezte az anyját. Amire az idős asszony azt válaszolta:

— Miért kellene megosztanom veled a felelősséget a bűneidért? Én az anyád vagyok, és a te kötelességed, hogy etess engem.

A felesége is azt mondta:

— Miért kellene nekem felelnem a te bűneidért? Én nem követtem el ilyesmit, és tiszta vagyok Isten előtt. Nem tudom, hogyan szerzel kenyeret. Ez a te dolgod.

Nézve a gondtalanul játszó gyermekek arcát, a rabló meg sem kérdezte tőlük. Leverten tért vissza a Bölcshez:

— Senki sem akar felelősséget vállalni velem. Bármit teszek a családomért, úgy tűnik, egyedül fogok felelni mindenért. Kiderült, hogy magányos vagyok. És mit tegyek most?

Bánatosan nézett a Bölcs feddhetetlen arcára. És az válaszolt:

— Vedd le magadról a tolvaj maszkját, és égesd el a jócselekedetek tüzeiben. Váltsd meg az általad elkövetett gonoszságot. Változz meg, és légy Ember.

Ez a férfi elhagyta a tévedések sötét erdejét a Nagy Bölccsel együtt... Később az emberek Valmikinek kezdték nevezni, és híressé vált az évszázadok során, mint legendás költő, a híres ókori indiai epikus költemény, a «Rámájana» szerzője.

A Szenszei elhallgatott. Mi is egy ideig némán mentünk, a hallott történet hatása alatt állva. És amikor elhaladtunk egy kávézó mellett, Sztász, megtörve a csendet, felajánlotta, menjünk be szódát inni. Mindenki szívesen fogadta az ötletet, mert elég meleg volt. Csak a Szenszei utasította el, mondván, megvár minket egy padon. Rámutatott egy árnyékos padra, ahol egy idős házaspár ült. Szétváltunk.

Gyorsan megittam a pohár szódámat, kimentem az utcára, amíg a fiúk további adagokkal táplálták a hősi testüket. A Szenszei az idősek mellett ült, és beszélgetett valamiről. Eközben Nyikolaj Andrejevics is kijött a kávézóból, és együtt mentünk oda a Szenszei-hez, üdvözölve az idős párt, és akaratlanul is hallgatói lettünk a beszélgetésüknek.

— ... az ő imái által.

— Jó atya, Vaszilij atya, — egyetértett a Szenszei. — Sokat tett az emberekért.

— Olyan gyorsan elszaladt az élet, — sóhajtott az öregasszony. — Nézzük a fiatalokat, hiszen nemrég még mi is ilyenek voltunk. És a lényeg, a lelkünkben nem érezzük, hogy a testünk öreg.

— Az ember a lelkében nem öregszik meg, — jegyezte meg a Szenszei, és jóindulatúan hozzátette: — A fiatalokat nem kell irigyelni. Hiszen nekik még végig kell járniuk az egész utat. Ti pedig már a küszöbön álltok, és csak kopognotok kell.

— Ez az, ez a baj. Nem a halál szomorít el, hanem a szakítás, — mondta szomorúan az öregasszony, lopva letörölve egy könnycseppet. — Hiszen Ivánkával ötvenhárom évet éltünk lélek a lélekben, rossz szót sem hallottunk egymástól. — Az öregember bólintott a fejével. Az öregasszony pedig hálásan megfogta a kezét. — Most pedig, úgy látszik, elérkezett az időnk, hogy elváljunk. Ez az, ami szomorítja a lelkemet.

— A szomorúságotok hiábavaló. És miről szól? A test miatt vagytok szomorúak? — A Szenszei széttárta a karját, és mosolyogva rámutatott egy nem messze sétáló fiatal párra: — Istenem, értem én, fiatal korban, de most min szomorkodjatok?! — Együtt nevettek. — Ami a lelket illeti... **Amíg a Szeretet él a lélekben, a szakítás lehetetlen. Hiszen a lényeg, tudod, hogy szereted ezt az embert. Hogyan veszítheted el, ha valóban drága a lelkednek, ha az Emlékezet és a Szeretet iránta tovább él benned...**

A srácok elkezdtek kijönni a kávézóból, és a Szenszei felállva a padról, búcsúzott az idősektől.

— Óh, nagyon köszönöm, olyan megnyugtató volt, — siránkozott az öregasszony a végén, mintha

mindent el akart volna mondani a Szenszei-nek, ami a lelkén volt. — Valóban, mi választhat el minket? Még ha el is megyek, a túloldalon is szeretni fogom őt, ugyanúgy, mint itt. Mi vész el ebből?

— Semmi, — mondta a Szenszei. — Itt együtt voltatok egy pillanatban, ott együtt lesztek az örökkévalóságban. Örülni kell, hogy közeledik az örökkévalóság. Itt szenvedésben és kínban vagytok, ott nyugalomra és vigaszra találtok.

— Olyan kellemes volt beszélgetni önnel, — mondta meghatottan az öregasszony.

— Nekem is nagyon kellemes volt beszélgetni önökkel.

— Nem tudom, találkozunk-e még. Minden napom várakozásban telik. Természetesen, szeretnék még találkozni Vaszilij atyával, és önnel is beszélgetni. Annyira megnyugtató. Olyan könnyű lett a lelkem. Nagyon szeretnék újra találkozni önnel.

— Ne aggódjanak, — mondta kedvesen a Szenszei, valamiféle melegséggel és gyengédséggel nézve az idős nőre. — Biztosan találkozunk, és rengeteg időnk lesz a beszélgetésre.

Amikor már jelentős távolságra eltávolodtunk ettől az idős pártól, haladva a fiúkkal a piac felé, Nyikolaj Andrejevics megkérdezte a Szenszei-t:

— Ők a te ismerőseid?

— Nem, — mondta mosolyogva a Szenszei. — Csak jó emberek.

— Ez a nő talán beteg valamiben?

— Igen. Nincs sok ideje hátra.

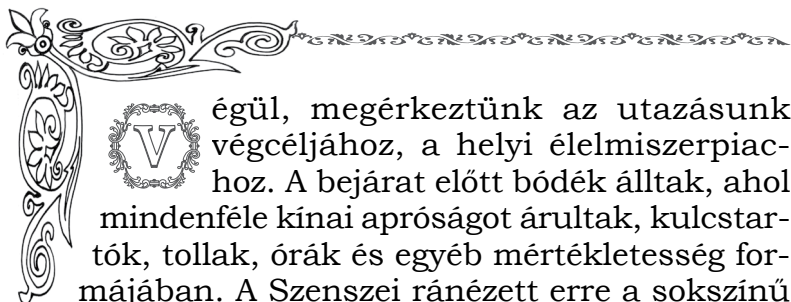
— Tényleg semmiben sem lehet neki segíteni? — kérdeztem aggódva.

— Lehet. De az ilyen jellegű segítség csak ártana, — válaszolta a Szenszei. — **Az ember**

ideiglenes. A halál véget vet az öregségnek és a kínoknak, felszabadítva a lét terhe alól. A szerető lelkek számára ez jutalom. Hiszen, végül is, nem válunk mássá csak azért, mert meghalunk...

égül, megérkeztünk az utazásunk végcéljához, a helyi élelmiszerpiac-hoz. A bejárat előtt bódék álltak, ahol mindenféle kínai apróságot árultak, kulcstartók, tollak, órák és egyéb mértékletesség formájában. A Szenszei ránézett erre a sokszínű választékra, és keserűen, halkán kimondta:

— Teljesen elvesztették a tiszteletet. Mindenféle vacakkal árasztanak el, mint egy harmadik világ-beli országot.

A fiúk elkezdték nézegetni ezt a változatos árut. Sztász a kezébe vett valamilyen négyzet alakú, óra formájú kulcstartót, megnyomott egy gombot, és az érthetetlen hangjelzéseket kezdett kiadni, villogni, és változó számokat mutatni.

— Óh, ez meg mi a csuda? — csodálkozott Sztász.

— Mintha egy Geiger-számláló lenne, — mosolyodott el a mellette álló Nyikolaj Andrejevics.

— Mi van? — furakodott Zsenyka Sztász és a doktor közé. — Milyen számláló?

— Geiger-számláló, — ismételte meg Nyikolaj Andrejevics. — Egy ilyen gáztöltéses részecskedetektor.

Zsenyka néma kérdéssel bámult Nyikolaj Andrejevicsre. Sztász pedig, ironikusan hunyorogva a szemével, úgy döntött, felgyorsítja barátja gondolkodási folyamatát.

— Hallottál már olyan eszközről, amit doziméternek hívnak, te falusi?

— Ááá, az valami sugárzást mérő cucc? — találta ki Zsenyka a második próbálkozásra.

— Az egy eszköz a sugárzás dózisének mérésére, — mondta nevetve Sztász.

— Hát én is azt mondom.

Zsenyka komoly «tudós férfi» arcot vágott, elvette Sztásztól a villogó «eszközt», és elkezdte nézegetni.

— Ez egy stopperóra, — magyarázta az eladónő. — Csak ez... Mindjárt adok másikat.

Sztász pedig, rákacsintva az eladónőre, vidáman mondta, mutatva Zsenykára:

— Ne vegye figyelembe, ő csak sokáig tanult, ezért kissé lemaradt a fejlődésben.

Nevettünk. Zsenyka pedig megrázta a fejét, és szándékosan hangosan mondta, különösen Sztásznak:

— Én általában nem emlékszem a rosszra... gyakrabban kell felírnom. — És már az eladónőhöz fordulva kérdezte: — Mennyibe kerül?

Az megmondta az árat, és sietett, hogy kicserélje ezt a «törött holmit» egy másikra.

— Nem, nem, ezt veszem, — állította meg Zsenyka. — Valakinek fel kell vásárolnia töletek a selejtet százszázalékos kedvezménnyel...

És Zsenykát tovább vitte az a nevetséges beszéd, amely a válogatós vevőkre jellemző, hogy majdnem meghaltunk a nevetéstől. Még a pszichoterapeutánk is, egy újabb Zsenyka bohócko-

dás után az «áru olcsóbbá tételéről», érdeklődve kérdezte Sztásztól:

— Ő mindenben ilyen, vagy csak bizonyos esetekben?

Amire az válaszolt:

— Mindenben, és bizonyos esetekben is.

— Igen, ez már «diagnózis», — állapította meg nevetve a doktor.

És amikor az elégedett Zsenyka, miután fillérekért alkudta ki ezt az apróságot, a fiúk tréfái közepette odament a Szenszei-hez, aki azt mondta:

— És nem szégyelled, hogy elveszed az emberek filléreit?

— Miért? Inkább ők szégyelljék, hogy ilyen «pfujt» akarnak eladni ennyiért. — És elmosolyodva megnyerő hollywoodi mosolyával, hozzátette: — Tudod, Szenszei, az én lelkiismeretem kristálytiszt... — És eltávolodva, halkán hozzátette: — Én ugyanis nem használom.

— Ez az, ez a probléma, — összegezte a Szenszei a fiúk általános nevetése közepette.

Bementünk a piacra, és elkezdtek bevásárolni a listán szereplő élelmiszereket. Zsenyka pedig, mivel nem volt mit tennie, odament egy árushoz, aki nyilvánvalóan délebbi tájakról érkezett ide, és paradicsomot és uborkát árult. A srác fontoskodó képet vágott, és gyanakodva érdeklődött:

— Melyik vidéken nőttek a zöldségei?

Az árus valószínűleg nem egészen értette, és szokás szerint elkezdte dicsérni az árut. A területtel kapcsolatos kérdések után, simán átmentek az ár kérdésére, ami jelentősen túlzott volt. Hát, nyilvánvalóan a tenger mellett semmi sem olcsó. De úgy tűnik, csak Zsenykának nem. Inspektor pózba állva (minimum a fogyasztóvédelem képvi-

seletében), a srác elővette a «doziméterét», és üzleties módon elkezdett sétálni az egész áru mentén. A «doziméter», természetesen, sípolni és villogni kezdett, irreális számokat mutatva a kijelzőjén. Az eladó csodálkozva kikerekítette a szemét. Ennek a ki tudja honnan a fejére pottyant, ilyen kicsinyesen alapos vásárlónak a ténykedései szemmel láthatóan kellemetlen benyomást tettek rá.

— Nahát, láttad, láttad! — Zsenyka felháborodva mutatta a «doziméter» adatait Sztásznak, aki ekkor mellette állt, és nagy nehezen próbálta megőrizni a komoly arcát. — Te, csak nézd meg! Ez még rosszabb, mint Csernobilban! Milyen nukleáris lőtéren természetted ezt? — fordult Zsenyka az árushoz, mutatva neki a «doziméter» kijelzőjét. — Látod, még a Geiger-számláló is kiakad. Nem, valami borzalom! Hamarosan már atomhulladékkal fognak minket etetni...

Zsenyka kijelentéseire az emberek elkezdtek odanézni. Az árus, tanácstalanul nézve hol a számlálóra, hol a zöldségekre, és erőteljesen próbálva rájönni, mi is a baj, elkezdett magyarázkodni, hogy neki van a legjobb minőségű áruja. És amikor Zsenyka elkezdte a történetet felismerhetetlenül felfűjni, az árus saját maga evett meg egy paradicsomot mindenki szeme láttára, meggyőzve már nem annyira a srácot, mint inkább az összegyűlt bámészkodókat a zöldségei teljes biztonságáról. De ez még jobban felbujtotta Zsenykat, és válaszul az árus cselekedeteire, elkezdett rémtörténeteket mesélni arról, hogyan hat a sugárzás az emberi szervezetre, még részletesen felsorolva is, mi kezd el először tönkremenni és felmondani a szervezetben (természetesen az ő véleménye szerint). Összefoglalva, annyit összehordott, annyi

kíváncsi tömeget gyűjtött maga köré, hogy végül az árus odaadta neki az árut, nyilvánvalóan még a beszerzési ár alatt is, csak hogy minél hamarabb megszabaduljon ettől a «pánikkeltőtől».

Ekkorra már megvettük az élelmiszerek egy részét. Sztász és Zsenyka, megtalálva minket, előálltak egy teljes csomag paradicsommal és uborkával. Ráadásul, Zsenyka nem szűnt meg hencegni a «sikereivel», és kifejezte a vágyát, hogy az összes többi «terméket» is alacsonyabb áron vásárolja meg. Amire a Szenszei csak elítélően rázta a fejét:

— Eh, emberek... Magyarázok nektek, magyarázok...

— Nem, de Szenszei, miért költenénk többet, ha ésszerű áron is meg lehet vásárolni? Hiszen ők itt mind népi lehúzással foglalkoznak! Én, mint tisztességes polgár, nem mehetek el szó nélkül egy ilyen szégyen mellett. Mert nekem annyira kedvem van részt venni benne. — A fiúk újra nevetésbe törtek ki, Zsenyka pedig tovább magyarázkodott, ravaszul mosolyogva. — Nincs bennem irigység irántuk. Egyszerűen, amikor látok egy kereskedőt, a bensőmben kiélezett igazságérzet támad.

— Ááá, — mosolyodott el a Szenszei. — Most már ezt a minőséget nevezik így?

— Aha, — bólintott nevetve Sztász. — Ráadásul ez a «kiélezett igazságérzet» kétféle formában nyilvánul meg nála: önző és önzetlen. Az önző az, amikor azt akarja, hogy «neki is legyen belőle». Az önzetlen pedig az, amikor azt akarja, hogy «annak a másiknak se legyen belőle».

A Szenszei reménytelenül legyintett Zsenyka és Sztász felé, mondván:

— Csináljatok, amit akartok.

Nyikolaj Andrejevics átadta nekik a listát és a pénzt. A csapatunk kettévált. A fiúk egy része elment Zsenykával szórakozni a bevásárláson. A Szenszei, Vologya, a doktor és én pedig, miután előre megegyeztünk a fiúkkal, hol várjuk őket, elindultunk a part felé.

Az ég felhőtlen volt. A félig álmos nyaralók lustán sétáltak az utcákon, elbújva a hőség elől a fák árnyékában. Kimentünk a megbeszélt helyre. Letettük az élelmiszeres csomagokat, és leültünk egy szabad padra egy nagy fa árnyékában. Nyikolaj Andrejevics úgy döntött, nem vesztegeti az időt, és elkezdte faggatni a Szenszei-t.

— Szenszei, érdekes témát érintettél, amikor ide jöttünk... Egész idő alatt ezen gondolkodtam... Nos, rendben, a gazdagság nem fenyeget minket a szakmánkkal, pláne a mi országunkban, — mondta viccelődve a doktor. — De komolyan, mit tegyen az ember? Mindenki azt mondja, ez rossz, az rossz, de mi a jó? Hogyan kell élni?

— Érted, **minden ember lényegében nem a saját valódi életét éli. Kiválaszt egy neki tetsző képet, és szerepet játszik, ráadásul általában nem is egyet.** Például, te most a diák szerepét játszod, próbálsz, mint egy előadáson, kérdéseket feltenni, megérteni a válaszaim lényegét. Aztán átváltasz a pszichoterapeuta szerepére, igyekezve elemezni a szavaimat. De lényegében ez csak játék, nem több. Mert te magad is tudod azt, amiről beszélek. Csak mélyen a lelkedbe kell nézned.

Így van minden emberrel. Játsszik. Egynek tetszik a doktor szerepe, a másiknak a menő kommandós szerepe, a harmadiknak az autószerelőé.

Valaki az alkoholista szerepét választja, valaki a banditáét, valaki a karrieristáét, valaki pedig az életben megbántottét. De bárki is legyen az ember, lényegében ez csak az ő szerepe. Egyszerűen annyira beleéli magát, hogy azt hiszi, ez a valódi élete. Valóban, Shakespeare-nek igaza van, az egész világ csak egy színház.

És mint minden színész, az ember elégedetlen marad a szerepével, és egy másik szerepről álmodik, ahol fontosabbnak látja magát. Bármit is ér el az ember, úgy érzi, az életében még nem játszotta el a főszerepet. És játssza azt az önmagát, akit kitalált, például szegényt, beteget, gazdagot, egészségest, lakatost vagy úrhajóst, nem számít, — az ember egy másik szerepről álmodik. Magára próbálja az elnök, az oligarcha, a hősmentő, az igazságért harcoló, vagy valaki más képét... És egész idő alatt álmokban él, ezekkel a mesékkel szórakoztatja magát. De nem lenne egyszerűbb abbahagyni az álmodozást, és olyan szerepet választani az életben, amely méltó az Ember névre?

— Szentet, lámát, vagy kit értesz ez alatt?

— Akár lámát, akár szentet, vagy egy tisztességes, jó embert, nevezd, ahogy akarod. **Én csak egyszerűen nevezem — a szerep, amely méltó az Ember névre. És legyél az, aki lenned kell. Hogy elalváskor nyugodt legyél, hogy a lelkiismereted tiszta. Hogy halálakor ne szégyenkezzél a gondolataidért és tetteidért. És hogy még Isten előtt is állva, ahogy a keresztények mondják, az Isteni Ítéletkor, legyen mit mondanod. Hogy a jó cselekedeteid kosara tele legyen, a rossz cselekedeteid pedig üres. Íme, ezt jelenti Embernek lenni. És nemcsak külsőleg, hanem,**

ami fontos, belsőleg is. Rendet tenni a fejedben. Ne álmodj rosszról, butaságról, ürességről. Gondolj többet Istenre, gondolj a lélekre. Ha van szabad időd, használd ki a lélek javára, imádkozz, meditálj, foglalkozz Szellemi dolgokkal. **Mert az élet túl rövid. És azért adatik, hogy az ember bebizonyítsa Istennek, méltó az Ember névre...**

A Szenszei egyszerűen és érthetően beszélt. A szavai olyan őszinteséggel, olyan részvétellel, erővel és jósággal teltek meg, hogy még a «lótuszvirágom» is önkéntelenül működni kezdett, kellemes meleget árasztva a testemben. És olyan jó lett a lelkemnek, mintha minden mesterséges maszk lehullott volna rólam, egy időre felfedve a valódi Lényemet. És valamiért éppen ebben a szabad állapotban értettem meg igazán, miről beszélt a Szenszei. Mert ez a megértés nem a szavakon keresztül jött, hanem a lelkemen keresztül.

Egy ideig némán ültünk, szemlélve a tengeri természeti képet. Ebben a Szenszei szavai által létrehozott rendkívüli állapotban, nyilvánvalóan senki sem akart feleslegesen beszélni. Minden meglepően egyszerű és világos volt. Ezt a szemlélődő nyugalmat a piacról visszatérő fiúk zavarták meg.

— Nézzétek, mennyi minden jót vettünk! — mondta elégedetten Zsenyka, szétnyitva a kezét, és mutatva a megrakott csomagokat, amelyeket ő és a fiúk vittek. — Miért vagytok olyan szomorúak?

— Hát, nézzük, — mondta a Szenszei, a tengeri távolba nézve.

Zsenyka is illendőségből abba az irányba nézett. Eközben a tengeren éppen egy motorcsónak száguldott. Rá volt erősítve egy kötél, amelynek a végét a vízisízó lány tartotta.

— Óh, klassz csaj! — állapította meg értékelően Zsenyka, azt gondolva, erről van szó.

— Pontosan, — mondta a Szenszei. — Meséltem nekik egy viccet erről, ezért szomorodtak el.

Zsenyka horkantott:

— Milyen vicc az, amitől elszomorodnak?

— Ül két horgász a folyóparton. Előttük egy gyönyörű lány vízisíél. Az egyik mondja a másiknak: «Képzeld el, most elesik, és elkezd fulladni. Én pedig beugrom, és megmentem. Kihúszom, és úgy teszek, mintha mesterséges légzést adnék neki, közben csókolgatom, ölelgetem». Alighogy kimondta ezt, a lány elesik, és elkezd fulladni. Az azonnal beleveti magát a vízbe. Bemerül, és kihúsz egy női testet. Elkezd a mesterséges légzést, csókolgatja, ölelgeti. Aztán odamegy a barátjához, és azt mondja: «Valamit nem értek? Az egy szépség volt, ez meg csúnya». A barátja pedig ferdén néz rá, és azt mondja: «Igen, igen... Azon vízisílécek voltak, ezen meg korcsolya».

A fa alatt elhangzott a csapatunk hangos nevetése. Csak Zsenyka mosolyodott el valahogy bágyadtan, majd zavartan kérdezte:

— Nem értem, mi köze van ehhez a korcsolyának? Hiszen vízisíléceken volt.

Mi mindannyian kitörtünk, már nem is annyira a viccen, mint Zsenykán nevetve. A srác igyekezett elkenni a zavarodottságát, és gyorsan odafurakodott, a nevetés áramát már a piacon történt kalandjai felé terelve. A «szemtanúk» is bekapcsolódtak a mesélésbe, kiegészítve a saját részleteikkel. Végül is, miután jóllaktunk a nevetéssel, mindannyian arra a következtetésre jutottak, hogy Zsenykát már veszélyes egyedül elengedni erre a piacra. Olyan zajt csapott ott a «doziméte-

rével», hogy ha legközelebb megpróbál ott megjelenni, még enélkül a kütyü nélkül is, nyilvánvalóan érezni fogja a bőrén a viccének minden «következményét».

Szétosztottuk az élelmiszereket a csomagokban úgy, hogy mindenkinek kényelmes legyen vinni. És amikor már indulni készültünk visszafelé, Zsenyka hirtelen hangosan felnevetett:

– Ááá! Szóval, az a korcsolyás még télen is ott feküdt!

Ez már az utolsó csepp volt. A nevetésünk egyszerűen hisztériává vált. Még a járókelők is, ránk nézve, elkezdtek mosolyogni, elkapva a jó hangulat hullámát, bár nem értették, mi is az oka ennek az általános nevetésnek.

Mivel meg voltunk pakolva élelmiszerekkel, a panziókat megkerülve, egy hosszabb, de kényelmesebb úton mentünk. És amikor elhaladtunk egy újabb épület mellett, Zsenyka, körbenézve, váratlanul megállt. Letette a csomagokat az aszfaltra, és részletes kutatótást végzett a zsebeiben, amelyeket az öltözképtervezők bőségesen «feltettek» mind az ingére, mind a rövidnadrágjára.

– Hol van már? – motyogta zavartan a srác.

Mivel Zsenyka lemaradt, néhányan közülünk is megálltunk, megvárva a srácot.

– Á, itt van! – kiáltott fel végre örömmel, és elővett egy gyűrött papírfecnit.

– Ezt vészhelyzetre tartogatod? – mosolyodott el Vologya, nézve, ahogy a srác megpróbálta kisi-mítani a gyűrött papírt.

– Aha, extraszenciális esetre, – vágott vissza viccesen Zsenyka.

Megragadva a csomagjait, utolérte a Szenszei-t.

— Szenszei, nézd, milyen hirdetést téptem le a piacon. Egy igazi dicsőítő óda az Univerzum és az egész Föld Mindenhatójának...

És a srác, egyidejűleg tartva a csomagokat a kezében, átnyújtotta a papírt.

A Szenszei elvette, átfutotta a szemével, és elmosolyodva visszaadta.

— Tele van a környék «ezzel». Nézd, ott is lóg, és ott, és amott is...

Kíváncsian forgattuk a fejünket Zsenykával együtt arrafelé, amerre a Szenszei mutatott. És valóban, ugyanazok a hirdetések tarka színekben pompáztak mindenhol, nagy betűkkel írva: «Nagy extraszensz, nemzetközi osztályú tiszteletbeli Mester, orakulum-jövendőmondó, hatalmas mágus és varázsló, akitől sokan meggyógyultak egyetlen pillantásra is, Vitalij Jakovlevics... számos kérésre további gyógyító-egészségjavító szeánszot tart, amelynek nincs párja a világon. A szeánsz kezdete...» És tovább szerepelt a másnapi dátum, valamint a jegyek túlzottan felduzzasztott ára.

Nézve ezt a rengeteg kiragasztott hirdetést, újra elkapott minket a nevetés. Még a szemeteskonténerek is, amely mellett elhaladtunk, ugyanilyen papír «pompázott».

— Pfűjj! — köpött szívből Zsenyka. — Én meg, mint egy hülye, cipeltem ezt a «terhet» a zsebemben egészen a piactól.

Újra összegyúrta a papírt, és felrúgva, mintha labda lenne, megrúgta a lábával.

— Miért szemetelsz? — dorgálta meg jóindulattal a Szenszei. — A gondolat tisztasága a külső kultúráddal és rendezettséggeddel kezdődik. Menj, vedd fel a papírt, és dobd a szemetesbe.

Ezúttal Zsenyka, szokásos kifogásaival ellentétben, nyilvánvalóan nem adekvát módon viselkedett, változatosságot hozva a fáradhatatlan humorába. Újra letette a csomagjait, szolgálatkészen elszaladt előttünk a papírhoz. És felvéve azt, még párszor «felseperte» a kezével azt a helyet az aszfalton, ahol feküdt. Aztán, mint egy igazi kosárlabdázó, behajította az összegyűrt papírt a szemeteskonténerbe, pontosan, mint egy labdát a kosárba. És «pontot szerezve», elégedett arccal széttárta a karját:

— Milyen papír? Nem volt semmilyen papír. Csak képzelődtetek. Most nagyon süt a nap. Ez csak egy délibáb volt.

— Na, na, — mondta nevetve Sztász. — Te pedig a dzsinn vagy az üvegből.

Újra nevetésben törtünk ki. Zsenykának, úgy tűnt, tetszett az új imázs ötlete, és azt mondta:

— Miért is ne? Kívánjatok bármit, úgy legyen, teljesítem, — és kacintva, vidáman hozzátette: — Természetesen, figyelembe véve a modern önkölt-ségi elszámolást és az önkiszolgálást is.

— Milyen értelemben önkiszolgálás? — mondta mosolyogva Sztász. — Ez azt jelenti, hogy mi magunk kívánjuk, és mi magunk is teljesítjük azt a saját költségünkre?

— Te okos fej! — veregette meg Zsenyka a vállát, visszatérve a csomagjaiért.

Nevettünk, Andrej pedig megszólalt:

— Nekem csak egy kívánságom van — minél gyorsabban átkerülni a turzásra az élelmiszerekkel együtt.

— Egyszerű, — válaszolta Zsenyka, utolérve minket a terhével: — Nincs lehetetlen a varázsla-

tom számára. Ennek a kivánságnak a megvalósítására két lehetőség van.

— Kérjük, olvassa fel a kiterjedt listáját, óh, nagy dzsinn, — mondta tréfásan Sztász.

— Az első lehetőség: most gyorsan felgyorsulunk, és konkrét terheléssel, nehéz csomagok formájában futunk egy kicsit a táborig.

— Óh, nem! — kiáltottuk egyszerre.

— Rádadásul ilyen hőségben, — morgott Andrej.

— Ez aztán a varázslat! — mosolygott Ruszlán.

— És a második lehetőség? — érdeklődött mosolyogva Sztász.

— A varázslat második lehetősége lehetséges, ha okosan állunk hozzá a dologhoz. Mi a legfontosabb a helyváltoztatásban?

— Vologya sarkantyúja! — válaszolta nevetve Andrej.

Mindenki újra nevetésbe tört ki, emlékezve a Szenszei reggeli tréfájára.

— Nos, ez magától értetődő egyes egyedek számára, — folytatta a szerepét Zsenyka. — Gondolatok tágabban!

— Szárnyak! — kiáltotta Ruszlán.

Zsenyka csettintett a nyelvével, és felfuvalkodott arccal mondta:

— Az a magasan szálló madaraknak való. Gondolatok mélyebben!

— Kerekek, — látva egy elhaladó autót, mondta tréfásan Sztász.

— Nos, Sztász, te teljesen elszáltál, — legyintett a kezével Zsenyka, utánózva egy drogos nyújtott hangját. És vidáman hozzátette: — A mélyebben gondolkodás nem jelenti azt, hogy teljesen eltávolodsz. Nos, nincs több lehetőség? Ej! A lényeg, ahogy a mi drága Szenszei-ünk mondta, hogy

hasznos dologgal foglald el az elmédet. — És a nevető Szenszei felé hajtva a fejét, megkérdezte: — Jól mondom?

— Jól, jól, — bólintott az.

— Látjátok, én a leckéket, ellentétben veletek, nagyon gyorsan elsatáítom, azaz elsajátosítom. Pfűjj, elsajátítom, — mondta ki végül érthetően a srác.

— Persze, hol érünk mi fel hozzád, hiszen te egy unikum vagy nálunk, — jegyezte meg iróniával Sztász.

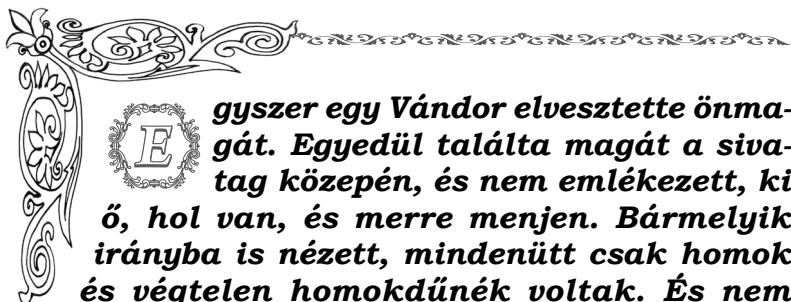
— Hát ki kételkedne ebben! — jelentette ki öntelten Zsenyka, kihúzva magát. — Én nem akárki, hanem dzsinn vagyok!

— És mit ajánlasz nekünk ezúttal, Abdulrahman Abdulrahmanovics? — kérdezte iróniával a hangjában Vologya.

De Zsenyka, úgy tűnt, nyújtotta a szójáték örömét:

— Türelem, barátom, türelem. Nos, mivel lehet lekötni az elmédet úgy, hogy az idő gyorsan és észrevétlenül teljen? Humorral! Szóval, hallgassatok vicceket...

Egy újabb adag Zsenyka vicc után, amikor a «varázslatától» már fájt a szánk és a hasunk a nevetéstől, Nyikolaj Andrejevics úgy döntött, megszakítja ezt a végtelen nevetést, és racionálisabban használja ki az időt, tapintatosan a beszélgetést az emberrel és a Szellemi keresés útjaival kapcsolatos örök témák felé terelve. És beszélgetés közben a Szenszei elmesélt nekünk egy legendát.

Egyszer egy Vándor elvesztette ön magát. Egyedül találta magát a sivatag közepén, és nem emlékezett, ki ő, hol van, és merre menjen. Bármelyik irányba is nézett, mindenütt csak homok és végtelen homokdűnék voltak. És nem tudta, hol a végük, és hol a kezdetük. A Nap könnyörtelenül égte a bőrét. A szél izzó levegővel perzselte.

Sokáig ment a Vándor. És ekkor meglátott egy száraz tövist. A Vándor azt gondolta, ő is egy tövis. Leült mellé. De egy hirtelen szélroham elkapta, és vitte magával a homokon. Könnyedén gurult, töviseivel nyomot hagyva. És azt gondolta, ha mozog, akkor tudja, merre tart. Ha nyomot hagy, akkor mutatja neki az utat. És a Vándor követte. De a szél alábbhagyott, és a tövis megállt. Egy újabb szélroham ellenkező irányba vitte. És a Vándor újra elindult utána, a saját nyomaira lépve. De végül ugyanazon a helyen találta magát, ahonnan elindult. És a Vándor rájött, hogy a tövis halott, és a szél csak játszik vele. Megértette, hogy értelmetlen egy halott, száraz tövis után futni, mert nincs benne élet. Már csak az elemek uralkodnak

felette. A kezébe vette, de az fájdalmasan megszurta. Ez meglepte. Még holtan is, továbbra is fájdalmat okozott. És haragjában eldobta.

A Vándor továbbment. Sokáig ment. Szomjúság és éhség gyötörte. De ment tovább. Meglátott egy nagy, repülő madarat, és azt gondolta, ő is egy madár. És utána futott. Azt gondolta, ha ez a madár olyan magasan repül, akkor messzebbre lát, mint ő. Tudja az utat, tehát elvezeti oda, ahol csillapíthatja szomját és jóllakhat, ahol végre megtalálja a békét és megszabadul a szenvedésektől. Az örömtől felbuzdulva a Vándor futott, magasztalva annak gyors repülését, és örülve álmainak.

Az erős madár gyönyörűen és gyorsan repült. A Vándor erejének teljes tudatában rohant utána. Elfáradt, de tovább futott, a jobbra való reményben élve. A madár elkezdett ereszkedni a legközelebbi homokdűne mögé, és a Vándor felgyorsította a futását. Azt hitte, már csak pillanatok választják el az álmától. Felfutott a homokdűnére, megállt, és az illúzió borzalma fogta el, amikor a valóság tárult a szeme elé. A homokdűne mögött egy csapat ugyanilyen madár tépett szét egy halott testet, mohón falva a rothadó húst. Undorodva elfordult, és elment. Megértette, hogy a madár számára ő csak étel.

Sokáig ment a Vándor. A Nap továbbra is könnyörtelenül perzselt. A szél izzó levegővel égetett. A kibírhatatlan szomjúság és éhség emésztette. Az ereje a végét járta. Körülötte csak végtelen homok és kék ég. És ekkor meglátott egy kígyót. Magabiztosan mozgott, lassan, mintha pontosan tudná előre az útját, és

Részlet Anasztázia Novih «Kontinuum» című rajzából.

élvezné a leküzdése minden pillanatát. Béke áradt belőle. Hűvösséget sugárzott, a nagy hőség ellenére. És a Vándor azt gondolta: «Ha nem siet, és hűvösséget sugároz, akkor tudja, hol van a forrás. Ha követem, akkor elrejtőzhetek a Nap elől, és csillapíthatom a szomjamat».

A Vándor követte a kígyót. Érezte, hogy az ereje fokozatosan visszatér. És a Vándor azt gondolta: «Talán én is kígyó vagyok». De ebben a pillanatban a kígyó megállt, és felé fordult. És meglátta, hogy a kígyónak fogai vannak, méreggel telve. A teste remegni kezdett a félelemtől, és elrohant. És csak akkor állt meg, amikor a forró homokba zuhant. Dühös volt magára, hogy nem tudott megállni, hiszen csak egy lépés választotta el a megmeneküléstől. A teste elárulta. Pedig azt hitte, az ő teste ő maga.

Nehezen felállva, a Vándor újra vándorolt a sivatagban. A Nap perzselő sugarai alatt járt, visszaemlékezve a kígyó hűvösségére és békéjére. Bánat fogta el. És ekkor meglátott egy felvillanó árnyékot. Azt hitte, délibáb, a kígyó szelleme. De az árnyék újra felvillant. Közelebbről megnézve, a Vándor meglátott egy gyíkot. Úgy tűnt neki, hogy hűvösséget sugároz az is. És azt gondolta: «Ha hűvösséget sugároz, mint a kígyó, akkor talán az is tudja, hol van a forrás». És utána sietett, próbált nem lemaradni. De a gyík fürgén és gyorsan mozgott. Miután kifárasztotta a Vándor a sivatagban, beleásta magát a homokba. És bármennyit is ásott ott a Vándor, nem találta meg. De nem szomorodott el a gyík elvesztése miatt. Hiszen az nem kígyó volt, hanem csak egy nyugtalan

Részlet Anasztázia Novih «Kontinuum» című rajzából.

gyík, amely csak illuzórikusan emlékeztetett a kígyóra. És az egész lényege csak üres szaladgálás volt.

Lábra állva, a Vándor céltalanul vándorolt a sivatagban. Csalódott volt a találkozásában, dühös az engedetlen, éhes testre. Elege volt ebből a hiábavaló vándorlásból, értelmetlen aggodalmakból, reményt keltő álmokból, üres gondokból és határtalan csalódásból, a sivatag hazugságából, csalásából, illúzióiból.

A hőség kibírhatatlanná vált. A test nyögött, és hervadt a szomjúságtól és éhségtől. De a Vándor már nem figyelt rá. Ment, ment, amíg volt benne valamennyi erő. Teljesen elgyengülve, elesett a Naptól felhevült homokba, és még az ujját sem tudta megmozdítani. Csak a szemei szemlélték még a tiszta ég végtelen terét, amely összeolvadt a sivatag határtalan homokdűnéivel. A Vándor a számtalan különféle homokszemcsére nézett, amelyek az arca előtt voltak. Minden homokszemcse különbözött valamiben a többitől. De a homok tömegében ezek a különbségek észrevehetetlenek voltak. A szél könnyedén mozgatta őket.

És a Vándor azt gondolta: «Én is olyan vagyok, mint ez a homokszemcse. Nem tudom, ki vagyok. De ha létezem, akkor Valaki teremtet engem. És ha Valaki teremtet, akkor az az Ő akarata volt. Akkor az én vándorlásom itt csak része az Ő tervének. És ez a sivatag csak a helye az Ő akaratának megvalósítására. Ami velem történt, meg kellett történnie. Hiszen a lényeg nem a külső mozgásban van, hanem a belsőben. Ha meghalok, mi változik? Ezeknek a homokszemcséknek nincs szükségük az

Részlet Anasztázia Novih «Kontinuum» című rajzából.

életemre. De akkor miért teremtett Ő engem? Milyen kár, hogy elmulasztottam a kígyót...»

A Vándor elalélt.. Éles fény ébresztette fel. Összeszűkítette a szemét, és eltakarta a kezével. Úgy tűnt neki, hogy a fény kisebb lett. Ekkor a Vándor elvette a kezét az arcától. Láttá, hogy már éjszaka van. Előtte tűz égett. A tűz mellett pedig egy Bölcs ült, és ételt készített. És a Vándor megkérdezte tőle:

– Ki vagy te?

– A lényeg, ki vagy te? – hallotta a választ.

– Nem tudom, – mondta a Vándor. – Olyan sokáig mentem, hogy elfelejtettem, ki vagyok.

Ekkor a Bölcs adott neki egy korsót, vízzel telve, és azt mondta:

– A sivatag hősege sokáig gyötört téged. Csillapítsd szomjadat az én forrásomból.

A Vándor hálásan elfogadta a korsót a Bölcs-től, és mohón nagy kortyokban elkezdte inni a vizet. Az éltető nedv szétáramlott a testében. Úgy tűnt neki, ilyen finom vizet még soha nem kóstolt életében. Miután eltelítődött a vízzel, a Vándor visszaadta a korsót a Bölcsnek, és megkérdezte:

– Honnan van neked, a sivatag homokja közepette, ilyen hűvös, tiszta vized? Az íze a legtisztább hegyi forrásra emlékeztet.

A Bölcs elmosolyodott, és azt mondta:

– Szavakkal nem tudom átadni neked ennek a forrásnak a helyét. Mert csak úgy lehet megismerni, ha jelen vagy benne. A szavak nem tudják átadni a tapasztalatot.

A Vándor elgondolkodott, és megkérdezte:

– Miért nem tudják a szavak átadni a tapasztalatot?

Anasztázia Novih «Valóság» című rajza.

A Bölcs válaszolt:

— *Megittad a vizet. Megszerezted a tapasztalatot. Hiszen addig, bárhogyan is írtam volna le neked, milyen finom és csodálatos ez a víz, csak akkor tudod megérteni és értékelni az ízét, amikor megkóstolod. Csak te határozhatod meg magad számára, milyen ez a víz. Csak te tudod megérteni és átérezni a víz érzetét, amikor az ajkaid hozzáérnek, amikor megtölti a szádat, és a torkodon keresztül a testedbe áramlik. És ez a tapasztalat csak a tiéd, mert mindenki a saját vizét issza. De bármennyit is iszol, újra szomjazni fogsz. Csak ha forrássá válsz, csillapíthatod örökre a szomjadat.*

— *Hogyan válhatok forrássá?*

— *Légy önmagad, a saját Lényeged. Az élet és a halál, mint egy egységes folyam. A folyamatban a Lényeg mozog. A mozgásban találja meg az állandót (nem múlandót). Senki sem értékelheti igazán a tomboló folyamatot, ha nem lép be a vizébe, mert az a jövő. Senki sem léphet be ugyanabba a vízbe kétszer, mert az a múlt. Csak a folyam mozgása van, mert az a jelen. Minden víz előbb-utóbb eléri a forrását, és azzá válik, visszatérve az eredeti tisztaságához.*

A Vándor meglepődött a válasz bölcsességén, és megkérdezte:

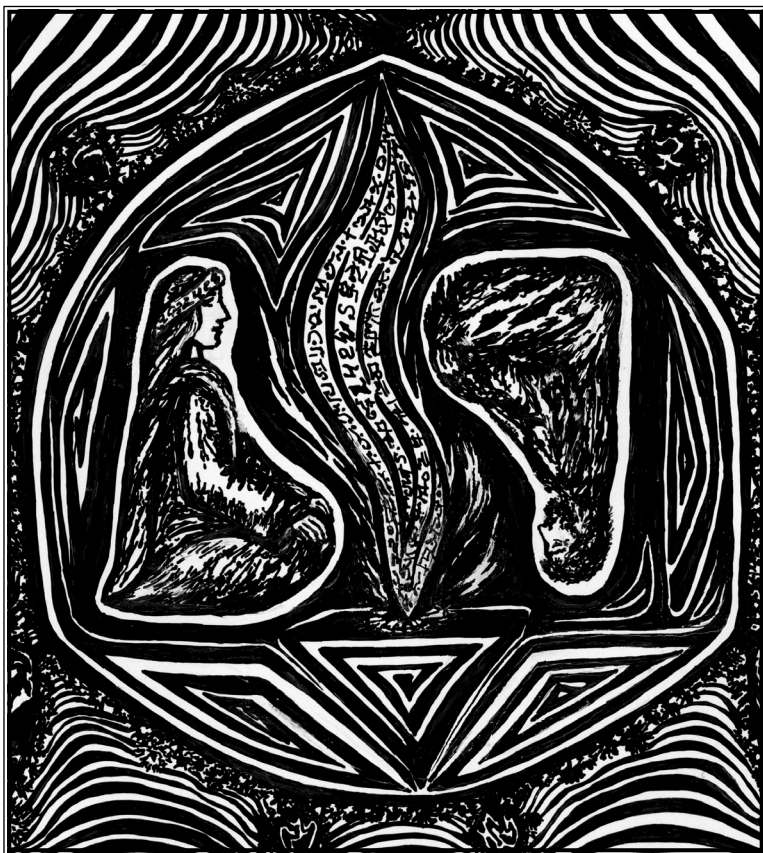
— *Honnan tudod mindezt a vízről?*

— *Én voltam a nedvességének a Forrása, — hangzott a válasz.*

A Bölcs ételt nyújtott neki, és azt mondta:

— *Oly sokáig vándoroltál a sivatagban. Csillapítsd éhségedet az én ételemmel.*

A Vándor hálásan elfogadta az ételt a Bölcs-től, és élvezettel kezdte fogyasztani. Olyan

Részlet Anasztázia Novih «Kontinuum» című
rajzából.

finomnak és táplálónak tűnt neki, amelyet még soha nem kóstolt életében. Miután jóllakott az étellel, a Vándor megkérdezte a Bölcsét:

– Miért olyan ízletes az ételed? Én még ilyet soha nem ettem életemben.

– Éhes voltál. Az étel csak a test öröme. Telíti a testet, de nem oltja a szomjat. Azok, akik a legfőbb jónak tartják, nem tudnak lemondani a felhalmozásáról. De bármennyit is halmozz fel belőle, megromlik. Az étel csak ideiglenes örömet ad a birtoklásával. Csak a test fenntartására hasznos, amelyben a Szellem lakozik.

– De miért töltött fel ennyi erővel ez a kis mennyiségű étel, amit adtál?

– Mert az erő, amely az ételt olyanná teszi, amilyen, nem bír sem határral, sem kezdettel. Ez a határtalan határa és a végtelen határa. De maga az étel – véges, korlátozott önmagában.

És a Vándor újra meglepődött:

– Honnan tudod ezt az ételről?

– Én voltam e világ Szakácsa.

Miután csillapította éhségét és szomját, a nem bír sem határral, sem kezdettel a Vándor a ruhájára figyelt fel. Az rongyos és szakadt volt. És szégyellte a külsejét.

A Bölcs észrevette ezt, és azt mondta:

– Nincs miért szégyellned a ruhádat. A ruha csak egy része az egységes teremtés és pusztítás folyamatának. Nincs annál nagyobb ostobaság, mint a ruhád szeszélyeinek kedvében járni. Hiszen a lényege, bezár téged a saját szűk tered határaiba, eltávolít a világtól, és kétségekbe és félelembe merít, amelyek ebből az elidegenedésből születnek. Arra kényszerít, hogy a formáiért és a külső illúziókért létezz,

**amelyeket a külseje teremt másoknak, bele-
vonva téged az érte való egyre nagyobb aggodal-
makba. Hiszen, minden formának megvannak
a maga szabályai. A szabályok pedig – csak
kontrasztok összessége.**

**A ruhádnak van határa. Elhasználódik. Te
azonban szabad vagy nem viselni azt. De ha
elhasználod az egyiket, felveszel egy mási-
kat. Ám a határt lerombolva a határtalant
kergetni – pusztító.**

És a Vándor újra elképedt:

– Honnan tudod ezt a ruháról?

**– Én voltam e világ Szabója, – hangzott a
válasz.**

A Vándor körülnézett:

– Mondd, hogyan kerültem ide?

– Eljöttél, – válaszolta a Bölcs.

– De csak a hőségre és a homokra emlékszem.

– És mit láttál?

A Vándor elkezdett visszaemlékezni:

**– Láttam egy száraz tövist, amit a szél haj-
tott. Nyomot hagyott a homokon. Követtem,
azt gondolva, hogy megmutatja az utat. De a
szél irányt változtatott. Visszatértem. És úgy
döntöttem, hogy értelmetlen egy halott, száraz
tövis után futni, mert nincs benne élet. De a
tövis megszárt, amikor felemeltem. Még halot-
tan is, továbbra is fájdalmat okozott.**

**– Halottal találkoztál, amely nem tudja
másképp felfedni magát, csak a töviseivel.
A halott a halottat védi. A halott nem válik
élővé attól, hogy van élet, az élő pedig nem
válik halottá attól, hogy van halál. A halál
is, az élet is függ valamitől, van valami, ami
összeköti őket, – mondta a Bölcs.**

A Vándor pedig folytatta:

— **Láttam egy nagy madarat. Magasan repült. Utána futottam, azt gondolva, hogy elvezet oda, ahol békét találhatok és megszabadulhatok a szenvedésektől. Magasztaltam a repülését, és álmokkal szórakoztattam magam. De csak egy csapat ugyanilyen madárhoz vezetett, amelyek rothadó, halott húst ettek.**

És a Bölcs válaszolt:

— **Ostobaság magasztalni azt, aki csak jövőbeli ételt lát benned. A repülésének magassága vonzott téged. És követted őt, a saját hasznodra gondolva. De a madár törekvései a repülésben mások voltak. Bár magasan szárnyal a sivatag felett, de az áldozataiból táplálkozik. A dögön élő madár pedig nem szenved az «ételeinek» változásától. Mert a lényege a rothadás. Becsaptad önmagad. Megláttad a valóságot, és eltűntek az illúzióid. De a valóságod is illúzió. A nagy madár csak árnyéka volt a dolgok lényegének. A dolgoknak pedig az a tulajdonsága, hogy megszületnek a Formátlanban, és visszatérnek az Alantásba.**

A Vándor azt mondta:

— **Láttam egy kígyót. Béke áradt belőle. Hűvösséget sugárzott. És azt gondoltam, tudja a forrás helyét. Követtem. De a kígyó felém fordult. És megláttam a fogait, méreggel telve. A testem remegni kezdett a félelemtől, és elrohant. Pedig azt hittem, az én testem én vagyok. Elvesztettem a kígyót, de egész idő alatt rá gondoltam.**

— **Az, aki a külsőre támaszkodik, csak feltételezhet. Az, aki a belsőre támaszkodik, hiteles tudással rendelkezik, — mondta a**

Bölcs. — A test mulandó. A lényege por. Te pedig megszerezhetted volna az örökkévalóság Bölcsességét. Elég lett volna egy lépést tenned. De a mulandóság pusztulásának félelme erősebbnek bizonyult. A mulandó elszaladt. Bánatban maradtál, mert a Szellem mindig az örökkévalóságra törekszik. Az örökkévalóság Bölcsességét nem lehet a mulandó hatalmán keresztül megérteni, mert az ostobasággá változtatja. A félelem elől menekülni nem jelent megmenekülést. Megölni magadban a félelmet — feddhetetlenséget szerezni. A Feddhetetlenség pedig lehetővé teszi a lépést a határra. Mert csak a határon érted meg a Bölcsesség forrását.

A Vándor visszaemlékezett a továbbiakra:

— Láttam egy gyíkot. Azt hittem, a kígyó szelleme. Úgy tűnt nekem, hűvösséget sugároz. Próbáltam utolérni. De a futása gyors és fürge volt. Beásta magát a homokba, és nem tudtam megtalálni. De ez nem szomorított el. Hiszen csak egy nyugtalan gyík volt, nem kígyó.

A Bölcs megjegyezte:

— A Bölcsességre hasonlító szellem, csak Bölcsességnek tűnik. Az üres hiábavalóság a zavar kezdetének. Az, aki Bölcsnek akar tűnni, hogy dicsekedjen mások előtt, szomorúan szaladgál a magányban, dicsőségről álmodozva. De a lényege üresség az Én burkában. Amikor a tudás a tudatlanságból jön, akkor a kérdéseknek nem lehet vége.

És a Vándor azt mondta:

— Láttam a Napot, az ég végtelen terét. Láttam a sivatag határtalan homokdűnéit. Láttam sokféle homokszemcsét. De a tömegben

észrevehetetlenek voltak. A szél határozta meg az irányukat.

Amire a Bölcs válaszolt:

— Az ég és a nap hajtják végre a változásokat. Képesek átalakítani, hogy minden élő kövesse a természetét. Az ég és a nap megsokszorozzák a telit, és elpusztítják az üreset. A sivatag békében végzi a mozgást. Halott, de képes délibábokat szülni, hogy illúzióival becsapja az élő. A sivatag elpusztítja a telit, és megtölti az üreset. A homokszemcsék pedig a tömegükben követik a homok mozgását, ezért az elemek határozzák meg az irányukat.

És a Vándor beismerte:

— Azt gondoltam, én is olyan vagyok, mint ez a homokszemcse. Hiszen nem tudom, ki vagyok. De ha létezem, akkor Valaki teremtet engem. És ha Valaki teremtet, akkor az az Ő akarata volt. Akkor az én vándorlásom itt csak része az Ő tervének. Ha meghalok, mi változik? Ezeknek a homokszemcséknek nincs szükségük az életemre. De akkor miért teremtet Ő engem?

— Hogy Emberré válj, — hangzott a válasz.

— Emberré válni?! — lepődött meg a Vándor. — De mi az én életem?

A Bölcs pedig azt mondta:

— Kő, amely homokba esik — homokszemek susogása.

Hullámok partverése — homokszemek susogása.

A te sebes futásod,

Lábad a homokba — homokszemek susogása.

Az élet csupán egyetlen lépés,

És az évek benne — homokszemek susogása.

Anasztázia Novih «Kontinuum» című rajza.

A Vándor elgondolkodott, majd újra megkérdezte:

– De mit jelent ez?

– Odaértél, ahová születésedtől fogva rendeltetted – válaszolta a Bölcs. – Abban nőttél fel, ami a természetednek megfelelt. Elérted az érettséget abban, ami a sorsoddá vált. És oda távozol majd, ahová a halál rendelt téged. A halál csupán az élet kezdete. Az élet csupán a Halál örököse. Az élet eljövételét nem lehet visszautasítani. Távozását nem lehet feltartóztatni.

A Vándor hallgatott egy darabig, aztán elragadtatva felkiáltott:

– Emberré válni?! Emlékszem! Azért kerestem az Utat, hogy Emberré válhassak!

Erre a Bölcs így felelt:

– Te csak idegen nyomot követtél, nem a saját utadat. Az idegen nyom nem hasonlít a sajátra. A nyomok ott jelennek meg, ahol hagyják őket. De maguk a nyomok nem azok, akik hagyták őket. Idegen nyomot követve külső képek után futottál, nem ismerve belső lényegüket. De mindenki azt az utat járja be, amely valódi törekvéseinek felel meg. A sivatag idővel homokjával betemeti az összes nyomot, hogy az új Vándor ne kövesse el a múlt hibáit. Ezért fontos a saját tapasztalat. Ahhoz, hogy Emberré válj, a saját utadat kell bejárnod.

Az Ember lába csak kis helyet foglal a végtelen Sivatagban. Mégis, ennek ellenére ott lépkedhet, ahol még senki sem járt. És ott lépkedve, ahol még senki sem járt, az Ember messzire juthat és többet szerezhet. Az elméje

tudása csekély, de az Ember, rábízva magát az Ismeretlenre, eljuthat Ahhoz, Aki őt teremtette.

A Vándor megkérdezte:

— És Ki az, Aki engem teremtett?

A Bölcs így szólt:

— Őt érzékelni lehet, de leírni nem. El lehet jutni Hozzá, de felfogni nem. Szeretni lehet Őt, de átölelni nem. A Kezdetben meg lehet érteni, de Végsőig lehetetlen megismerni. Mert Ő az, Aki mindent teremtett. Mert Ő az, aki saját Akarata által Teremt.

— Honnan tudod midezt Róla? — csodálkozott a Vándor.

— Én az Ő Hangja és az Ő Hallása vagyok — hangzott a válasz.

— De hát ki vagy te? Mondd meg a nevedet!

— A név csupán a ruha árnyéka, nekem pedig sok ruhám van. A Lényegem viszont egy — Bódhiszattva.

7

után Szenszei elmesélte nekünk ezt a legendát, csendben folytattuk utunkat. Nyilvánvalóan mindenki, akár csak én, erős benyomás alatt volt a hallottaktól, és próbált elsősorban saját magában, az életútjáról hozott döntéseiben rendet tenni.

És már akkor, amikor közeledtünk a táborhoz, Andrej megkérdezte Szenszei-t:

— A Bódhiszattvak csak a Keletet látogatják?

Szenszei elmosolyodott:

— Miért, mindenhol előfordulnak, Oroszországban is.

— Tényleg? — álmélkodott Andrej. — Oroszországban is? Voltak orosz bódhikk? Soha nem halottam erről. Szenszei, mesélj...

Mindenki felélénkült, nyilvánvalóan égve a vágytól, hogy részletesebben halljon erről. De a Szenszei, pillantást vetve a táborunkat fogadó «örzökre», csak annyit mondott:

— Később, este...

«Nos, ha este, hát este,» — gondolta az én személyem, és Tatjana felé fordítottam a tekintetemet, aki integetett felém.

A táborban már vártak ránk. Kibontva a csomagokat, elmeséltük a velünk maradt srácoknak

a kalandjainkat, ők pedig nekünk a sajátjukat. Kiderült, hogy a barátaim sem unatkoztak itt. Amíg az «őrzőink» úgy döntöttek, hogy pihennek, a «felhizlalt» sirályok megpróbálták egy második pusztítást végrehajtani. Kosztik, festett indiánnak álcázva magát, úgy döntött Jurával, hogy mindenáron elkap legalább egy «vadat», és «példamutató leszámolást» tart neki, «hogy mások ne merjenek ilyet tenni». A szokás szerint «lesben álltak» a parti nádasban. Azonban ebből a kísérletből csak egy komikus történet kerekedett ki, ahogy a két városi fiú majdnem infarktust okozott egy «nemes madárnak» hirtelen megjelenésükkel, ordibálással, eszeveszett sikolyokkal és őrült manőverekkel a parton, az ijedt tollas falka üldözése közben. Szóval, a «civilizált leszámolásukkal» a vadonban a «indiánjaink», a tollak és a madárürülék kivételével, semmit sem, ahogy Kosztik fogalmazott, «szereztek».

Az ebéd végeztével elindultunk vízi örömeknek hódolni. Jól kiszórakoztuk magunkat a vízilabdával, azaz a vátérpolóval. És már akkor, amikor a társaságunk fele elnyúlt a homokon, testüket melegengetve, Sztász és Zsenya úgy döntött, bűvárpalackkal merülnek. De valami nem stimmelt náluk, és félretéve a légzőkészüléket, úgy döntöttek, hogy a régi jó módszerrel, maszkkal és pipával merülnek a part közelében. Kosztik és Andrej kipróbálták az erejüket a távoli úszásban. Én és Tatjana pedig a sekély vízben csobbantunk. A mi gyáva női természetünk számára a «távoli úszás» akkor volt jó, ha időnként érezni lehetett a tenger fenekét a lábunk alatt.

És pont abban a pillanatban, amikor Andrej és Kosztik már kellően eltávolodtak a parttól, Szlá-

vik, aki a homokon napozott, mindenki számára váratlanul elkezdett kiabálni feléjük, és a kezével integetni:

— Cápák! Cápák!

Miért kiabálsz így? — háborodott fel tréfásan Ruszlán, miközben nem messze a homokon feküdt. — Erre a te csalogatásodra úgysem harapnak.

— Tényleg, cápák, nézd meg magad! — kiáltotta már neki is Szlávik, lihegve.

Szlávik valójában megrémültnek tűnt. Én és Tatjana azonnal függőleges helyzetbe hoztuk magunkat a vízben, érezve lábunk alatt a mentő tengerfeneket, és nyújtogattuk a nyakunkat, fűrészelve a tengert. De semmi különösen veszélyeset nem láttunk, és ismét az aggódó Szlávikra fordítottuk a tekintetünket. Vologya és Viktor, a homokon napozva, felemelkedtek, és leplezetlen mosollyal néztek a távolba.

— Ugyan, Szláva? — mosolyogva mondta Vologya. — Milyen cápák lehetnek ebben a tengerben? Ez nem is tenger, csak egy pocsolya. Honnan jöhetnének ide ragadozók, ha a környéken még tisztességes halat sem találsz?

— Tényleg, cápák! Tényleg, cápák! — Szlávik elakadt, mint egy megakadt lemez. — Nézzétek, nézzétek!

És ekkor, arra a irányba nézve, amerre Szlávik mutatott, valóban észrevettem, hogy a távolban két fekete uszony közeledik a part felé, időnként eltűnve a hullámok között. És pont Andrej és Kosztik felé tartottak, akik, nem figyelve Szlávik kiabálására, nyugodtan úszkáltak a vízben, nyilvánvalóan nem észlelve a veszélyt. De amikor mi is, Tatjánával együtt, a rémülettől felhangosított-

tunk egy egész «szirénát» a csengő női hangunkkal, Andrej és Kosztik zavartan forgatták a fejüket, keresve a pánikunk okát. Andrej volt az első, aki észrevette a felénk mozgó uszonyokat, és hirtelen elindult a part felé. Kosztik pedig, nyilvánvalóan nem látva a veszély forrását, ahogy mondani szokás, nem akarta megkísérteni a sorsot, és elkezdte utolérni Andrejt.

A hangos kiáltások felbolygatták az egész társaságot. És amikor a túlélési ösztönünk azt mondta, hogy azonnal fussunk ki a vízből, a Szenszei és az idősebb srácok éppen ellenkezőleg, figyelmen kívül hagyták ezt a belső jelzést, és sietve bementek a vízbe, a távolba nézve. Mi, odarohanva hozzájuk, úgymond a «biztonságos zónához», megálltunk. Szégyen lett volna teljesen kimenni a vízből, miközben a társaink még bent voltak.

A Szenszei, miután először mindenki előtt előre-sietett, majd lelassított. És elmosolyodva mondta felénk:

— Nos, pánikolók. Hiszen ezek delfinek!

— Delfinek?! — elmondhatatlanul meglepődtünk, újra fürkészve a közeledő háromszög uszonyokat.

Szenszei mosolyogva indult a váratlan vendégek felé. Kosztik és Andrej, nyilvánvalóan észrevéve a «hozzájuk siető» Szenszei-t, még jobban felgyorsították evezésüket, és szó szerint golyóként suhantak el mellette, erősen dolgoztatva karjukat és lábukat, bár lényegében ott, ahol úsztak, a víz már csak derékig ért. Csak akkor álltak meg függőlegesen, amikor a kezük és a lábuk már a homokot «lapátolta» a sekély vízben. Nyilvánvalóan még nem tértek magukhoz a sokkból, gyorsan felálltak, készülve arra, hogy a part felé rohanjanak,

de ekkor hallották maguk mögött a társaságunk nevetését.

— Ti meg miért álltok?! — zavartan mondta Andrej, letörölve a vizet az arcáról, és nem értve, miért nem vagyunk még a szárazföldön.

A fiú még jobban álmélkodott, amikor látta, hogy a Szenszei tovább megy a mélybe.

— Mi nem vagyunk ehetőek, — válaszolt Zsenyka mindenki helyett, levéve a bűvármázkáját. — Nálunk fokozott a nevetséged együtthatója. És az ilyenek ehetetlenek. Az olyanoktól, mint mi, bélelzáródás fordulhat elő. Ez olyan, mintha lenyelne egy tengeri sünt, és szenvedne kólikában élete hátralévő részében.

— Hát mi is alig vagyunk ehetőek, — kezdett magához térni Andrej, közeledve a srácokhoz. — Nézd, milyen csontosak vagyunk. — És eközben a reszkető Kosztikra mutatott.

— Ó, dehogy, — ellenezte Zsenyka. — Láttam, milyen sebességgel kergettek titeket. Mit jelent ez? Azt jelenti, hogy a ragadozók gasztronómiai kritériumai ebben a kérdésben nyilvánvalóan nem egyeznek a saját személyedről alkotott véleményeddel.

Elneveltük magunkat. A két szerencsétlen srác csatlakozott a csapathoz, próbálva megérteni, mi változott meddig odaúsztak. És amikor elmagyarázták nekik, hogy delfinek voltak, ők sem lepődtek meg kevésbé, mint mi.

— Akkor miért rohantak úgy utánunk? — kérdezte Kosztik, továbbra is apró remegéssel a fogai közt.

— Te meg miért menekültél előlük? — kérdezte nevetve Viktor a maga részéről.

— Hát kergettek, ezért menekültem.

— Valószínűleg játszani akartak veled, — fejezte ki a «verzióját» Sztász.

— Szép játék. Még mindig remeg a térdem.

— Miért gondolod egyáltalán, hogy ezt a távolságot miattad úszták le? — kérdezte Vologya mély hangon, figyelve a Szenszei-t.

Abbahagytuk a viccelődést, és leplezetlen kíváncsisággal a Szenszei-re szegeztük a tekintetünket.

A két fekete delfin, kontrasztos fekete-fehér csíkokkal az oldalán, bár sebesen száguldott, szokatlanul hirtelen megállt szó szerint pár méterre a Szenszei-től. A Szenszei is megállt. A víz ekkor már a mellkasáig ért. Az egyik delfin valahogy viccesen kidugta a fejét a vízből, pont úgy, mint egy ember, és viccesen bólogatott a fejével, kinyitva a száját és vicces hangokat adva ki, ami valahogy kereplőre és csaholásra emlékeztetett. A második delfin, amelyik kisebb volt, félénkebben viselkedett. Oldalról fordult a Szenszei felé, le sem véve róla a szemét, mintha figyelmesen tanulmányozta volna őt. A Szenszei óvatosan paskolta a vizet, mintha valamilyen ütemet kopogna. Az első delfin abbahagyta a hangok kiadását, és érdeklődve lehajtotta a pofikáját. Nyilvánvalóan ez tetszett neki, mivel alámerült, és egy karnyújtásnyira úszott fel a Szenszei-től. Ő pedig lassan kinyújtotta a tenyerét felé, és gyengéden megsimogatta az állatot a homlokánál. A delfin még közelebb úszott, bátrabban kínálva a pofikáját a simogatáshoz. De a Szenszei ehelyett óvatosan vizet merített a tenyerével, és játékosan fröcskölt az állatra. A delfin vidáman «kereplő» hangot adott ki, és menekülésre indult, alámerülve. Néhány pillanat múlva váratlanul kidobta a farkát a Szenszei mögött, és zajosan lecsapott a vízben, szökő-

kútként locsolva le őt. Aztán egy egész «fogócska» játék indult a Szenszei-jel, ahol a «fogó» szerepe az egyikről a másikra szállt. Gyorsan csatlakozott hozzá a második delfin is.

Nézve az ilyen vízi szórakozást, minden félelmünk eltűnt ezekkel a barátságos állatokkal szemben. Közeledni kezdtünk a Szenszei felé, nyilvánvalóan égve a vágytól, hogy részt vegyünk a játékban. Bár, őszintén szólva, eleinte némi óvatossággal közeledtünk ezekhez a tengeri teremtményekhez. Nem vicc, ilyen erőteljes «testek» úszkáltak a közelben. És nem csak «testek», hanem fejlett értelemmel rendelkező teremtmények, ha figyelembe vesszük, hogy a Szenszei említette, a delfin agyának súlya körülbelül 1800 gramm, azaz több, mint néhány embernél. Miben különböznek más világból származó idegenektől, akik a miénkkel párhuzamosan élik a saját életüket, itt, a bolygónkon, a mi időnkben? Azonban, nézve az «örök» jóindulatú mosolyukat, az enyhén hunyorgó vidám pillantásukat, nehéz elhinni, hogy fájdalmat okozhatnak neked.

A delfinek körülöttünk köröztek. És bár a vadon élő állatok képviselői voltak, furcsa módon nem féltek tőlünk. Még engedték is magukat «megsimogatni», bár csak akkor, amikor a Szenszei a közelünkben volt. Ráadásul, ha a «fogócska» szüneteiben néha csak «megengedték», hogy hozzájuk érjünk, addig a Szenszei-nek örömmel kínálták a hasukat «vakarásra», különösen a kissé nagyobb delfin. Egyébként Nyikolaj Andrejevics vett észre közülünk elsőként egy beforradt sebet az oldalán, kicsit a feje alatt. Pontosan azon a helyen, mint azon a delfinen, amelyet reggel «temettünk» a tengerbe.

Anasztázia Novih «Szférák harmóniája» című rajza.

— Ó! Talán ő a mi ismerősünk? — meglepetten és lelkesen nézett Nyikolaj Andrejevics a Szenszei-re, felfedezve ezt az «azonosságot».

A Szenszei csak rejtélyesen elmosolyodott.

— Á, dehogy, ez egy másik delfin, — mondta kétségekkel Ruszlán. — Hát gyógyulnak ilyen gyorsan a sebek?

— Ki tudja? — vont a vállát a pszichoterapeuta, ravasz mosollyal tekintve a Szenszei-re. — A környezet itt különleges... Annak is azon a helyen voltak régóta gyógyult hegei. Nézd csak...

Az állat fekete felső részén jól látható fehér csíkok voltak, mintha egy óriási fésű fogától származna.

— Pontosan, ez a mi delfinünk! — mosolygott elégedetten Vologya. — Harcos! Én is észrevettem azokat a nyomokat akkor.

— Ezt a halászok csinálták vele? — kérdeztem a Szenszei-t.

— Nem. Ezek fajtatársai fogainak nyomai. Ezzel fejezte ki a makacs természetét fiatal korában.

— De nem, nem lehet, ez nem az a delfin, — folytatta inkább saját maga meggyőzését Ruszlán. — Csak az összes delfin «egyformának» látszik.

— Megbántasz, — mosolyogva ellenezte a Szenszei. — Csak a figyelmetlen ember számára tűnnek a delfinek, mint az újoncok, mind egyformának. De valójában a delfineknek, majdnem, mint az embereknek, nincsenek egyforma arcai. Mindenki egyedi a maga módján, és különbözik egymástól a pófájának kifejezésében, a testalkatában, a háti uszony formájában.

— Tényleg? — mondta Ruszlán, és megpróbálta «figyelmesebben» megnézni a delfint.

Ezalatt valakinek eszébe jutott, hogy egy labdát hozzon. Ami annyira megtetszett a játékos delfineknek, hogy egy egész csetepaté alakult ki a birtoklásáért, meglehetősen komikus helyzetekkel. Különösen Zsenykának jutott. A «megjelölt» delfin már az első «telepatikus vizsgáló áttekintés» során valahogy nem kedvelte meg a fiút. És a későbbiekben mindvégig igyekezett kisebb kellemetlenségeket okozni neki. Hol, mintha szándékosan farokkal csapott volna elé, hogy lelocsolja fröccsel. Hol, amikor a fiú közel úszott a Szenszei-hez, ez a delfin megpróbálta «megbökni» Zsenykát, és eltolni őt a Szenszei-től. Mire a fiú felháborodott:

— Szenszei, miért csinálja ezt velem?

— Hát miért? — mosolygott a közelben úszó Nyikolaj Andrejevics. — Azt akartad, hogy élve eltemessék, homokba ássák?

— Én?! — Zsenya ártatlan arcot vágott. — Dehogyan! Hiszen szeretem a természetet... — Ebben a pillanatban a delfin kiugrott a vízből Zsenyka közelében, és zajosan csobbant vissza, egy egész hullámmal leöntve Zsenykát a fejétől a lábáig. Látni kellett a fiú arcát a váratlan zuhany után. Úgy nézett ki, mintha fejétől a lábáig leköpték volna, ráadásul a legelképesztőbb módon. A fiú haragjában befejezte a mondandóját, kiabálva az alámerült delfin után: — Én azt mondom, szeretem a természetet! — És letörölve a vizet az arcáról, hozzátette: — Nos, majdnem szeretem, kivéve néhány példányt.

Mindenki nevetett, a Szenszei pedig mosolyogva figyelmeztette:

— Nézd, a delfinek, akárcsak az elefántok, képesek hosszan emlékezni a sérelmekre.

De, amikor a labdára került a sor, amellyel Zsenyka, elvéve a delfinektől, fel akarta őket bosszantani, a «megjelölt» delfin egyenesen fenyegető pózt vett fel. A delfin izgatottan rázta a fejét egyik oldalról a másikra, majd szélesen kitátotta a száját, felfedve kúpos fogait, amelyek semmivel sem voltak rosszabbak a tigriséinél. Ezt éles fogcsattogtatás követte. Semmi jót nem ígért. A fiú azonnal elengedte a labdát a kezéből, nem akarta tovább próbára tenni a delfin türelmét, és gyorsan a part felé úszott. Mögötte pedig egy egész kakofónia hangzott, nagyon hasonlított Zsenyka epés nevetésére, amelyet korábban volt óvatlan a delfinek előtt előadni. Még el sem hittük, hogy saját fülünkkel hallottuk a delfinek ilyen szórakoztató «hahotázását». Mire a Szenszei azt válaszolta, hogy a delfinek képesek különféle hangokat utánozni. És valóban, amikor együtt úsztunk velük, hallottunk mindent: a valamilyen be nem kent kiskapu nyikorgására emlékeztető hangtól kezdve egészen az emberi nevetéshez hasonló hangokon át a szűnyogciripelésig.

A hosszú úszástól kimerülten, a Szenszei után mi is kimásztunk a vízből. A delfinek még folytatták a játékot, rohangálva a labdával, és egyre messzebb terelve azt a tengerbe. Mi már integetve elengedtük, úgy döntve, hogy ezt a kis ajándékot emlékebe hagyjuk nekik. Így úsztak el vele a nyílt tengerre.

Még nem volt részünk ilyen eseménydús napban. A kolosszális vízi «tornagyakorlat» után egyszerűen kikapcsoltunk, mély álomba merülve. Csak este ébredtünk fel, amikor a nap a horizont mögött lenyugodott. A hőség végre alábbhagyott. Körülöttünk csend volt. A tenger nyugodt volt. Valóságos áldás, és semmi más.

Azok, akik először ébredtek, gallyakat és fát gyűjtöttek az esti tűzhöz. Aztán együtt elkészítették a vacsorát. És amikor, befejezve minden háztartási teendőjüket, a tűz köré telepedtek a számunkra kedves teázáshoz, az égen már megjelentek az első csillagok. Örömmel ültünk a szoros baráti körben, várva, mint mindig, a Szenszei-jel folytatott, oly érdekes és oly hasznos beszélgetést a lélek számára. Miután először hétköznapi témákról beszélgettünk, Vologya volt az első, aki a beszélgetést az «örök témák» irányába terelte.

— Szenszei, megígérted, hogy mesélsz az orosz bódhíróról, — emlékeztetett ő.

— Nos, ha már megígérted, — mondta a Szenszei, és miután egy kicsit elhallgatott, így szólt: — Hallottatok már egy Agapit nevű szentről?

Néhányan közülünk negatívan rázták a fejüket.

— Nem, — válaszolt mindenki helyett Viktor.

Nekem valamiért az Agapit név ismerősnek tűnt. És elkezdtem erőltetni az emlékezetemet, hol is hallhattam, ráadásul nem is olyan régen.

— Agapit, Agapit, — mondta elgondolkodva Nyikolaj Andrejevics, nyilvánvalóan ő is emlékezve valamire. — Egy pillanat... Ez véletlenül nem kapcsolódik valahogy az ősi orvosláshoz?

— Az ókori orosz orvosláshoz, — pontosított a Szenszei. — Ő egy kiemelkedő szerzetes volt a kijevi Pecserszkij kolostorban, aki a XI. században gyógyított. Hírneve, hogy képes súlyos betegségeket is meggyógyítani, messze túlterjedt Kijev határain. Ám ez még nem a legfontosabb életrajzában.

A Szenszei elhallgatott, rágyújtott egy cigaretta. És ekkor, ahogy mondani szokás, bevillant, hol hallhattam ezt a nevet. Agapitról a nagybátyám egy ismerőse mesélt. Akkor éppen édesanyámmal Vitya nagybátyámnál voltunk Moszkvában, amikor egy moszkvai klinikán vizsgáltak.

— Én is tudom, ki az! — lelkesen szólalt meg az én személyem, nagy meglepetésére a barátainak. — A nagybátyámnak Moszkvában van egy jó ismerőse, egy tudós, aki tagja volt a Pecserszkij ereklyék tanulmányozására létrehozott tudományos csoportnak. Elmesélte, hogy végeztek ott valamilyen biokémiai, röntgenológiai, bakteriológiai és még... nem emlékszem, mi a tudományos neve... Röviden, valamilyen kutatásokat, amelyek lehetővé teszik az ember külső megjelenésének és szerkezetének helyreállítását a csontok alapján...

— Morfológiai és antropometriai, — sügta meg Nyikolaj Andrejevics.

— Pontosan, — és már közvetlenül hozzá fordultam segítségért: — És még azok,... amikor megtudják, ki milyen betegségben szenvedett...

— Etiológiai.

— Igen, — bólintottam. — Szóval, ezeknek a kutatásoknak köszönhetően helyreállították néhány pecserszkij szent igazi arculatát a Közeli barlangokból, beleértve Agapitét is. Ráadásul, az ereklyéi egész riadalmat okoztak a tudósok körében. És az egész azzal kezdődött, amikor a tudósok felfedezték, hogy Agapit ereklyéi, valamilyen érthetetlen, nem is sugárzást, nem is mezőt, egyszerűen ismeretlen energiafajtát bocsátanak ki. Aztán különböző kísérleteket végeztek. Így, az ereklyéi közelében megváltozott a víz szerkezete, és a növények felgyorsították a növekedésüket, sőt később ellenállóbbak és «egészségesebbek» is lettek. Valamilyen védelmi tulajdonságokat mutattak ki a sugárzás hatásával szemben. És még abban a helyiségben is, ahol az ereklyék voltak, találtak valamit, ami nagyon erős bakteriológiai hatást gyakorol a levegőre. A hétköznapi víz, amely egy ideig Agapit ereklyéi mellett állt, megváltoztatta a tulajdonságait. És a későbbi állatokon és embereken végzett kísérletekben ez a víz gyógyító hatással volt, amelynek köszönhetően az embereknek gyorsabban gyógyultak be a sebeik, eltűntek a különféle betegségek, és a beteg állatok gyorsan felépültek. És ami a legfontosabb, valamilyen érthetetlen ciklikusságot fedeztek fel az ereklyék «sugárzásában». Bizonyos napokon ez a «mező» élesen felerősödött, ráadásul sokszorososan. Egyszerűen, úgy viselkedett, mint egy élő organizmus... Na, ez az!

Kiadva minden információt, ami akkoriban ismert volt számomra, elhallgattam.

— Igen, durva! — fütttyentett Andrej.

— Mit akartok, — mondta a Szenszei, — Agapit Bódhiszattva volt.

— Várj csak, — szólalt meg a pszichoterapeuta, — hiszen ő a keresztény valláshoz tartozott. A Bódhiszattva pedig mintha buddhista Kelet lenne.

— Egyszer már elmagyaráztam neked a Bódhiszattva szó elsődleges jelentését, emlékszel? Ez a Sambhala Bölcsé szóból ered. A Bódhiszattva, akárcsak az ember, Istenhez tartozik. A vallások, a hit felosztása — ez csak az emberek üzlete, akik Isten nevével kereskednek.

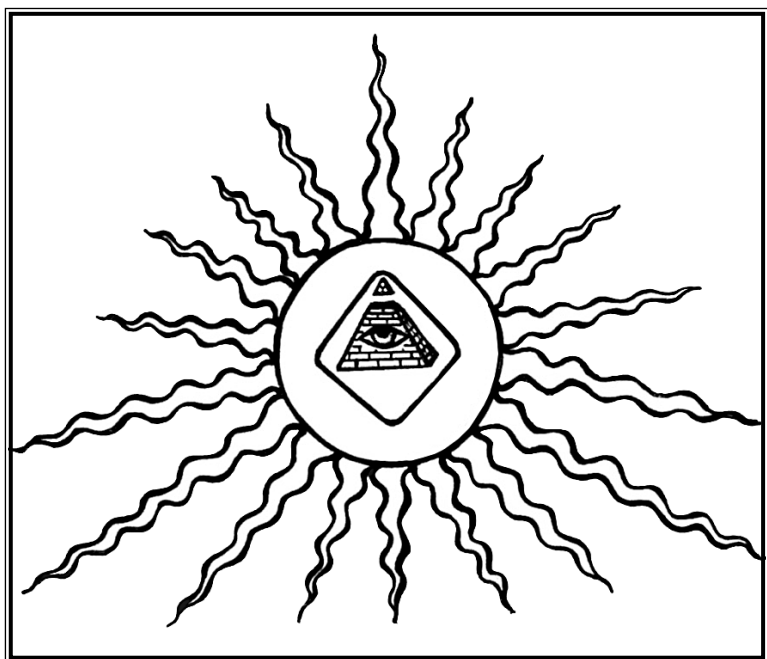
— Rendben. Akkor egy másik kérdés. Ha Agapit bódhi volt, akkor elvileg, figyelembe véve a tudásának szintjét... Egyszóval, miért számít akkor a kijevi Pecserszkij Lavra, az ókori Rusz első Szellemi központja alapítójának Antonij, és nem Agapit, aki az ő idejében élt?

A Szenszei elmosolyodott.

— Pontosabb azt mondani, hogy Antonij Agapit idejében élt... A kérdéssel kapcsolatban pedig elfelejtettél egy apró részletet. A Bódhiszattvák ritkán lépnek fel az emberi társadalom vezetőiként, ha az nem kapcsolódik valamilyen meghatározott küldetéshez, mint az Íssza bódhi esetében. Általában, a tanítványaik és a követőik válnak azzá. A Bódhiszattva pedig, általában, észrevétlen marad a széles tömegek számára.

— És miért? — csodálkozott Tatjana.

— Mivel a Bódhiszattva, figyelembe véve a be nem avatkozását az emberi ügyekbe, csak tanácsot adhat arra vonatkozóan, hogyan lehet a tár-

Részlet Anasztázia Novih «Agapit» című rajzából.

sadalmat egy jobb, Szellemi irányba átalakítani. Az átalakítás maga, pedig az emberek – például az ő tanítványai és követőik – kívánsága és keze munkája.

– Azt akarod mondani, hogy Antonij Agapit tanítványa volt? – világosodott meg Nyikolaj Andrejevics.

A Szenszei bólintott. A doktor elgondolkodott, majd zavartan kérdezte:

– És mi van azzal az állítással, hogy Agapit Antonij tanítványa volt? Azon valami alapult, nem?

– Az «alapja», ahogy mondod, csupán egy egyházi verzió, amely viszont olyan könyvekre épült, mint az «Otecsnik»...

– «Otecsnik»? – kérdezett vissza Vologya.

– Igen. Vagy más néven «Kijevi Pecszerszkij Paterikon». Ez egy könyv a Pecszerszkij szent atyák életéről és tevékenységéről, amelyet a XIII. században írtak. Valamint a Pecszerszkij kolostor szerzetese, Nesztor Krónikás «Életrajzai...» című feljegyzései, vagy például a «Régmúlt idők elbeszélése» című, iskolai tananyagból ismert könyve. – A Szenszei szünetet tartott, és a fiatal társaságunkra nézve jókedvűen mondta: – Ha persze tanultatok az iskolában, és nem csak a csengőtől csengőig ültétek ott.

– Hogyne, emlékszünk, emlékszünk, – büszkélkedett Kosztik. – Még a megírásának dátumát is megjegyeztem. – És kifejezően mondta: – 1113–1115 Krisztus születésétől számítva.

A srácok elmosolyodtak.

– Igaz, – jegyezte meg a Szenszei. – Vagyis, bizonyos idő elteltével a valós események után, figyelembe véve az akkori politikai helyzetet az

államban, valamint a preferenciákat és szimpátiákat a felső papság körében.

— Hát igen, — gúnyosan mondta Viktor. — Na, próbálj meg eligazodni, kinek volt igaza. Ahogy a mi körünkben mondják, miután két tanút is meghallgatsz egyazon közlekedési balesetről a bíróságon, elveszted a történészekbe vetett bizalmadat.

Nevettünk, Kosztik pedig hozzátette a humorát a nevetésünkhöz.

— Ez olyan, mint amikor Bernard Shaw-t a következő beszéde után megkérdezték: «Mit fog szólni ehhez a történelem?» Mire ő azt válaszolta: «A történelem, uram, hazudni fog, mint mindig».

— Miért kell ilyen kategorikusnak lenni, — vette a védelmébe a Szenszei a nevető srácokat. — Egyszerűen, minden ember, amikor a múltat leírja, azt elsősorban személyes megfontolásokkal motiválja. A személyes megfontolások pedig a Szellemi szintjétől és a személyes érdekeltségétől függnek, amitől az objektivitás sérül. Add fel tíz embernek azt a feladatot, hogy írják le egy és ugyanazt az eseményt, és biztosak lehettek benne, mindenki a maga módján fogja bemutatni azt. Például, egy politikus úgy írja le, ahogy az az ő idejében zajló események fényében számára előnyösnek tűnik. Egy orvos az orvosi nézetek szemszögéből írja le. Egy egyszerű ember pedig a hétköznapi, életszínvonalbeli álláspontból, azokra a momentumokra összpontosítva, amelyek személyesen őt érdeklik. Így születik a különböző történelem. De minden történelemben meg lehet ragadni a zajló események alapvető lényegét. Ahogy mondani szokás, a dolgok gyökerébe kell látni.

— Összességében igazad van, — egyetértett Nyikolaj Andrejevics. — Sok esetben a jelenlegi tör-

ténelmünkre vonatkozó nézetünk valóban egyoldalú, nem is beszélve a távoli, majdnem elfeledett múltról...

— És ha figyelembe vesszük, hogy az emberek, sajnos, nem változnak, vagyis nem akarnak változni... — mondta a Szenszei egy kis szomorúsággal.

— ...a történelem tehát megismétlődik, — fejezte be a gondolatait Nyikolaj Andrejevics.

— Bármennyire is szomorú ez.

A Szenszei elgondolkodva nézte a tüzet. Rövid csend telepedett ránk. Mi pedig nem mertünk beleavatkozni a «mesterek» közötti párbeszédbe a kérdéseinkkel.

— Szóval, mi is történt valójában egy évezreddel ezelőtt? — élénken érdeklődött Nyikolaj Andrejevics.

— Ez, természetesen, hosszú történet...

— Mi pedig nem sietünk, — válaszolt mindenki helyett Vologya, kényelmesen elhelyezkedve a helyén és felkészülve a hallgatásra.

— Nos, ha nem siettek, — válaszolt neki a Szenszei azonos hangnemben, — akkor figyeljete... Talán a Bódhiszattva Agapit orosz földön való tartózkodásának történetét Antonij elbeszélésével kellene kezdeni. Aztán megértitek, miért...

Meleg nyári este volt. Körülöttünk teljes csend uralkodott. A tenger hullámai alig hallhatóan csobogtak a parton, monoton, melodikus fröccsenésükkel az idő alagútjába vezettek minket, abba a távoli múltba, amely, furcsamód, egyáltalán nem tűnt olyan távolinak, lényegében.

— ...Antonijt, mielőtt szerzetesi fogadalmat tett, Antipnak hívták. Csernyigov földjén, Ljubeccs városában született, 983-ban, öt évvel a Rusz

keresztelése előtt, I. Vlagyimir Szvjatoszlavics kijevi uralkodása idején.

— Ő véletlenül nem az, akit a Vörös Napocskának hívtak az orosz mondákban? — tette hozzá Kosztik a szavát.

— Pontosan ő, Olga hercegnő és Igor kijevi fejedelem unokája, — pontosított a Szenszei, és folytatta: — Antipij fiatalsága viharos időre esett. Éppen zajlott az ókori Orosz állam megalapítása, a keleti szláv törzsek egyesítése. Délen és nyugaton háborúk zajlottak a szomszédos országokkal. Ráadásul, a belső viszályok, a különböző vallások közötti ellentétek is felkavarták a vizet. Ugyanebben az időben aktívan zajlott, úgymond «felülről jövő utasításra», a pogányság sokféle alapjának felváltása új keresztény kánonokkal. Ráadásul, mindkét oldalon a dolog eljutott a «tűzhöz és a kardhoz» is. Röviden, a szokásos káosz, vagy ahogy ma mondanánk, a «változások idejének törvénytelenége».

— Hát igen, ahogy mondani szokás, ellenségednek sem kívánod, hogy a változások idején szülessen, — mondta Vologya mély hangon.

— Pontosan. Antipijnek ez pedig megadatott...

— Ahogy mindannyiunknak is, — csendesen tette hozzá Viktor.

— Összességében Antipij «vidám» ifjúságot élt. A körülötte történtek nagyrészt ahhoz vezettek, hogy megpróbáljon eligazodni nemcsak a külső világban, hanem mindenekelőtt önmagában is. És nem csupán eligazodni, hanem elmélyülten megérteni mindezt. Sok ember hitt Istenben abban az időben. És ő érezte, hogy Isten létezik. De miért uralkodott körülötte akkora zűrzavar? Miért engedett Isten ekkora gonoszságot? Valamilyen ellen-

tét zajlott, szükségtelen vérontás. Szenvedtek az emberek, szenvedtek a gyermekeik, tomboltak a betegségek, a szegénység, a halál. Antipijnek lehetősége volt meghallgatni különböző vallások prédikátorait. És mindannyian a saját Istenükbe vetett hitre, az Ő imádatára és az imádságra tanítottak. De a paradoxon az volt, hogy bennük magukban hiányzott az a tiszta hit, amiről beszéltek, és ők maguk sem teljesítették azt, amit másoktól megköveteltek. Antipij nem bízott azokban sem, akik karddal jöttek, miközben Istenről meséltek. Másrészt pedig, gyötörték a gondolatok, hogy miért van az, ha van egy szerető Isten, akkor miért van körülötte ennyi szomorúság, miért folyik annyi értelmetlen vér? Miért enged meg Isten ilyen súlyos szenvedéseket?

Rengeteg kérdés volt, de, mint mindig, egy ilyen gondolatözönben egy értelmes válasz sem. De egyszer, egy vándortól, aki náluk szállt meg éjszakára, hallott egy történetet, amely nagyon felkeltette az érdeklődését. A vándor Jézus Krisztus életéről mesélt. Antipij le volt nyűgözve. Hiszen ez azt jelenti, hogy az emberek még Isten saját Fiát is megölték. Miért nem állította meg akkor a mindenható Isten ezeket az embereket? Miért nem avatkozott közbe, amikor a saját Fia szenvedett az istentelenektől, és a teste meghalt a kereszten? De amikor Antipij rájött, hogy a lényeg az emberi választásban, minden ember Isten színe előtti választásában rejlik, megértette, hogy a körülötte zajló káosz oka nem Istenben, hanem magukban az emberekben volt, beleértve őt magát is.

Ez a felismerés annyira felforgatta a személyes életszemléletét, hogy másképp kezdett nézni nemcsak az ezer évvel ezelőtti, régmúlt esemé-

nyekre, hanem a jelenre is. Őszintén megszerette Krisztust, mert az a szenvedéseiben közel állt hozzá. Antipij valóban őszintén, igazán megszerette Istent, és elgondolkodott, ki is ő valójában az Ő színe előtt?

Antipijt az is megdöbbenette, hogy a világon élnek emberek, akik igazán Istennek szentelték az életüket. Először hallott a vándortól, hogy létezik egy ilyen szent hely, az Athosz-hegy a görög földön. És hogy ott más emberek élnek, nem olyanok, mint mindenki más. Elhagyják ezt a világi életet, és elszigetelik magukat Istenért, az Őhöz intézett imáért, a lelkük megmentéséért. Fekete ruhát hordanak. És három fogadalmat tesznek: az engedelmesség, a cölibátus és a nincstelenség fogadalmát. Azokat az embereket pedig «szerzeteseknek» hívják.

És Antipijt elragadta a vágy, hogy «szerzetes» legyen, és folyamatos imában éljen Istenhez. Csak éppen nem tudta, hogyan juthat el arra a görög földön lévő hegyre, sem azt, hogyan kell helyesen imádkozni Istenhez, hogy Ő meghallja őt. És ekkor Antipij a saját egyszerű, őszinte szavaival kezdett Istenhez fordulni, és kérte Őt, hogy adjon neki egy bölcs mentort, aki megtanítaná neki az igaz imát, amely a lélek megmeneküléséhez vezet. És ez a vágy olyan erős volt, olyan kitartóan gondolt erre, és őszintén kérte Istentől nem egy hónapig és nem is egy évig, hogy végül a következő történt.

Ez télen, február tizenkettedikén történt a régi naptár szerint (Julián naptár), vagy február huszonötödikén az új naptár szerint (Gergely naptár, amellyel most számolunk) hajnalban. Azon az éjszakán nem tudott elaludni, ismét Istenről elmélkedve. És annyira elmélyedt a gondolatai-

ban, hogy szerető fiaként fordult Őhozzá, a szülő-
atyjához, kikönyörögve Tőle, ahogy tudta, a lélek-
mentő imát. Intuitívan érezte, hogy Istentől csak
Szellemit kell kérni, és nem múlandó földi dolgo-
kat. És őszintén kell kérni, tiszta hittel a lélekben.
És amikor Antipij ismét elmélyedt a Hozzá intézett
gondolatbeli fohászában, hirtelen természetelle-
nes forróság lobbant fel a mellkasában. Úgy tűnt,
a forróság másodpercről másodpercre erősödik.
Végül olyan erőssé vált, hogy már lehetetlen volt
elviselni. Antipij sietve felöltözött, és kiment az
utcára.

A fagyban egy kicsit könnyebb lett neki. Hideg,
metsző szél fújt. Havazott. Antipij úgy döntött,
hogy a legközelebbi szénaboglyában húzódik meg
az időjárás elől. Menedékéből figyelte a tomboló
természet erejét, erős melegséget érzett a mellka-
sában, Antipij még nagyobb őszinteséggel kezdett
Istenhez fordulni. Annyira átítatta a kérés, hogy
elfelejtette az időjárást, a helyet, és az időt, ami-
ben volt. Egy rendkívüli közelség érzése árasztotta
el Istennel, a legkedvesebb és a szívéhez legköze-
lebb álló Lénnel való közelség érzése, amitől a
lelkében csodálatosan könnyű és jó lett.

Már hajnalodott. A szél hirtelen elült. A havazás
abbamaradt. A horizonton, az ólomszürke felhő-
kön keresztül, áttörtek az első napsugarak, életre
keltve a káprázatosan fehér teret a csillogó fény
játékával. És ekkor Antipij meglátott nem messze
magától egy szokatlan öregembert fekete ruhá-
ban. Őszülő-szőke haj és hófehér szakáll keretezte
a szokatlan arcát. Könnyed, barátságos mosoly
bujkált az ajkán. A rendkívüli szemek pedig, ame-
lyek pontosan a fiú lelkébe néztek, mély együttér-
zést és megingathatatlan kedvességet sugároztak.

Az öregember közeledni kezdett, észrevétlenül és hangtalanul lépdelve mezítláb a havon. Meglepő módon Antipij hallotta az üdvözlő szavait, a fülét simogató dallamos hangot, bár az nem nyitotta ki a száját. Egészen közel állt meg, úgyhogy Antipij még a belőle áradó finom, illatos aromát is megérezte. Váratlanul az öreg mellkasából egy ragyogó, kékes-fehér gömb kezdett előtűnni. Fénye rendkívüli tisztaságú és ragyogású volt. Mégsem vakította vagy bántotta a szemet. Épp ellenkezőleg: lágy sugárzásával és elbűvölő kékes fényjátékaival magához vonzotta a tekintetet. Ebben a tiszta fényárban világító arany betűk kezdtek kirajzolódni, és egységes szöveggé formálódni. Antipij inkább megértette, mi áll ott, mert abban a pillanatban fejében felcsendült az öregember melodikus hangja, amely üdvöztető imát mondott: **«Atyám, Igaz és Egyetlen! Benned bízom, és csak lelkem üdvözüléséért könyörgök Hozzád, Uram. Legyen meg a Te szent akaratom...»** Ekkor Antipij lelkében olyan jó és békés érzés támadt, mintha ezen az imán keresztül maga az Isten fordította volna felé tekintetét, és nyújtotta volna segítő kezét gyermekének.

Az Öregember a felolvasott ima után megparancsolta neki, hogy menjen Cárigrádba...

— Cárigrádba? — félénken kérdezett vissza Szlávik, nyilvánvalóan egyrészt nem akarta félbeszakítani a Szenszei-t, másrészt a kíváncsiság gyötörte. — És hol van az?

— Nos, ez a mai Isztambul Törökországban, a Boszporusz mindkét partján, Európa és Ázsia között, amely a Fekete- és a Márvány-tengert köti össze — adta meg a teljes választ Szenszej, való-

színűleg azért, hogy több földrajzi kérdés már ne merüljön fel.

— Igen, messzire küldte, — szúrta közbe Kosztik. — Mire kellett neki a török?

— Te magad vagy török, — sziszegte rá Andrej, elégedetlenül, hogy még Kosztik is belekeveredett a kérdéseivel, megzavarva az őt ennyire magával ragadó elbeszélés menetét. — Azt mondják neked, hogy az akkor Cárigrád volt.

— Ááá, akkor voltak ott oroszok? — nem hagyta magát az, próbálva a lényegére rájönni.

— Nem. Csak abban az időben így hívták az oroszok Konstantinápolyt, az akkori Bizánci Birodalom fővárosát, — türelmesen magyarázta a Szenszei.

— Konstantinápoly? — örömmel mondta Kosztik, és nyilvánvalóan rehabilitálni akarta magát, gyorsan hadarva: — És ez véletlenül nem annak a Konstantin császárnak a tiszteletére van, aki létrehozta a kereszténység vallását?

— Pontosan. Konstantin római császár tiszteletére. — De ahogy Kosztik kinyitotta a száját a következő kérdéssel, a Szenszei megelőzte. — A római császár tiszteletére, mert ez a város 330-tól a Római, majd 395-től 1453-ig a Bizánci Birodalom fővárosa lett. Egyébként Kr. e. 659-ben alapították, és Bizánciumnak hívták.

Ilyen teljes választ kapva Kosztik azonnal elhallgatott, főleg, hogy Andrej kissé meglökte az oldalát, jelezve, hogy hallgasson el. A Szenszei pedig folytatta a történetet:

— Tehát, az öregember megparancsolta, hogy menjen Cárigrádba, onnan pedig a Szent Hegyre, ahol Isten méltóvá teszi őt egy találkozásra Azzal, Akiben valóban maga a Szent Szellem lakozik, és

az lesz neki olyan, mint egy Fáklya az Istenhez vezető úton. Ezt mondvá az öregember eltűnt. A szél újra feltámadt. Az ég felhős lett, és ismét erős havazás kezdődött. De Antipij már nem figyelt a tomboló elemekre. Boldog volt, és el volt szánva arra, hogy végrehajtja az öregember parancsát, akinek a jóindulatú arca az emlékezetébe vésődött egy életre. Ez a látomás kulccsá vált az egész további sorsához. Mondhatni, ettől a pillanattól, az ő személyes választásának pillanatától, Antipij élete gyökeresen megváltozott.

Egy egész héten át Antipij szokatlan lelki emelkedettség állapotában volt, szüntelenül ismételve az öregembertől kapott imát. Mintha maga Isten lett volna mellette, és kimondhatatlanul örvendeztette volna a lelkét a jelenlétével. Pontosan ezekben a napokban jelent meg Antipijben egy új, semmihez sem hasonlítható érzés Isten iránt. És először értette meg, mi az igazi isteni szeretet. Ez az érzés össze sem hasonlítható a korábbi Istenről való elmélkedéseivel, a naiv összehasonlítással a hétköznapi emberi emociókkal, amelyek az emberek között éltek. Ez valami magasabb rendű volt, ami leírhatatlan emberi nyelven. Ez pontosan Az volt, amitől a lélek boldogan remegett, földöntúli elragadtatásban lévén.

De pontosan hét nappal az elfeledhetetlen látomás után ez a rendkívüli Jelenlét érzése eltűnt, csak kellemes emlékeket hagyva maga után az igazán isteni lelki ujjongás érzéséről. Antipij habozás nélkül felkészült, és elindult a távoli útra, anélkül, hogy pontosan tudta volna, merre menjen. De, ahogy mondani szokás, a nyelv elvezet Kijevig. Antipijt Cárigrádba vezette. Az út nem volt könnyű. De szüntelenül ismételve magában

az öregembertől hallott lélekmentő imát, Antipij érezte, hogy maga Isten segít neki. Csodálatos módon megmenekülve az utazása veszélyeitől, Antipijnek ugyanakkor kimondhatatlan szerencséje volt mind a jó útítársakkal, mind a kedves emberekkel, akik megmutatták a helyes utat, alalmaznát adtak, és ideiglenes szállást biztosítottak.

Miután végre eljutott Cárigrádba, azaz Konsztantinápolyba, Antipij sokáig bolyongott a fővárosban. Bár a város szép volt, minden idegen volt benne: idegen nyelv, idegen emberek, idegen szokások. Nem egy napot töltött ott, mielőtt társat talált volna az Athosz felé vezető útra.

Ekkor Vologya, udvariasan köhögve, megszólalt:

— Hallottam Athoszról. De őszintén szólva, még azt sem tudom, hol van: — És feszes mosolyra húzva az ajkát, hozzátette: — Nyilvánvalóan nem a bolygó «forró pontja».

— Ez pontosan így van, — mosolyogva egyetértett a Szenszei, és magyarázni kezdett. — Ha megnézzük a modern térképet, Athosz a mai Görögországban található. Ez egy ilyen keskeny, hegyvidéki félsziget, pontosabban a Halkidiki-félsziget keleti ága az Égei-tengerben. A két kilométernél alig magasabb Athosz-hegyben végződik. Ez adta a nevét a félszigetnek.

— Igen, a földrajzzal nyilvánvalóan mindannyiunknak vannak hiányosságai, ráadásul fehér-foltok, — mosolygott Viktor.

— Semmi baj, helyreállítjuk, ha már «fehérek», — jókedvűen mondta a Szenszei, és folytatta az elbeszélést. — Arra az időre, amikor Antipij odaérkezett, Athoszt már elismerték független szerzetesi államnak, amely formálisan, közigazgatási szempontból a bizánci császárnak volt aláren-

delve. Ténylegesen pedig ott a Protosz hatalma volt érvényben, egy mindenki által tisztelt öregember, akit egy évre választottak a vezetésre az ottani összes kolostorból. Athoszon akkor már álltak olyan kolostorok, mint a Nagy Lavra, a Protaton, a Moni Ivíron. De Antipijt nem fogadták be azonnal.

Ekkor Antipij, egy öreg szerzetes tanácsára, a sziget délnyugati részén, egy elhagyatott helyen található barlangban telepedett le. Meg kell jegyezni, hogy az a két év, amit a barlangban töltött, a szegényes étkezés ellenére is, az Athoszon töltött legjobb évei közé tartozott. Boldog volt, hogy végre elérte Athoszt, ahogy az öregember a látomásban megparancsolta neki. Boldog volt, hogy lehetősége volt szorgalmasan imádkozni Istenhez a látomásban kapott imával, ezért élni, és egyedül lenni Vele e gyönyörű természet közepette. Napközben látogatta a szerzetesi templomokat, elsajátította az új nyelvet és a szerzetesek életének szabályait. Esténként pedig szorgalmasan imádkozott, gyakran az imával kísérve a naplementét, és fogadva a korai hajnalt. És csak két év elteltével fogadta be Antipijt az egyik kolostor apátja, és szerzetessé szentelte, új nevet kapott: Antonij, a Nagy Egyiptomi Antonius tiszteletére, aki aszkéta életmódot folytatott, és hosszú ideig egyedül élt barlangokban.

Antonij az adott kolostor apátját tekintette annak a «Fáklyának», akiről az öregember a látomásban beszélt. Az apát pedig, ahogy az a szellemi rendjéhez illett, elkezdte tanítani Antonijt a szerzetesi életre. Néhány év elteltével Antonij olyan szellemi magasságot ért el, olyan mértékben «munkálkodott az erényben», hogy már sokan «szellemileg

hasznot merítették belőle». Még a szerzetesek is elcsodálkoztak szellemének és akaratának ilyen gyors megerősödésén. Az apátnak látomása volt, hogy Antonij részt vesz a keresztény hit felemelkedésében Oroszországban, hogy Antonijnak elrendeltetett, hogy előkészítse a Hajlékot maga a Szent Szellem számára. Az apát jelként értékelte ezt, és sietett elküldeni őt Oroszországba, Kijevbe.

Antonij akkor körülbelül harminc éves volt. Kijevbe érkezve meglátogatta azokat a kolostorokat, amelyeket akkoriban görög szerzetesek építettek, akik Mihály metropolitával együtt érkeztek a Rusz Keresztelésére. De nem akart megállapodni egyik kolostorban sem. És elkezdett járni a környékbeli hegyvidéki területeken. Végül, talált egy kis barlangot, amelyet valaha a varégek ástak, és letelepedett benne. De nem élt ott sokáig. Amint Vlagyimir fejedelem halálával a hatalom Szvjatopolkhoz került, ismét vérontás és üldözés kezdődött. Antonij visszatért Athoszra, ahol élete végéig szorgalmas imában élt.

Bár Antonij a kolostori rend szerint élt, mégis volt egy különleges ünnepe a Szellemi fáradozásban. Észrevette, hogy minden évben, annak a feledhetetlen látomásnak az évfordulóján, már kora hajnaltól rendkívüli erőáradat árasztotta el. Visszatért hozzá az a bizonyos lelki emelkedettség állapota, amelyet a látomás után tapasztalt. Ez pontosan egy hétig tartott, majd újra eltűnt. És Antonij különleges ünnepként kezdett tekinteni ezekre a napokra a lelke számára. Ezen a héten igyekezett elvonulni, nem venni magához ételt, és még nagyobb buzgósággal imádkozni Istenhez. Az eredmény pedig megdöbbentő volt. Ez a rendkívüli

belső emelkedettség érzése sokszorosan felerősödött, és évről évre egyre erősebb lett.

Később a egyházi irodalmat tanulmányozva, Antonij egyre gyakrabban jutott arra a következtetésre, hogy abban a emlékezetes látomásban maga Gábiel Arkangyal jelent meg neki — az öröm és a megmenekülés hírnöke, az isteni mindenhatóság csodáinak és Isten titkainak első hírnöke és szolgája, bár egy kissé szokatlan formában az egyházi elképzelésekhez képest.

De az Antonij szellemi életében a legfőbb események akkor kezdődtek, amikor már elmúlt hatvan éves. Egyszer elterjedt a hír a testvérek között, hogy a kolostorukat hamarosan meglátogatja egy bizonyos titokzatos személy. És az idősek rendelkezéseiből ítélve, valóban felkészültek egy számukra nyilvánvalóan fontos szellemi vendég fogadására. Ahogy Antonij később Agapitnak mesélte, akkor azt hitte, hogy egy nagyon tekintélyes szellemi öregember érkezése várható. De milyen meglepetés érte, amikor az öregember helyett egy fiatal férfit látott kellemes külsővel, világos-szőke hajjal. A szokatlan benne talán csak a mélyreható szemei voltak, amelyek életkoránál fogva mély bölcsességgel és szellemi ragyogással világítottak. De ami a leginkább megdöbbenette Antonijt, az az volt, hogy milyen áhítattal és mély tisztelettel viszonyult Athosz néhány időse ehhez a fiatalemberhez. Nem tudta megérteni, miért volt a jelenléte itt valamilyen áthatolhatatlan titok fátylával fedve. Ki volt ő, hogy az idősek ennyi megtiszteltetésben és figyelemben részesítették? Nem tűnt szerzetesnek, de olyan szellemi beszédekkel mondott, amelyeket még a bölcs tanítói is hallgattak. Sőt, ez a fiú igen művelt embernek

bizonyult. Tökéletesen beszélt több nyelvet. És ami különösen kellemesen meglepte Antonijt, az az volt, hogy a tiszteletre méltó vendég az orosz földről származott, és mint később kiderült, kitűnően ismerte Kijevet és a környékét. A fiatalembert pedig Agapitnak hívták.

Még akkor is, amikor Antonijt személyesen bemutatták neki, az első időben sehogy sem tudott hozzászokni a fiú egyszerű kommunikációjához vele, annak ellenére, hogy Athosz számára ő fontos személy volt, és amilyen áhitattal viszonyultak hozzá az idősek. De talán a legmegdöbbentőbb az a egyszerűség és világosság volt, amellyel Agapit magyarázta a szent atyák szellemi elmélkedéseit. Az Jézus Tanításának értelmezéséről pedig Antonij órákig tudta volna hallgatni, mert Agapit olyan egyszerűen és érthetően beszélt, olyan példákkal és részletekkel, mintha ő maga is jelen lett volna azokon az ezer évvel ezelőtti eseményeken. És ezek a történetek arra kényszerítették Antonijt, hogy újra és újra átolvassa a rendelkezésre álló egyházi irodalmat.

Abban az időszakban, amíg Agapit Athoszon tartózkodott, Antonij nagyon összebarátkozott vele. Annak ellenére, hogy fiatal volt, Agapit komoly tudásanyaggal rendelkezett, beleértve az orvostudomány területét is. És ennek a tudásnak egy részére megtanította Antonijt. Agapit jól értett, a mi nyelvünkön szólva, a fizikához, a kémiához, a természeti jelenségek ismeretéhez, valamint az emberi élet területeihez — a filozófiához, a politikához, a valláshoz. Kellemes volt vele beszélgetni különböző témákról. És ezek a beszélgetések valamilyen megmagyarázhatatlan, kellemes érzést hagytak a lélekben.

Részlet Anasztázia Novih «Agapit» című rajzából.

Antonij összebarátkozott Agapittal, a jelentős korkülönbség ellenére. És ebben a barátságban feltárult számára Agapit egy teljesen új, lenyűgöző Személyisége, amikor az elkezdte beavatni őt a «Beljao Dzy» (Fehér Lótusz Művészete) nagy tudományának titkaiba. Pontosan Agapit szájából halott először Antonij az előző emberi civilizációról, az Alt-Landáról, a Kijev földjén abban az időben épült földalatti Lótusz Templomról, amelyet Jézus adott át András apostolnak azon vidék számára. Sok mindent elmondott neki, és sok mindenre megtanította őt Agapit.

Egy idő múlva elváltak. Agapitnak el kellett mennie a Bizánci Birodalom fővárosába, onnan pedig Keletre. De megígérte, hogy feltétlenül találkozik Antonijjal, és «megjósolta» a találkozásukat a kijevi földön, egy olyan helyen, amelyet már az Alt-Landa idejében megjelöltek.

— És valóban van ott egy megjelölt hely? — érdeklődött Kosztik, nyilvánvalóan a folytatást akarta hallani.

— Természetesen, — válaszolt a Szenszei. — Erről a helyről még az András apostol Evangéliumában is szó van...

— András apostol?! — felélénkült Andrej, mintha csak most hallotta volna ezt a nevet.

— És ki az? — lustán kérdezte Ruszlán, a csipőjét vakarva.

A Szenszei elmosolyodott és ránézve így szólt:

— András az egyik legközelebbi tanítványa volt Jézusnak. Az elsők között volt, akiket Jézus, amikor Palesztinában prédikált, magához vett tanítványul.

— És mi van... létezik egy ilyen András apostol Evangélium? — csodálkozott Nyikolaj Andreje-

vics. — A Bibliát olvastam. Hallottam Andrásról. De a Tőle származó Evangéliumra... nem emlékszem. Talán ez a könyv egyszerűen nem került be a Bibliába? Hiszen hány Evangélium van ott — négy, öt?

— Négy, — válaszolt a Szenszei, és miután elhallgatott, hozzátette: — Máté, Márk, Lukács és János Evangéliuma. Bár még azok is meg voltak írva... — de nem fejezte be, hanem folytatta: — A Bibliában valóban nincs benne András apostol Evangéliuma. Nem minden evangélium került be a Bibliába, hanem csak azok, amelyeket Konstantin császár és segítői kiválasztottak az előttük álló feladatok végrehajtására. A többi evangéliumot egyszerűen elutasították, mivel azokban messze nem az volt a magyarázat, amire szükségük és ami előnyös volt számukra. És még azokat is, amelyeket kiválasztottak, jócskán átszerkesztették az új idők viszonyainak és a kereszténység államvallásként való megerősítésének megfelelően.

364-től, amikor az «Újszövetséget» mint olyat, jóváhagyták, az első Biblia-kiadás pillanatáig a szöveget is többször szerkesztették. Plusz a fordítás pontatlanságai is szerepet játszottak. Hiszen a Biblia ószövetségi része óhéber nyelven íródott, elhanyagolható részben arámi nyelven, az «Újszövetség» pedig görögül. Tehát, az első nyomtatott könyv, amelyet 1455-ben adtak ki, már jelentős különbséget mutatott ahhoz képest is, amelyet 364-ben szerkesztettek. Plusz a később bevezetett korrekciók. Ennek eredményeként az van, ami van. És mégis, nagyon sok értékes és a szükséges dolog eljutott az emberekhez, — hangsúlyozta a Szenszei. — És ismét, ha az evangéliumokról

beszélünk, az egyház által kanonizáltakon kívül több tucat apokrif evangélium létezik.

Ruszlán összevonta a szemöldökét, és tárgyilagosan kérdezte:

— És mi az az apo... apo... nos, ez a... kritika?

— Az apokrifek olyan művek, amelyeket az egyház vagy a papi rend nem ismer el szent könyveknek. Általában az «apokrif» szó a görög «apokryhos» szóból származik, ami «titkos», «rejtett» jelentéssel bír. És eredetileg a keresztények egyik csoportjának, a gnosztikusoknak a műveire vonatkozott, akik megpróbálták titokban tartani a tanításukat.

— Igen, igen, — bólintott Nyikolaj Andrejevics. — Egyébként olvastam, hogy 1946-ban Egyiptom déli részén keresztény gnosztikusok műveinek egész könyvtárát fedezték fel.

— Teljesen igaz, — erősítette meg a Szenszei. — Ott éppen a többi irodalom között fedezték fel az úgynevezett Tamás Evangéliumát, a Fülöp Evangéliumát, az Igazság Evangéliumát, János apokrifját. Korábban pedig papiruszokon Egyiptomban ismeretlen evangéliumok töredékeit találták meg, ráadásul különböző változatokban íródtak...

— Na, ez aztán alkalom a papoknak! — kunogott Zsenyka. — Ezeket a könyvecskéket nem ismerik el, de mindig megtalálják őket. Egyenesen baj van ezzel az ősi «kiselejtezett papírral».

A Szenszei és a srácok elmosolyodtak.

— Itt még az a probléma is fennáll, hogy még az apokrifeket is «megengedettek» és az úgynevezett «elvetettek» osztják. Az «elvetetteket» természetesen megpróbálták megsemmisíteni. Egyébként az «elvetett» könyvek első hivatalos listáját a Kelet-Római Birodalomban állították össze Kr. u. V. században. Természetesen, az ilyen «van-

dalizmus» után az utódoknak csak a nevek és a keresztény írók által a saját műveikben lévő idézetek maradtak, akik vitatkoztak ezekkel a könyvekkel a II–IV. században... Egyébként, minden a szokásos módon megy, — vonta meg a vállát a Szenszei.

— Igen, szomorú, — mondta Nyikolaj Andrejevics. — Ez az emberi faj történelme. És miért kellett megsemmisíteni? Hát ott lett volna az a könyv és ott lett volna a maga idejéig. Majd az utódok vetik objektív ítélet alá.

— Tudod, mi a helyzet, — kezdte magyarázni a Szenszei, — ezen könyvek némelyike valóban értékes volt, mivel azt az igazi Tanítást tükrözte, amelyet Jézus adott. Ezért nem hagytak közömbösen egyetlen emberi lelket sem, mert Jézus igazi Tanítása valóban szabaddá tette az embereket a világ minden félelmétől. Kezdték megérteni, hogy a test múlandó, a lélek halhatatlan. Az emberek megszűntek a lét anyagi világa illúziójának túszaí és rabszolgái lenni. Megértették, hogy felettük csak Isten van. Felismerték, hogy milyen rövid az élet, és mennyire ideiglenesek azok a körülmények, amelyekbe a jelenlegi testüket belekényszerítették. Tudták, hogy ez az élet, bármennyire is hosszúnak tűnik, csak egy pillanat, amelyben a lelkük tartózkodik. Megértették, hogy bármely földi hatalom, legyen az politikusoké vagy vallási struktúráké, csak a testek feletti hatalomra korlátozódik. A uralkodók pedig meghajolnak a «istenük» előtt, akinek hatalma van a Földön az anyaga felett, de nem a lélek felett. Mert a lélek csak az egy Igaz Istenhez tartozik. És Jézus első követői, akik az Ő Tanítását vallották (és nem a vallást, amivé később vált), elvesztették a félelmü-

ket ezen élet előtt. Kezdték érezni és megérteni, hogy Isten egészen közel van hozzájuk, közelebb és kedvesebb mindenki másnál, és Ő örök... Az emberek ilyen igazi szabadsága rettenetesen megijesztette a hatalmon lévőket. Ezért az utóbbiak kezdték el a gyűjtését és a gondos feldolgozását a Jézus Tanításáról már akkoriban létező írásos forrásoknak. Nagyon sokat megsemmisítettek a számukra szükséges információ kiválasztása után, hogy új vallást hozzanak létre, amelyet a hatalmon lévők már «felülről» parancsra rákényszerítettek, ahogy mondani szokták.

Ezért számos írásos forrás, amelyben Jézus valódi szavai szerepeltek, egyszerűen nem fért bele az «új, tömegeknek szánt ideológia» gyűjteményeibe. Ám minden szándékos kihagyás, fondorlat és az egyházi hatalom csúcsán különböző korokban ülő emberek egoista ambíciói ellenére ezek az írásos források léteztek — és léteznek ma is!

Nos, András apostol saját Evangéliumában az áll, hogy miután Poncius Pilátus emberei megmentették Jézust a keresztre feszítés után, Jézus beszélt Poncius Pilátussal, és pontosan az ő kérésére döntött úgy, hogy Keletre megy. Indulás előtt elosztotta a régiókat az apostolok között, kinek hová kell mennie a Tanítást hirdetni.

— Mintha az apostolok sorsot húztak volna, kinek hová kell mennie, — jegyezte meg Nyikolaj Andrejevics.

— Nem, sorsolás, mint olyan, nem volt. Az már emberek feltételezése. Az apostolok... Egyébként az «apostols» szó görögül «küldöttet» jelent. Szóval, Jézus tanítványai-küldöttei teljesen különböző emberek voltak, és természetesen, különböztek

egymástól a Szellemi fejlődésük fokában. Jézus elosztotta közöttük a különböző régiókat a megfelelő népekkel és törzsekkel, figyelembe véve a küldöttek szellemi érettségét. Aki erősebb volt, az nehezebb helyeket vagy különösen fontos régiókat kapott az emberiség jövőbeli szellemi újjászületése szempontjából, aki pedig gyengébb, az kevésbé nehéz «szakaszokat». Összefoglalva, mindenkinek az erejéhez mérten volt kijelölve a terhe... — A Szenszei elhallgatott, majd így szólt: — Túl fontos volt ez sok emberi lélek számára abban az időben és a jövőben is, hogy ennek a Tanításnak a terjesztését egyszerűen az emberi elme sorsára bízzák...

Andrásnak pedig, mint egyik legerősebb tanítványának — azt parancsolta, hogy járja be prédikációval Trákiát, Szkítiát és Szarmatiát. A legfontosabb azonban az volt, hogy eljusson a Borüszthenész-hegységig, és ott áldást helyezzen azokra a földekre, amelyekre ezer év múlva maga a Szent szellem száll le, hogy ott rendezkedjen be a Saját Lakhelyéül. Jézus lótuszmagvakat adott Andrásnak, és meghagyta, hogy ezt a terhet temesse el azon a földön a Szent szellemnek szóló ajándékként. Szavai rejtvénnyé váltak — rejtvény volt maga András számára is, és mindazok számára, akik később találkoztak ezzel a leírással. Kevésen értették, miért éppen lótuszmagvakat adott neki Jézus, még ha azok csak jelképesek is voltak.

— De tényleg, miért? — csodálkozott Andrej.

A Szenszei csak rejtélyesen elmosolyodott, és kikerülve a közvetlen választ, így szólt:

— Bármelyik mag elsősorban... nos, hogy érthetőbb legyen számotokra, mondjuk képletesen, —

egy «mikrochip», amely hatalmas memóriával rendelkezik. Képes nemcsak a jövőbeli növény mátrixát, hanem rengeteg más információt is hordozni. Majd később mesélek nektek erről részletesebben. Ráadásul, ezek a magok magának Jézusnak — Isten Fiának — a kezében voltak. Ráadásul, lótuszmagok, amelyek csírázóképesége évezredekig megmarad... Nos, vonjátok le a következtetéseket.

A Szenszei elhallgatott. Mi pedig ültünk, rá nézve, és bután próbáltuk utolérni a gondolatainkkal azokat a «következtetéseket», hogy mi is történt akkor tulajdonképpen olyan különleges. Andrej pedig, nyilvánvalóan megpróbálva összerakni a kérdések kusza gombolyagjában a végeket a saját gondolati szintjén, megkérdezte:

— És hogyan találta meg András apostol azt a helyet, amelyet Jézus jelölt meg?

— Elemi, — mondta egyszerűen a Szenszei. — A «Jó Hírben», azaz görögül szólva «euangelion», András nemcsak Jézus valódi életét írta le, hanem a küldetésének teljesítése közbeni útját is. És pont ott említi, hogy amikor eljutott a Borüszthenész folyó melletti helyekre (a Borüszthenész régen a Dnyeper neve volt), András azonnal felismerte azt a helyet, mert Jézus, mint kiderült, részletes pontossággal írta le. Olyan benyomás alakult ki, mintha Jézus jól ismerte volna ezeket a hegyeket, bár soha nem említette, hogy járt volna itt.

— És járt is ott? — érdeklődött Jura.

— Hiszen Isten Fia, — mosolyogva válaszolt a Szenszei. — Isten pedig mindenhol ott van. — És szünetet tartva folytatta az elbeszélést: — Összességében András apostol Evangéliumát azért utasították el, mert sehogy sem illett az új vallás «fehér

cérnával való szabásához és varrásához». Alapvetően két okból. Először is, túlságosan szabadságszerető és igaz volt, mivel Jézus igazi szavai voltak benne leírva, ahogy mondani szokás, első kézből. És Jézus Tanításának előadásmódja is túl egyszerű, bölcs és érthető volt. András leírta a Tanítója valódi életének részleteit is, arról, hogy Jézus fiatal korában Keleten járt, ami megint csak sehogy sem illett az egyházi dogmákba. És ráadásul a lótuszmag említése teljesen zavarba hozta a «cenzorok Fenségét». Hiszen, ez már olyan vallásokra emlékeztetett, mint a buddhizmus, a hinduizmus. Senki sem akart a saját vallásába ilyen élénk idegen szimbolikát keverni. Így, ez lett még egy ütközőpont, viták és viszályok forrása azok között, akik eldöntötték, hogy milyen «színekben» kell tartani ennek a vallásnak az ideológiáját. Ezért távolították el András apostol Evangéliumát, ahogy mondani szokás, messzebbre, «szem elől el».

Voltak persze még változatok András apostol Evangéliumából is, amelyek különböző korai keresztény csoportok között keringtek, de azok már főleg András apostol követőinek feljegyzései voltak Jézus Tanításáról.

— És mi történt ezzel az András Evangéliumával? Megsemmisítették? — érdeklődött Andrej.

— Megpróbálták, persze, — mosolyodott el a Szenszei, nyilvánvalóan eszébe jutott valamilyen vicces eset ebben a pillanatban. — De, ahogy mondani szokás, az ilyen dolgok a vízben nem süllyednek el, és a tűzben nem égnek el, még akkor sem, ha az emberi butaság nagyon akarja... De ez mind csak az élet apróságai... Miután András apostol teljesítette a Tanító parancsát, sok

év elteltével beteljesedtek Jézus szavai. Azokon a helyeken keletkezett Kijev városa – az orosz városok anyja, – az egyesülő szlávok bölcsőjének, a Kijevi Rusznak a fővárosa. Azon a helyen pedig, ahol András «elhelyezte» a lótuszmagvakat, ezer év elteltével maga a Szent Szellem szállt le emberi testben, és ott alapította meg a saját Hajlékát.

– És hogyan szállt le a Szent Szellem emberi testben? – kérdezett vissza Kosztik.

– Nos, egyszerűen szólva, a Sambhala Bölcsé jött el Agapit testében.

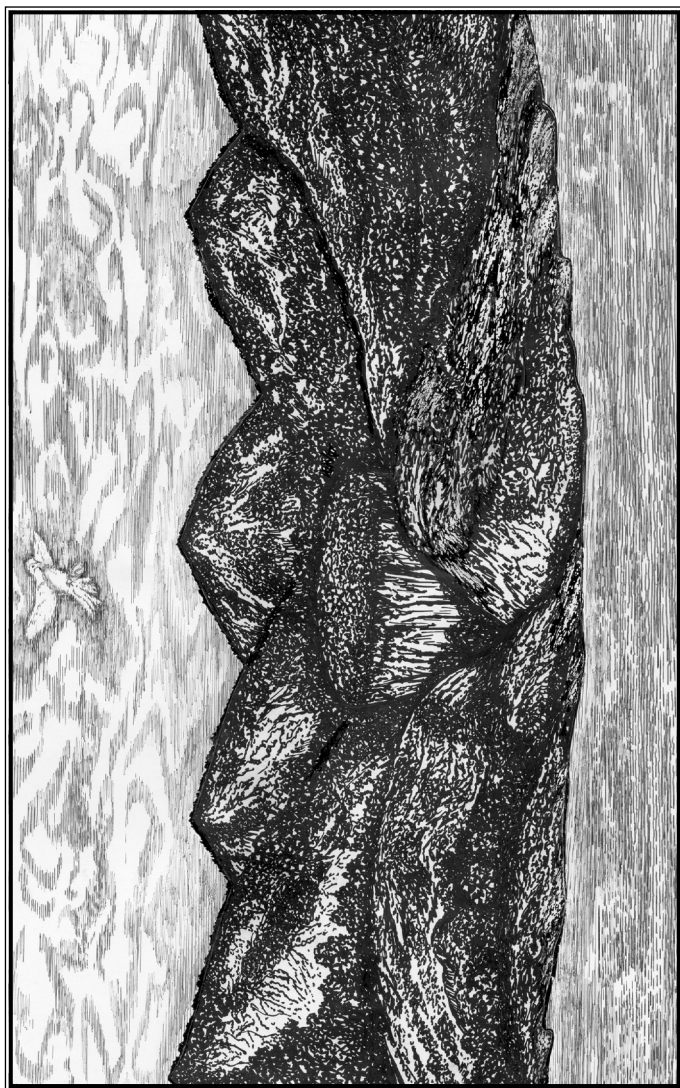
– Maga Sambhala Ura? – csodálkozott Andrej. A Szenszei elmosolyodott.

– Igen. Meg kell látogatnia az emberi világot, úgymond hivatali kötelességből, legalább tizenkétezer évente egyszer. És az emberiség számára fontos eseményeknél még gyakrabban is, majdnem minden ezer évben, különösen a következő civilizáció kezdeti és befejező szakaszaiban.

Kosztik éppen kinyitotta a száját, hogy kérdezzen valamit, amikor a Szenszei, rá nézve, megelőzte a válaszáddal:

– A «civilizáció» itt a Sambhala Bölcsé fogalmai-ban értendő... De talán kicsit eltértünk a témától. Térjünk vissza azokhoz az eseményekhez, amelyek ezer évvel Jézus után történtek... Amikor Agapit elment Athoszról, néhány év múlva az apát ismét értesítést kapott Istentől. Maga Gábiel Arkangyal jelent meg neki látomásban, és megparancsolta, hogy küldje el Antonijt Oroszországba. Ez 1051-ben történt.

Ezúttal Antonij Kijevbe érkezve már nem járt a keresztény kolostorokba, bár bármelyikben nem tagadták volna meg a szállást az Athosz-hegyről származó tiszteletreméltó öreg embertől. Antonij

Anasztázia Novih

«A hely, amelyet Jézus az Első elhívott Andrásnak jelölt meg» című rajza.

céltudatosan elment arra a helyre, ahol véletlenül megállt az első alkalommal, amikor Kijevben járt, és ahová Agapit megparancsolta neki, hogy térjen vissza az indulása előtt. Letelepedett egy dombon a Dnyeper mellett, ugyanabban a barlangban. És ott kezdett élni, várva Agapitot, és folyamatos imákban élt Istenhez, különösen azzal, amelyik fiatal korától vezette. Annak ellenére, hogy gyakran éhezett, naponta fizikailag dolgozott, mélyítve a barlangot, mégis újra igazán boldog volt. Mert egyedül volt Istennel, mint akkor, a távoli fiatal-ságában, amikor Athosz barlangjaiban élt.

Hamarosan a helyi lakosok is tudomást szereztek róla. És Antonij híressé vált közöttük azzal, amire Agapit tanította az Athoszon — csodákkal, a tisztánlátás ajándékával, az imádságokkal való gyógyítással. És az emberek elkezdtek hozzá özönlenni: egyesek gyógyulásért, mások áldásért, megint mások pedig azzal a vágygal, hogy vele maradjanak, részt vállalva a Szellemi fáradozásban. Így, Agapit érkezésére már többen is laktak Antonijjal a barlangban, akiket az öregember, kérésükre, szerzetesi rangra szentelt. Ekkorra közös erőfeszítéssel kibővítették és elmélyítették a barlangot, cellákat alakítva ki maguknak a lakhatáshoz.

Antonij óriási örömmel fogadta a régi barátját. Látna az öreg ilyen tiszteletteljes hozzáállását Agapithoz, a többi testvériség is ugyanolyan tisztelettel viszonyult hozzá. Agapit nem szűnt meg meglepni Antonijt a rejtélyes, sok szempontból titokzatos személyiségével. Agapit Kijevbe érkezésekor Antonij tanúja volt annak, hogy titkos találkozót tartott magával Bölcs Jaroszlávval. Agapit négy értékes kéziratot és három kéziratot adott át a «könyvtárának». Ráadásul, három

könyv drága kövekkel volt díszítve. A negyedik pedig, bár szerényen nézett ki, nyilvánvalóan nagyon ősi volt. Antonij megdöbbent. Hiszen minden könyv valódi remekmű volt, és egy vagyonba került. A kéziratok pedig... Még egy kéziratot is mesésen drágának tartottak abban az időben. És ilyen luxus, valóban királyi ajándékot csak egy olyan ember engedhetett meg magának, nos, legalábbis «királyi kék vérű». De akkor nemcsak ez ejtette ámulatba Antonijt. A legfontosabb az volt, ahogyan Agapit és Jaroszláv szabadon beszélgettek egymással! Jaroszláv úgy beszélt vele, mintha régóta és jól ismerte volna Agapitot, mintha jó, öreg barátok lettek volna, és ez a jelentős különbség és Jaroszláv magas nagykirályi pozíciója ellenére is így volt.

Azután az emlékezetes találkozó után, Antonij, megrendülve a látottaktól, sietett felajánlani Agapitnak, hogy vezesse a testvériséget, amelynek ő volt a legidősebbje. Azonban Agapit azt kívánta, hogy maradjon minden a régiben, és legyen egyszerű szerzetes nála. Megkérte Antonijt, hogy senkinek se árulja el a Jaroszlávval való találkozását. És szerzetesi rangra akart szentelődni, hogy semmiben se tűnjön ki a többi testvér közül.

— Na, ez aztán a fickó! — tört ki Kosztikból. — Hiszen Bódhiszattva volt! És egyszerű szerzetes akart lenni?!

A Szenszei szigorúan ránézett, és tisztán kimondta:

— Egy Bódhiszattva számára minden hatalom üres szó. A Bódhiszattva csak Istent szolgálja. Az emberektől eltérően tudja, mi a tartózkodás «itt», és mi a tartózkodás «ott».

Kosztik kissé zavarba jött, és megilletődve mondta:

— Nem, hát nem úgy értem... Úgy értem... — és ekkor, úgy tűnik, megtalálta a megfelelő érvet: — Úgy értem, az embernek pihennie is kell néha. Különben csak munka, munka hátán. Hiszen, amennyire tudom, azokban az időkben az egyszerű szerzetesek úgy robotoltak, mint a kétkezi napszámosok.

Mire a Szenszei azt válaszolta:

— Egy Bódhiszattva számára a pihenés mint olyan, nem létezik az emberi értelemben. Tudja, mi az idő, és értékeli azt. Agapit természetesen befolyásos, erős személyiség volt. De tudatosan elfordult a hatalomtól, a testvériség irányításától, és minden szabad idejét az emberek valódi segítségének szentelte. Egyébként, később, amikor a testvériség száma megnőtt, Antonij átadta a vezetést Varlaamnak, és maga is egyszerű szerzetes lett, Agapit példájára.

— És milyen segítséget nyújtott Agapit az embereknek? Gyógyított? — érdeklődött Vologya.

— Igen. Agapit, a többi erénye mellett, jó orvos is volt. A betegek iránti szívélyes, gondoskodó hozzáállása páratlan hírnevet és tiszteletet eredményezett számára a nép körében, ráadásul messze Kijev határain is túl, bár Agapit gyakorlatilag soha nem hagyta el a kolostor területét. Az egyik leghíresebb gyógyító lett a XI. században. Az emberek «Istentől való orvosnak» nevezték. Olyan súlyos betegségeket gyógyított meg, amelyeket a korabeli híres orvosok közül már senki sem vállalt. Vegyük, például azt a történelmileg ismertényt, amikor Agapit meggyógyította a halálán lévő csernyigovi Vlagyimir Vszevolodovics Monomah feje-

delmet. Az Örmény becenevű orvos, akit a nemes emberek legjobb gyógyítójának tartottak abban az időben, semmit sem tehetett a fejedelem megmentésére. Agapitnak pedig elegendő volt elküldenie a fejedelem futárával egy imával elkészített «csodaszer gyógyfűvet», hogy napokon belül talpra állítsa Vlagyimir Monomahot. Később, a fejedelem eljött a Pecserszki kolostorba, hogy megköszönje Agapitnak, és sok drága ajándékot és aranyat hozott magával. De Agapit elutasított mindent, mind magától a fejedelemtől, mind a bojártól, akit később a nevében küldött. Mivel Agapit mind az egyszerű embereket, mind a nemeseket ugyanolyan buzgósággal és ingyen gyógyította, amiért Agapitot Ingyen gyógyító Orvosnak nevezték. Természetesen, ez szokásos emberi irigységet váltott ki, amely a haraggal határos volt, olyan orvosokban, mint az Örmény. De, ha magát az Örményt vesszük, végül felismerte, hogy ki is volt valójában Agapit. És pontosan ennek köszönhetően lett az Örmény később szerzetes a Pecserszkij kolostorban.

— Szóval, még pénzt sem fogadott el a gyógyításért?! — csodálkozott ismét Kosztik. — És hogyan élt Agapit?

— Szerényen. Szellemi önfeláldozásban. — És elmosolyodva a Szenszei hozzátette: — A cellája még a tolvajokban is szánalmat váltott ki. Mert az egyetlen dolog, ami értékes volt benne, az maga Agapit, a tapasztalata és a tudása volt.

— És mivel táplálkozott, talán a szent Szellemmel?

A Szenszei nevetett.

— Nem. Önfeláldozással biztosan nem foglalkozott.

— Így, nem sokáig bírná...

— Nos, előbb-utóbb mindannyunkra ez vár, — mondta a Szenszei tréfásan vagy komolyan. — De nem ez a lényeg.

— Nem, hát érthető... De ő nem lopta ezt a pénzt, hanem becsületes munkával kereste meg. Ráadásul, az emberek maguk hozták neki. Miért nem fogadta el?

— Tudod, mi a helyzet, — kezdte magyarázni a Szenszei, — Agapit az igazi Isten-szolgálatra tanította a szerzeteseket. Azt mondta, hogy az «arany» és a «szerzetes» összeegyeztethetetlen dolgok. Az ember nem szolgálhat két úrnak: vagy Istent szolgálja, vagy a földi gazdagságot, azaz az ördögöt. Harmadik lehetőség nincs. A szerzetes pedig, minden tettéért valóban csak Istentől várja a jutalmat abban a világban, és nem itt, az emberektől.

Az arany pedig szemét a léleknek és kísértés a gondolatoknak. Szenny ez, amelyre sokan vágyanak, de amely valójában csak csalóka délibáb. A szerzetes igazi értéke az őszinte ima saját lelkéért. Nem a saját hasa jóllakottságáról és a test egészségéről kell gondoskodni. Hiszen bármennyit is egyél, előbb vagy utóbb újra megéhezel. És bármilyen egészséges is legyen tested, előbb vagy utóbb úgyis meghal. A lélek viszont örök. És egyedül az méltó az igazi gondoskodásra. Ahogy Agapit mondta, a szerzetes a szívbeli vágyból imádkozik minden emberért, de a szerzetesség egész lényege az, hogy Istent szolgálja, és kikönyörögje Tőle a megmentést a saját lelke számára.

A Szenszei elhallgatott. Csend állt be. De hamarosan megszakította Viktor elgondolkodó hangja:

— Ilyesmire nem sokan képesek...

De ekkor Kosztik beleszólt a srác elmélkedésébe a maga «következtetéseivel»:

— Akkor Agapit, modern nyelven szólva, népi gyógyító volt?

Mire a Szenszei elmosolyodva válaszolta:

— Nos, ha modern nyelven fejezzük ki magunkat, akkor Agapit inkább akadémikus volt. Ahogy már mondtam, nemcsak tökéletesen elsajátította az orvosi tudást, hanem más tudományágakat is. Több nyelven beszélt. Szabadon olvasta az antik, órómai szerzők eredeti értekezéseit. Könyvek szláv nyelvre való fordításával foglalkozott. Lefordított Bölcs Jaroszláv «könyvtára» számára nemcsak Keleten beszerzett könyveket, hanem még a magával hozott ókori egyiptomi kéziratokat is.

Később Agapit is segített... vagy inkább azt mondhatnánk, tanácsokat adott Szvjatoszlávnak, aki összeállította az «1073-as Izbornikot», ahol az enciklopédikus jellegű cikkek mellett részletesen leírták az orvosi ismereteket. Különösen a betegségek felismerésének módjait, különböző tanácsokat a gyógynövények elkészítésére és alkalmazására, valamint információkat az emberi fiziológiáról és anatómiáról. Ezt a könyvet később hosszú ideig használták tankönyvként.

Agapit műveltségre és a tudás iránti szomjúságra nevelte a szerzeteseket is. Néhányukat orvosi ismeretekre tanította. Másoknak szabadijében egyszerűen segített elsajátítani a könyveket. Egyébként később a kolostori szabályzat törvényesítette, és kötelezővé tette a könyvolvasást a szerzetesek számára szabad idejükben. Pontosan az ő kezdeményezésére jött létre a Kijevi-Pecserszkij kolostor könyvtára (*knigopoložnica*).

— Knigopoložnica? — kérdezte vissza Ruszlán azt a szót, amely annyira szúrta a fülét az archaikusságával.

— Igen. A mi nyelvünkön könyvtár.

— Ááá...

— Szóval, Agapit segített néhány tehetséges szerzetesnek elsajátítani az orvoslás mesterségét, — folytatta az elbeszélést a Szenszei. — A tanítás alapja a különleges imádságok voltak, amelyeket különleges tudatállapotban mondtak el, általában étel vagy folyadék felett. Ennek köszönhetően például, a folyadék megtelt erővel, amelyet aztán gyógyszerként használtak, a betegnek belső fogyasztásra vagy külső alkalmazásra adva. Egyszerűbben szólva, Agapit tanítványai megtanulták megváltoztatni a folyadéknak nemcsak a fizikai paramétereit, hanem a molekulák szerkezetét is, ráhelyezve a szükséges információt. Természetesen, nem ismerték az egész folyamatot ilyen finom részletekig, ami a folyékony szerkezetű molekula mikrovilágában zajlott, és hogy pontosan hogyan hatott az a makroobjektumra. De nekik nem is volt rá szükségük. A szerzetesek egyszerűen csak használták ennek a tudásnak az általános alapelveit, amire Agapit tanította őket, ahogyan mi is, például, ma használjuk az elektromosságot. Az emberek naponta használják az elektromos áram energiáját, bár máig senki sem tudja pontosan, mi az.

Nos, például Damián szerzetes, aki Agapitnál tanult, jól tudta gyógyítani az embereket, különösen a gyermekeket, olajjal való megkenés segítségével.

— Mivel, mivel? — kérdezett vissza Szlávik, nyilvánvalóan nem hallotta jól.

— Olajjal (*elej*).

— És mi az?

— Az olaj (*elej*) olíva, faolaj. A keresztényeknél például, van egy egész szertartás, az úgynevezett olajszentelés (*eleoszvjascsenyije*) — egy szentség, amelyet hét pap végez, vagy ha nincs rá lehetőség, akkor egy pap végez a beteg felett. Más néven kenet (*szoborovanyije maslom*) is hívják. A lényege ismét az, hogy a beteg felett meghatározott imákat mondanak, és megkenik őt szentelt olajjal. És ezt hétszer teszik meg.

— És miért pontosan hét pap, hétszer? — kérdezte Andrej.

— Ez a Szellemi erővel értelmezhető, a hét arkangyal erejével, akik közvetítők Isten és az emberek között. Vagy egyszerűbben szólva, hét Bódhiszattvával... Ami az olaj ilyen módon történő használatát illeti, ez egy nagyon ősi módja a betegek gyógyításának, mivel a gyógyulási folyamat alapja pontosan az a tudás, amiről meséltem nektek — az ember képessége arra, hogy befolyásolja a környező világot a folyadékon keresztül. Ezért, hasonlóval találkozhatunk különböző vallásokban és a világ népeinek rituális szertartásaiban.

— Igen, — sóhajtott Nyikolaj Andrejevics. — Az emberek lassan elveszítik a lényeget, csak a külső formát hagyják meg.

— Sajnos, — mondta a Szenszei. — Valamikor az emberek tudták, mit csinálnak. Most pedig csak utánózzák ennek a tudásnak a külső formáját. Vegyük, például a kereszténység hét szentségének egyikét — a Keresztséget, amely az embernek ehhez a valláshoz való csatlakozását jelenti. Ma

ez egy ünnepélyes, összetett szertartás, amelynek fő cselekménye a háromszori alámerítés a szentelt vízbe, imák olvasása, olajjal, szent olajjal való megkenés. De néha még azok is, akik ezt a szertartást végzik, nem tudják, hogy milyen hatalmas erő áll mindezen külső cselekmény mögött. Még maguk a hívők sem értékelik kellően, és nem is tudják teljesen felfogni az imával megszentelt víz valódi hatását. — Egy kis hallgatás után hozzátette: — Maga az újszülöttek vízzel való megmosásának szertartása sem azonnal jelent meg a kereszténységben, hanem jóval később, a keresztény szertartásrend kialakulásával és tökéletesedésével párhuzamosan.

A Keresztelés eredete pedig a kereszténység előtti kultuszok mélyére nyúlik vissza. Az ókori világ sok vallásában is végeztek ilyen vízi szertartásokat, amelyek viszont az őseik «tisztító» erejébe vetett hitén alapultak. De a Keresztelés gyakorlatának, amelyet eredetileg az embereknek adtak, értelme még mélyebben rejlik, túl azon a víz-elemen, amelyet az emberek a külsőben látnak.

— Érdekes, érdekes, és mi az értelme? — sietve kérdezte Nyikolaj Andrejevics, akit éppúgy megfogott a beszélgetés témája, mint minket.

— A Keresztelés hiteles gyakorlatának értelme az ember bemerítése a saját tudatának mélységeibe, egészen a lélekig. Maga a «keresztelés» szó görögül «baptizisz»-ként hangzik, ami «bemerítést» jelent. Emlékeztek, reggel említettem a jógik bemerítési gyakorlatát, amelyet «Pránájámának» hívnak. Modern nézőpontból ez két teljesen különböző gyakorlatnak tűnik, amelyek között az emberek a saját ambícióikkal szakadékot vágtak. Valójában, azonban a Keresztelés, a Pránájama és számos

más vízhez kapcsolódó gyakorlat és szertartás mindössze távoli visszhangjai a valódi tudásnak és az ősi gyakorlatoknak, amelyeket már maguk az emberek adaptáltak a széles tömegek számára. Az eredeti tudás alapja azok a gyakorlatok voltak, amelyek megváltoztatták az ember tudatállapotát, és egy bizonyos frekvenciára vitték fel, amelynek köszönhetően az ember Szellemileg növekedett, és érett teremtményként jutott el Istenhez. Vagyis, lényegében, ezeknek a gyakorlatoknak köszönhetően megismerte az igazi valóságot. Tudta, mit tesz, és merre tart.

Valamikor régen a «Bemerítés» gyakorlatát azoknak az embereknek adták, akik már a Szellemi fejlődés egy bizonyos szakaszában voltak. Ennek segítségével az ember megváltozott tudatállapotba került, és lehetőséget kapott arra, hogy a legtitkosabb mélységeibe merüljön, ahol egyesülhetett Istennel. Természetesen, ott nem volt helye semmilyen Állati kezdetnek, mert ez a Lélek lényegével volt kapcsolatos. És ez a gyakorlat valóban megadta a tudás titkát, azt a tudást, amelyet lehetetlen szavakkal kifejezni, mert Isten egy részecskéjétől — a mindentudó Lélektől — szerezte meg.

— Igen, sok értéket veszítettünk az időben, — szomorúan jegyezte meg Nyikolaj Andrejevics. — Gyakran egyáltalán nem értjük, mit teszünk, miért tesszük? Mindent a hagyományokra fogunk, azzal nyugtatjuk magunkat, hogy így illik, így volt ősidők óta, mondván, mi csak hódolunk az őseink szokásainak.

A Szenszei elmosolyodott és így szólt:

— Nem, hát ha belegondolunk, inkább így, mint egyáltalán sehogy és a teljes feledés. Mivel előbb-

utóbb, de lesznek olyan emberek, akik eljutnak a lényeghez.

— Valahogy korábban nem figyeltem az ilyen pillanatokra, — mondta ismét Nyikolaj Andrejevics. — De most, hogy a Keresztelésről meséltél, eszembe jutott egy beszélgetés az egyik régi páciensemmel. Hívó, mondhatni fanatikus, szó szerint értelmezi az Egyház minden szavát. Nos, az egyik beszélgetésben elmesélte nekem a keresztények Keresztelés szertartásának ideológiáját. Én magam is megkeresztelt vagyok, igaz, gyermekkoromban. De ilyet először hallottam életemben. Eszerint, csak az a személy tisztul meg az eredendő bűntől, amely az ember születésének tényével kapcsolatos, aki megkapta a keresztséget, és senki más. Csak a keresztelés után válik az ember az Egyház tagjává, részesülve az áldásaiban, amely az Örök Élet. Állítólag, a Keresztelés előtt az ember a gonosz pecsétjét hordozza magán, vagyis nincs elválasztva a sáttánitól. És hogy e szentség elvégzése után a sátán kiűzetik az ember szívéből, és örökre kívül marad az emberhez képest. És hogy a Keresztelésnek köszönhetően az ember megszabadulhat minden bűntől, és a továbbiakban tartózkodhat attól, hogy ismét beléjük essék. Hát lehetséges-e ez?

— Természetesen, nem. A Keresztségnek kétségtelenül van ereje. De egy egyszerű ember számára ez csak egy lökés a Szellemi ébredéshez. Azonban ez nem szabadítja meg őt az Állati lényegtől, amelyet a kereszténységben «sátánnak» neveznek. Az ember Állati testben van. Az ember értelme az Állati értelem. És ezt nem lehet kidobni a külsőbe vagy teljesen megszabadulni tőle. Azt feltételezni, hogy ez lehetséges, egyenértékű azzal, mint ami-

kor egy autóban ülő ember arról próbálja meggyőzni magát, hogy nem utazik benne, hanem csak repül a levegőben.

Még a Bódhiszattvák is, emberi testben születve, ki vannak téve az Állati kísértésnek és az összes emberi dolog kísértésének. Vegyük például Jézust, Isten Fiát, aki emberi testben született. Ő sem kerülte el ezt a sorsot. Negyven napig harcolt a «sátánnal», azaz egyszerűbben szólva, átesett a személyes Armageddonon. Alárendelte Szellemi Lényegének az Állati értelemét, «láncra kötve» a saját Állatiját. És az bizony «ugatott» meg «nyöszörgött» egész életében, időről időre emlékeztetve magára. Mert Jézus, bár Nagy Lélek volt, mégis anyagi testben tartózkodott. És ettől nem lehet elmenekülni. Ilyen a Törvény. Ilyen az emberi természet.

Ekkor Kosztik mosolyogva mondta ki:

— Én még emlékszem, amikor negyedik osztályban megkereszteltek. A pap ott kérdezett tőlünk valamit, mi meg kórusban válaszoltunk neki. Aztán azt mondta, hogy forduljunk nyugat felé, fűjjünk és köpjünk teljes erővel a sátánra. Ezt jól megjegyeztem, mert összegyűjtöttem minden nyálamat, és nagyon igyekeztem...

Nevettünk, és a Szenszei így szólt:

— Ez a Keresztség egyik szertartása volt, a tisztátalan Szellemekre vonatkozó tiltás és a sátánról való lemondás.

— Nem, hát mindent értek, — mosolygott Kosztik, Nyikolaj Andrejevics elmélkedéseit utánozva. — De miért kellett köpni?

— Úgy tartják, hogy ezzel a köpéssel a keresztény megmutatja, hogy nem fél a sátántól és a cselszövéseitől, mivel Isten megadja neki a szük-

séges védelmet, — magyarázta a Szenszei. — Összefoglalva, ezzel fejezi ki a sátán iránti extrém megvetését.

— Hát, ez aztán a kultúra, teljes középkor, — mosolygott Kosztik.

— A kultúrának nincs köze ehhez. Hiszen az emberek nem változnak. Amilyenek voltak, olyanok maradtak.

— És miért fordultunk nyugat felé?

— Egyszerűen a nyugat az ortodoxiában mindig is Istennek ellenszegülő erővel volt kapcsolatban. És amikor az ember nyugat felé fordul ebben a szertartásban, az egyháziak úgy vélik, hogy a keresztelendő ezzel közvetlenül megtagadja a sátánt, és mintegy «szemébe» mondja azt. Utána pedig keletre fordul az oltár felé. Úgy tartják, hogy a világnak ez az oldala köti össze az embert az Úrral.

— Nos, ha figyelembe vesszük, hogy Sambhala Bölce valahol ott van, akkor valamiben igazuk van, — jegyezte meg Vologya, majd szünetet tartva dörmögte: — És nyugatot illetően is, azt hiszem.

— Emlékszem, a pap egyházi szláv nyelven is olvasott imákat, — merült el Kosztik az emlékekben. — Bár a szavak fele érthetetlen volt. Aztán vízzel meghintett minket, bekent valamivel. Á! Még hajfürtöket is levágott tőlünk, mi pedig azokat viaszos lepénybe csomagoltuk, és vízbe engedték. És miért ilyen bonyodalmak?

— Majd ha felnősz, megérted, — szúrta be Viktor.

A Szenszei szomorúan elmosolyodott, és így szólt:

— Látjátok, még ezek a szertartások is az egyiknek show, a másiknak az élet átgondolása.

Kosztik elcsendesedett e szavak után, Nyikolaj Andrejevics pedig kihasználva a pillanatot, ismét a Szenszeihez fordult, felidézve a betegével folytatott beszélgetést.

— Nos, a beszélgetésben azzal az emberrel még az is elhangzott, hogy csak a megkeresztelt ember jut a mennybe, a megkereszteletlen ember pedig semmiért sem kerülhet oda. Hogy a megkereszteletlen emberre nem hat a többi szentség kegyelme. Állítólag nem lehet imádkozni érte, nem lehet megemlékezni róla sem életében, sem halála után. Még meg sem lehet áldani. A keresztség után pedig állítólag mindez megtehető. Ezek szerint a megkereszteletlen ember a «vallás» számára egyáltalán nem létezik?

A Szenszei figyelmesen meghallgatta Nyikolaj Andrejevicset, majd lágyan azt mondta:

— Nos, hogy is mondjam... ezen vallás egyháza számára lehet, hogy nem létezik. De Isten számára minden ember az Ő gyermeke! Az ember a születésének nyolcadik napjától fogva, amint a lélek betelepszik a testbe, az Ő «gyermeke» lesz, kisbetűs emberke. Az pedig, hogy képes-e Nagybetűs Emberré válni, és érett teremtményként eljutni Istenhez, már tőle függ, az akaratától és a választásától.

— Az ember lelke a nyolcadik születésnapon telepszik be a testbe? — kérdezett vissza Ruszlán.

— Igen.

— És azelőtt ki az a gyermek akkor?

— Csak egy élő szervezet, mint bármely más állatka, — válaszolta a Szenszei. — És ismét ebben a kérdésben is azzal szembesülünk, hogy elvesztek róla a tudások, már csak hagyományok maradtak a régmúlt időkből. Nos, egyébként, Oroszország-

ban a mai napig megmaradtak a tudás visszhangjai arról, hogy a lélek a születés nyolcadik napján érkezik. Ott gyakran a gyermek nevét attól függően választották ki, hogy melyik szentet tisztelték a gyermek életének nyolcadik napján. És régebben, mellesleg szólva, egyáltalán nem a születésnapokat ünnepelték, hanem a névnapokat — annak a szentnek az emléknapjait, akiről az illető személyt elnevezték, hogy az ember ne magasztalja fel a kevélységét, hanem emlékezzen, miért jönnek az emberek erre a világra, és kinek a nevét viseli... Általában a gyermek névadásának hagyománya a nyolcadik születésnapon még az ótestamentumi időkig nyúlik vissza...

— Akkor ma a saját Állati kezdetünk születésnapját ünnepeljük?! — felfedezte önmaga számára Zsenyka. — Én meg azon gondolkodom, miért eszik és iszik annyira az ember a születésnapján, egyenesen disznó módjára, a jóllakottságig! Ráadásul, még több és drágább ajándékot is akarnak. Hát itt lepleződik le az egész disznó természetünk!

Mindenki nevetett.

— Nem, ezt a huncutságot abba kell hagyni, — folytatta az okoskodást a srác. — Kész, Sztász, a következő születésnapodra egy héttel később jövök, minden ajándék nélkül, csak egy gyertyával. Mert a lelkednek az én ajándékaim csak ártanak, az Állati kezdetedet pedig etetik és etetik, évről évre felébresztve a nagy disznó étvágyát...

Sztász nem késlekedett, hogy még racionálisabb javaslattal válaszoljon a születésnapjával kapcsolatban. Amire a barátja azonnal egy viccel válaszolt. És az egész társaság fetrengett a nevetéstől a bohóckodásukon. Később, amikor

mindenki megnyugodott, Nyikolaj Andrejevics folytatta a gondolatait hangosan.

— Igen, akárhová nézünk, csupa formaság, és nem tudás. Ezt hívják «haladásnak»... Nem, mindent érték, pszichológiailag a Keresztelés szertartása, ha azt felnőtt emberen végzik, segít neki magabiztosságot szerezni, valahogy önérvényesíteni magát, megvédeni magát legalább ilyen módon a saját félelmeitől, jóra hangol, erkölcsi, egyetemes emberi kritériumoknak megfelelő életre kötelez. Ez mind érthető. De miért kell ilyen kategorikusan feltenni a kérdést a megkereszteltek és a megkereszteletlenek között? És ha egy ember például olyan családban született, ahol a szülők különböző vallásúak? Ezekkel a korlátozásaikkal és kategorikus kereteikkel belső konfliktusba taszítják az embert.

— Nos, mit akarsz? A vallási vezetők is emberek... Ahogy a nép mondja, nem lehet bejutni az egyik vallás mennyországába anélkül, hogy be ne jutnánk a többi poklába.

— Hm-mááá, — húzta el a szót Nyikolaj Andrejevics. — Ezt hívják annak, hogy mindenki enni akar.

— Pontosan, — dörmögte Vologya. — Mindenki arról álmodik, hogy a mások birkáit a saját nyájába terelje.

A társaság nevetett. A Szenszei pedig így szólt:

— Nos, de ha komolyan beszélünk, akkor minden vallási cifra pompa ellenére, egy egyszerű ember számára mindezek a vízzel való szentelő szertartások elég fontosak, mivel lökést adnak neki ahhoz, hogy megtegye az első lépést Isten felé. Hiszen, mindezek a szertartások a külsőségükkel, a bonyolultságukkal, az érthetlensé-

gükkal, egyfajta transzállapotba viszik az embert. Ráadásul, mind az a személy kerül bele, aki a szertartást végzi és mindazok, akik részt vesznek benne. És ha minden jelenlévő gondolatai valóban Istenhez intézett imákra összpontosulnak, és nem anyagi problémáik megfontolására ebben az időben, – akkor ez szellemi erőt generál, amelyet minden résztvevő megkap a saját agathodémonjának belső kiáramlása formájában. Az egyszerű emberek számára ez nagyszerű! Legalább így felhívni a figyelmüket arra, hogy a világban nemcsak anyagi létezés van, és hogy nagyjából nem azért jöttek erre a világra, hogy az Egó élethosszig tartó rabszolgái legyenek.

Vagyis, az ember a szertartás révén reményt kap, amely impulzust ad a hitnek. És a fő szentség már a hiten keresztül történik. Értitek a különbséget? Ha egy szellemileg fejlett embernek elegendő a hit és az akarat ereje ahhoz, hogy megváltoztassa a tudatállapotát magában, és dolgozzon a szellemi gyakorlatokon, akkor az egyszerű embernek még az elemi hit is hiányzik a saját erejében, látványosságra, tömegre van szüksége, hogy öt percre elszakítsa az anyagi léteztől, és meggyőzze, hogy vannak magasabb értékek.

— És miért öt percre? — kérdezte Ruszlán.

Mert mindeme benyomások és pozitív felledülések után hazatér, és ott a puszta anyagi lét gondjai fogadják. Így, a tudata visszatér a megszokott kerékvágásba. Hiszen a kitartás hiányzik ahhoz, hogy akaraterővel megváltoztassa magát jobb, szellemi irányba, így minden belső problémáját a külsőre hárítja.

— Ezek szerint a tiszta tudás nem hatja meg az embereket?! — vonta le meglepő következtetését Nyikolaj Andrejevics.

— Pontosan így van, bármilyen paradoxnak is tűnik, — egyetértett vele a Szenszei. — A tiszta tudás nem hatja meg az embereket. A tisztasága miatt nehéz megérteniük. Itt nincsenek vizuális show-k, élénk benyomások, érzelmi-stresszes élmények. És mit akarnak az emberek elsősorban? Kenyeret és látványosságokat, hiszen ez felel meg a többség élet lényegéről alkotott felfogásának.

Az emberek maguk nehezítik meg az életüket. És ez nemcsak az egyszerű emberekre vonatkozik, akik a világi gondjaikkal élnek. Vannak olyan egyének, akik a Szellemi úton próbálnak járni, megteszik az első lépéseket, elsődleges tudást szerevezve útjukon. De ahelyett, hogy komoly munkát végeznének magukon, gyakorolnák ezt a tudást, elsajátítva a lényegét, és továbbmennének, éveket töltenek azzal, hogy vizsgálják a külső formáját, és csak annak tulajdonítanak jelentőséget, hogy birtokolják azt.

— Hogyan? — nem értette Jura.

— Nos, ez egyenértékű azzal, mint amikor például, egy embernek van egy csokoládéja, de ahelyett, hogy egyszerűen megenné, először Amerikába utazik, és öt évig tanulmányozza, hogyan kell kibontani a külső csomagolást. Aztán Japánba utazik, és még öt évig tanulja, hogyan kell kicsomagolni az alufóliát. Ezután északra utazik a csukcsokhoz, és megtanulja, hogyan kell helyesen beleharapni a csokoládéba. Aztán még öt évet tanul Franciaországban és Angliában, hogy értékelje a csokoládé ízét a szájában. És végül hazajön, előveszi a csokoládéját, és néhány

perc alatt megeszi, és rájön, hogy nem egészen az, amire számított, és amire oly sokáig és ilyen pompával készült. Hogy hogyan — megette néhány perc alatt, és kész? Tényleg éveket pazarolt el az életéből, hogy végül ilyen egyszerű eredményre jusson? Ez a reakció természetes, hiszen lényegében egy helyben topogott. A tudás elsajátításához pedig nem kell messzire utazni. Csak önmagadba kell tekintened, és megértened, ki vagy te, és mit akarsz valójában ebben az életben.

A Szenszei elhallgatott, bottal húzogatva a tűzhöz a kiesett parazsat. Ismét rövid szünet következett.

— Igen, még ezt akartam kérdezni tőled, — kapott észbe Nyikolaj Andrejevics. — A Szent Szellemmel kapcsolatban. Ahogy a betegem elbeszéléseiből megértettem, a Keresztelés szertartásában alapvetően minden a Szent Szellemtől az emberi lélekre való leszállásán alapul. Ott például, a víz megszentelésekor a pap kéri, hogy a víz a keresztemedencében a Szent Szellem erejével, hatásával és sugallatával szentelődjön meg. Az olajjal való megkenéskor és a keresztségkor is említik Őt. A bérnálásakor pedig, amikor a pap ezeket a cselekedeteket végzi, mindig kimondja: «A Szent Szellem Ajándékának Pecsétje». Ráadásul, minden testrész szimbolizál valamit. Például az arc, hogy megszentelje a gondolatokat, a lábak, hogy az ember Krisztus útján járjon, a kezek, hogy az ember istenfélő tetteket hajtson végre. Ez is hagyomány, vagy van benne valami értelem?

— Részben te magad válaszoltál erre a kérdésre. A szimbolizmus természetesen jelen van, de a Szent Szellem szentsége is benne van. Mert aki hittel fordul, annak megadatik. Egyébként, az

ember csak a Szent Szellemen keresztül juthat el Isten megismeréséhez. Mert Ő az első segítő és közvetítő Isten és az ember között. Sokrétű a megnyilvánulásában, de a lényege egy. Az embernek nagyon nehéz tudatosítania, hogy mi is valójában a Szent Szellem. De egyik vallásban sem, egyik szentség sem, amely felébreszti az emberben az Isten iránti Szeretetet és Hitet, nem történik a Szent Szellem sugallata nélkül. Mert Ő az Isten ereje az emberek számára, az Ő Hallása és az Ő Hangja. — Szünetet tartva a Szenszei ismét visszatért a beszélgetéshez Agapit tanítványairól. — Egyébként, kicsit eltértünk a történettől Agapit tanítványairól. Szóval, Damián imával gyógyította az embereket, olajjal kenve be a betegeket. Például, Agapit másik tanítványa — Alipij, az olaj helyett festékeket használt. Ikonfestő volt. Már fiatal korában Alipij segített a görögöknek kifesteni az Uspenszkij-székesegyházat a Pecserszkij kolostorban. Később, maga is ikonokat kezdett festeni. Agapit pedig, megtanította neki, hogy imával és festékekkel hogyan lehet gyógyítani az emberek bőrbetegségeit, például a fekélyeket és a gennyes sebeket.

— És hogyan lehet gyógyítani őket festékek segítségével? — csodálkozott Kosztik.

— Nos, hogyan? A festéknek folyékony az alapja. Ugyanazok az olajok, amelyeket színezékekkel kevernek. Plusz maga a színezék is további gyógyító tulajdonságokkal rendelkezik, ami természetesen felerősíti az általános gyógyító hatást. Régebben ugyanis természetes színezékeket használtak, nem a mai kémiát. Néhány színezéknek jó antibakteriális tulajdonsága van, például az indikán kék színezék, amelyet az indigonoszkus

növényből nyernek. Emellett, abban az időben gyakran használtak piros és sárga festékeket, amelyek növényi és állati eredetű összetevőiknek köszönhetően antiszeptikus, gyulladáscsökkentő, sebgyógyító hatással bírtak.

— Ezek szerint, Alipij a művész és az orvos szakmáját is ötvözte? — összegzett Nyikolaj Andrejevics.

— Teljesen igaz, azért, hogy maximális hasznot hozzon az embereknek, — erősítette meg a Szenszei. — Egyébként, Agapit elárult Alipijnek számos titkot az első «szakmájával» kapcsolatban is. Mesélt neki a színek színskálájának kombinációjáról, azoknak az ember pszichéjére gyakorolt hatásáról, valamint a térbeli és időbeli arányok ábrázolásának rendszeréről is...

— Ezt nem értem, — csodálkozott Nyikolaj Andrejevics. — Ez azt jelenti, hogy a tizenegyedik században Agapit átadta Alipijnek a színek észlelésének pszichológiáját és finomságait, valamint a térbeli és időbeli arányok ábrázolásának rendszerét?

— Azt hiszem, Alipij is meglepődött volna, ha megtudja, hogy ezek az egyszerű igazságok csak ezer év múlva válnak tudománnyá, — mosolygott a Szenszei. — De ez a színészlelés nagyjából nem lényeges. A fő dolog, amire Agapit különös figyelmet fordított, az az volt, hogy hogyan lehet a kép által láthatatlan hatást létrehozni. Mert Agapit azt állította, hogy az ikon nem szabad, hogy idealizálja a képet, hogy ne hozzon létre ebből a képből bálványt a vak emberi imádat számára. De szellemileg áthatottnak kellett lennie. A lényeg nem az, hogy hogyan és mire készült a kép, egy fadarabra vagy egy freskóra a falon, hanem, hogy milyen

szellemi állapotban volt az ember, aki megfestette. Mert, ha az ember egy különleges tudatállapotban van, amikor maximálisan elvonatkoztat az Állati kezdetétől, és maximálisan megnyilvánítja a Szellemi lényegét, akkor különleges erő kerül az ikonba. Képes különleges tudatállapotba juttatni az ikon szemlélőjét, felébreszteni az isteni jelenlét valóságának érzését, és Szellemi kiáramlást generálni az emberben, vagy ahogy ma mondják, megvalósítani a «feltöltődést». És minél tisztább a művész gondolata és vágya Isten felé, annál erősebben fog érződni ez a hatás, amely pozitív töltésének köszönhetően képes szellemileg átalakítani az embert, nem is beszélve arról, hogy normalizálja a fizikai egészségét. Mert a fizikai egészség elsősorban a szellemi állapottól függ. Ráadásul, az ilyen erőkiáramlás, amelyet a festő Hite generál, évezredekken keresztül stabilan fennmarad.

— Évezredekken keresztül? És miért történik ez? — érdeklődött Tatjana.

— Mert a valódi Szellemi erő számára a valóságban nem létezik sem idő, sem tér.

— És ez csak az ikonokra vonatkozik? — kíváncsiskodott Kosztik.

— Ez bármely művészi alkotásra vonatkozik. Hiszen, nem a festékekkel borított fadarabon van a lényeg, ahogy Agapit mondta, nem a vászon, nem a szobron és nem a könyvön, hanem abban a belső erőben, amelyet az adott alkotásba beépítettek.

— Igen, csodálatos hatás, — mondta Nyikolaj Andrejevics. — Valamikor volt szerencsém eljutni az Ermitázsba Leningrádban. Ott, természetesen, gazdag gyűjtemény van bemutatva az ókeleti, az Ókori egyiptomi, az ázsiai, az antik kultúra és sok

más érdekes dolog emlékeiből. Valamint a VIII-tól a XIX. századig terjedő orosz kultúrából. Micsoda festmények találhatók ott!

A Szenszei bölintott, egyetértve.

— Ha észrevetted, egyes képek mellett az emberek órákig állhatnak és gyönyörködhetnek, bár valójában maga a kép semmit sem képvisel. Más képek mellett, amelyeket talán részletesebben festettek meg, az emberek gyakorlatilag nem időznek. Mert a képnek is van memóriája, és a művész, miközben alkotja, beépíti a munkájába a saját érzéseit, az emócióit, a gondolatait. Az ember, aki nézi a képet, intuitív módon érzi ezt.

— És az emberi fotó rendelkezik ilyen hatással? — érdeklődött Sztász.

— Kétségtelenül. Sőt, a fénykép állandó kapcsolatot tart fenn az objektummal, azaz az emberrel. És könnyen meg lehet tudni róla, hogy az objektum él-e, hol tartózkodik éppen, valamint az érzelmi állapotát is. A fényképeken keresztül közvetlenül lehet befolyásolni az pszicho-érzelmi szféráját, a fizikai egészségét és így tovább. Még a fénykép többszöri sokszorosítása esetén is ez a kapcsolat az élő objektummal gyakorlatilag nem vész el. A festmény esetében viszont minden más. Még a fényképezéskor is a beépített információ megmarad az eredeti változatban. Megváltoztatni és befolyásolni gyakorlatilag lehetetlen, mivel ez az információ állandó benne.

— Azt hiszem, az emberek a hitükkel töltik fel a képeket, — jegyezte meg Nyikolaj Andrejevics.

— Teljesen igaz. A belső hit nagyon sokat jelent. Nos, például, visszatérve a beszélgetésünkhöz, vegyük magát Agapitot. Valóban csodákat művelt a gyógyításban. És ez nagyrészt a hozzá forduló

emberek belső hitével, pozitív törekvésével volt kapcsolatban. Azokat, akik hittek, gyorsan talpra állította, bármilyen súlyos is volt a betegségük. Azokat, akik haragosan, hit nélkül a lelkükben jöttek hozzá, és ilyenek szerencsére nagyon kevesen voltak, egyszerűen nem vállalta, hogy gyógyítja, annak ellenére, hogy a bajuk könnyen gyógyítható volt. Hiszen a hit nem üres szó. Még Jézus maga is, amikor elment a hazájába, «...nem sok csodát tett ott a hitetlenségük miatt...»

— Sugallat? — kérdezett vissza Nyikolaj Andrejevics, hangosan gondolkodva. És vállat vonva hozzátette: — De egy sugallattal komoly betegségeket nem lehet meggyógyítani, ez tény.

— A sugallatnak nincs köze ehhez, — mondott ellent a Szenszei. — sem Agapit, sem Jézus nem vállalta, hogy meggyógyítja az ilyen embereket nem azért, mert nem tudták legyőzni a betegségeket. Az egész a hit jelenségében rejlik. Ha az ember nyitott a fényre, befogadja a fényt. Ha pedig az ember zárt, vagyis nincs benne hit, — ez egyenértékű azzal, mintha bemászott volna egy pincébe, szorosan lezárta a fedelet, és teljes sötétségben várja, hogy valaki meggyógyítja őt abban a pincében a nappali fény segítségével. Az ilyen elvárások természetesen hiábavalóak lesznek. Hiszen az emberi agy úgy működik, mint egy számítógép. A hit pedig, egy meghatározott program. Ha telepítve van a számítógépbe, akkor aktívan lehet dolgozni vele, és megkapni ennek a munkának a megfelelő eredményét. Ha pedig nincs hit az emberben, az egyenértékű a megfelelő program hiányával a számítógépben. Természetesen, nem tudsz teljes értékűen dolgozni, amíg nem telepíted a szükséges programot a számítógépedre.

Miben rejlik Agapit sikeres gyógyításának a jelensége? Hiszen nemcsak gyógynövényekkel gyógyított, a saját kezével, amit ma kiiropraktikának neveznek, vagy a szó segítségével. Gyakran egyszerűen csak adott a betegnek valamit a saját ételéből vagy egy korty vizet. De mindez az étel feltétlenül meg volt áldva az ő imáival. Az embernek ezután sokkal könnyebb lett, és valóban felépült utána. Miért? Mert Agapit igaz hittel gyógyított. És ez egy hatalmas, valódi erő! Az igaz hit egyáltalán nem fanatizmus, amely abszurditásig fajul, nem «mellverés» vitákban és demagógiákban. Az igaz hit a személyes szellemi erő tisztaságának foka. Agapit személyes szellemi ereje pedig hatalmas volt. És a beteg számára adott étel vagy víz megáldásával, amely imával való ráolvasásnak tűnt, Agapit valójában egy meghatározott programot helyezett el a folyadékba a saját személyes szellemi ereje segítségével. Ezután ez a folyadék bekerült a beteg szervezetébe, ahol kölcsönhatásba lépett az ő folyadékával, vagyis lényegében egy új program telepítése történt, amely elindult a beteg saját hite segítségével.

Egyébként, Agapit mindig imádkozott az étkezés előtt is, megáldva az ételt. És másoknak is ezt tanította. Főleg növényi táplálékot fogyasztott. Még az imával megáldott keserű fűszál is édes gyógyszerre változott a kezében a beteg számára.

— Nos, ha átvitt értelemben nézzük, — mondta Kosztik egy enyhe szkepticizmussal, — akkor igen, gyógyszerként mindent lenyelsz, még a keserűt és a visszataszítót is, csak hogy meggyógyulj.

— Miért átvitt értelemben? — őszinte csodálkozással mondta a Szenszei. — Szó szerint.

Kosztik hitetlenkedve nézett a Szenszei-re. Aztán mélyen elgondolkodó pózt vett fel, próbálva felfogni a Szenszei mondandóját. Az ilyen «nagy-caesari» elmélkedés közben, ahogy magában szerette mondani, a srác tekintete a száraz ágakra esett, amelyeket még napközben gyűjtötünk a tábortűzhöz. Éppen mellette voltak. És a többi odatapadt fűszál között ott volt egy ágacska ürömfű is. Látva azt, a srác kissé felélénkült, nyilván az eszébe jutott «ellentétes bizonyíték» miatt.

— Hogy értsem szó szerint? — kétséggel mondta ki. — És ha ez például, ürömfű? — És az ágacsára bólintott. — Hiszen ez keserű, mint nem is tudom mi! Ez bűzös gyom! Hogyan lehet édes csemege?

A Szenszei ránézett Kosztikra, vidáman hunyorogva, és azt mondta:

— Add ide.

Kosztik undorral vette az ágacskát két ujjával, és átadta a Szenszei-nek, miután gondosan lerázta a kezét. Mire Zsenyka, észrevéve óvatos mozdulatait, nem mulasztotta el, hogy viccelődjön, közben rágcsálva valamit.

— Hé, testvér, ez még kérdés, ki itt a bűzös gyom!

Mindenki nevetett. A Szenszei pedig óvatosan felvette a növényt, enyhén lerázta. Aztán a tenyerére tette, és gyengéden megsimogatta, mintha élőlény lenne.

— Hát miért gyom ez? Ez egy gyógynövény. Van benne illóolaj és alkaloidok is. Ez egy értékes anyagkészlet az orvostudomány számára. Ami az ízét illeti...

A Szenszei titokzatosan elmosolyodott. Aztán újra elkezdte simogatni az ürömfű ágacskát, és valamit nagyon halkán suttozni. A társaságunk-

ban azonnal teljes csend lett. Még Zsenyika is «lelállította» az állkapcsát, amelyek addig édesen ropogtatták a ropogóst. Én is, bár nem ültem messze a Szenszei-től, de bármennyire is próbáltam meghallani, nem sokat értettem a suttogásból. Aztán a Szenszei elhallgatott, és Kosztikra nézve odaadta neki az örömfű ágacskát.

— Nesze, kóstold meg.

Kosztik először ösztönösen nyújtotta a kezét, de aztán, nyilván arra gondolva, hogy ez tréfa, hirtelen visszarántotta, nevetve bejelentve:

— Hát mi vagyok én, beteg, hogy örömfűt kóstoljak!

Nyikolaj Andrejevics érdeklődéssel felállt a helyéről, és megkerülve az ülő srácokat, a Szenszei felé indult. Elhaladva Kosztik mellett, megveregette a srác vállát, és futólag megjegyezte a srácok közös nevetése közepette:

— Mindenki beteg, Konsztantyin. Egészséges emberek nincsenek. Csak alulvizsgáltak... — A doktor az ágacska felé nyúlt. — Lehet?

— Isten éltesse, — mosolyogva mondta a Szenszei.

Nyikolaj Andrejevics, elvéve az örömfűt a Szenszei kezéből, először megszagolta, aztán letépve a csúcsát, óvatosan megkóstolta. Mi pedig leplezetlen kíváncsisággal néztük a reakcióját. De a pszichoterapeutánk arca mint mindig, áthatolhatatlan maradt.

— Nem értem, — csak ennyit mondott, és újra megkóstolta, már többet letépve a növényből.

A titokzatos «nem értem» még inkább felkeltette az érdeklődésünket, és a leginkább türelmetlenek, köztük én is, még fel is ugrottak a helyükről, összegyűlve Nyikolaj Andrejevics körül.

— Na, ide vele, ide vele, — céltudatosan nyújtotta Zsenya a kezét a növény felé, sietve meg-rágva a következő ropogóst. — Megkóstolom... Hm, nézd csak, édes, mint a melasz.

Az ő «reklámja» után sietve kezdtünk letépni az örömfűről a kis ágacskákat, és megkóstolni azokat. Nekem is jutott egy kis rész ebből a növényből. Az íze valóban valami rendkívüli volt, inkább fanyar-édes. Kosztik még mindig nem merte megkóstolni a Szenszei «csemegéjét», bár a szemei alapján egyértelműen szerette volna, de, ahogy mondani szokás, a büszkesége nem engedte. Nézve az izgalmunkat, a rá jellemző szarkazmussal kijelentette:

— Hát ti valami öröm-mániások vagytok. Talán még gyilkos galócát is gyűjtsek nektek?

— Gyilkos galóca nem nő itt, — komikusan mondta Andrej, átadva neki az utolsó «adagot». — Nesze, kóstold meg. Komolyan édes.

Kosztik először demonstratívan elfordította az orrát. De, amikor Andrej azt mondta, «ahogy akarod», azzal a szándékkal, hogy megeszik az utolsó részt a szárból, Kosztik gyorsan megváltoztatta a döntését.

— Hééé, add ide, falánk!

Nevetve vette el Andrejtől a növény maradékát. Aztán görnyedve elkezdte alaposan meg-nézni, megszagolni, és végül elhatározta, hogy megkóstolja.

— És milyen? — vidáman kérdezte a Szenszei, nézve megzavarodott arcát.

Kosztik bután elmosolyodott, és széttárta a karját:

— Mit mondhatnék? Ahogy Goethe mondta az én előadásomban: «Amit nem értek, azt nem birtoklom».

— Szenszei, tényleg, és hogyan sikerült ez neked? — érdeklődve kérdezte Viktor.

— Elemi. Legyen hited — és neked is sikerülni fog. Semmi bonyolult nincs benne. Hit és gondolattisztaság — ez a fő oka. A növény folyékony szerkezetére gyakorolt hatás pedig már, mondhatni, technika kérdése.

— És miért pont a folyékonyra? — ragaszkodott a szóhoz Nyikolaj Andrejevics. — Már nem először hallom ezt tőled ezen az estén.

— Mert minden vízi közeg molekuláris szerkezetében sajátos sejtek vannak, afféle miniszámítógépek. Mikroméretük globális memóriát rejt. Gyakorlatilag az anyag egészéről szóló információ bennük van elraktározva. Ha a vízi struktúrára hatást gyakorolsz — akár egyszerű mechanikai, kémiai, elektromágneses úton, egészen.. — A Szenszei elhallgatott, szavakat keresve, majd azt mondta: — nos, mondjuk érthetőbben, egészen a gondolat energiájáig, akkor át lehet építeni a víz molekuláját a szükséges kombinációba. Mert a víz megőrzi minden anyagnak az emléket, amely valaha benne volt, vagy amelyben ő volt jelen, vagy amelynek energetikai állapotával érintkezett... akár olyan egyszerűekkel is, mint az elektromágneses rezgések. Ha pedig figyelembe vesszük, hogy a víz a természetben a leggyakoribb anyag, hogy valamilyen formában minden anyagi dologgal érintkezik ebben a világban, és minden egyes molekulájában megőrzi a szerzett információt, ha figyelembe vesszük a molekulák egymás közötti kölcsönhatását, akkor el tudjá-

tok képzelni, milyen hatalmas emlékezet-tárolóval rendelkezik.

— Tehát, azt jelenti, hogy még ezt az örömfűt is nemcsak édessé lehet tenni, hanem át lehet alakítani valami olyasmivá? — mondta Ruszlán.

— Lehet, ha ismerjük a «valami olyasmi» molekuláris szerkezetét és energetikai tartalmát, — mosolyogva válaszolt a Szenszei.

— Még egy bogárrá is?! — csodálkozott Ruszlán.

— És miért ne? Víz nélkül semmi élő nem mozog a Földön. A bolygónkon a víz a minden élő szervezet összetevője 45%-tól 98%-ig, beleértve az emberi szervezetet is, ahol akár 80% is lehet az össztömegből. A víz — a természet elterjedt összetevője. Még a tűzben is jelen vannak a víz elemei hidrogén és oxigén formájában, amelyek révén történik az égés. Még a kőben is van folyadék.

— A kőben? — csodálkozott Szilávik.

— A kőben. Minden kő nagy nyomás alatt folyadékot bocsát ki, bár kis mennyiségben. És bármilyen paradoxul is hangzik ma ez nektek, de még a Föld közepén, a tüzés mag belsejében is van egy hatalmas sűrűségű és tömegű mag, és abban is van folyadék.

A Föld valójában egy élő lény, amely szintén főleg folyadékból áll, nemcsak a felszíni réteget értve, ahol 70% az óceán, és 30% a különböző anyagok módosulása vízzel, hanem a belső folyadékot is. És mi, emberek, is hasonlítunk hozzá.

— És a Földnek is van elméje? — nem tudta eldönteni magában ezt a kérdést Kosztik.

— Kétségtelenül, és az ember kapcsolódik hozzá, mivel ez az értelem a folyékony szerkezet memóriájában található, és minden információ felhalmozódik benne, beleértve mindannyiunkat

is. Mivel, ahogy már mondtam, testünk nagy része folyadékból áll, minden adat rólunk, a gondolatoktól, az érzelmektől kezdve, az egészséggel és a DNS mátrixszal bezárólag, ebben a memóriában tárolódik.

— És meddig tárolódik?

— Sokáig.

— Akkor azt jelenti, hogy meg lehet tudni bárkiről, aki valaha élt ezen a bolygón, Napóleonnál, Dzsingisz kánról... — álmódzott Kosztik.

— Hm, kit talált, akiről meg akar tudni, — csúfolta ki Andrej. — Vannak érdekesebb személyiségek is.

— Á, csak úgy mondtam, — sietett mentegezőzni Kosztik, és a Szenszeire nézett.

— Ez sokkal komolyabb, mint gondolnád, — válaszolt az. — És ilyen képességekkel az egész emberiségből csak kevesek rendelkeznek.

— És van magasabb értelem, mint a Föld elméje? — nem tágitott Kosztik.

— Természetesen. Léteznek magasabb információs struktúrák, egészen a globálisig. De mindegyik csak Egynek van alárendelve, Annak, akit Istennek nevezünk.

— És kik azok a kevesek, akik képesek leolvasni az információt a vízről? — ravaszsággal a hangjában kérdezte Zsenya.

— Nos, például, az igazán Szent emberek. Hogyan műveltek «csodákat»? A hitük tisztaságával. Az emberek számára ez hihetetlennek tűnik. Számukra viszont teljesen elérhető volt. A gondolat tisztasága és a hit — ez volt a lényeg. Mert a csodákban valójában nincs semmi csoda. Ez csak elemi tudás, beleértve a víztudományt is,

amelyről ez az emberi civilizáció szerencsére még az egy századát sem tudja.

— És miért szerencsére? — panaszos hangon mondta ki Kosztik.

— Mert az emberek, ha rendelkeznének ezzel a tudással, még a dinnyét is atombombává alakítanák. Egyszerűen nem tudod elképzelni, milyen erő rejtőzik a vízben. Az ember, aki rendelkezik a tudással róla, mindössze egyetlen csepp segítségével képes elpusztítani az egész világot.

— Hogyan pusztíthatja el? — nem értette Zsenyka. — Ez azt jelenti, hogy egy vízcseppel zárlatot okoz az atomgomb vezetékeiben?

— Az atomenergia a valódi emberi gondolat erejéhez képest pusztá semmiség.

Zsenyka vette a bögréjét a maradék teával, a Szenszeire nézett, és ambiciózusan kijelentette, hollywoodi mosolyával ragyogva:

— Nem, hát mindent értek, de egy vízcseppel?!

A srác elváróan nézett a Szenszeire, nyilvánvalóan demonstrációra provokálva őt. Mire a Szenszei azt válaszolta:

— Rendben, te hitetlen. Menj, hozz nekem egy bögre tengert.

Zsenyka először óvatos lett, aztán komikus arc kifejezéssel mondta ki:

— Egy bögre tengert? Azaz tengervizet?

— Azt magát, — mosolygott a Szenszei.

Zsenyka lustán nézett a tenger felé.

— Nem, nem sajnálom a havat télen... Ebből a jóból persze van bőven a környéken... De azt a hőstettet kell végrehajtani, hogy felálljak, elsétáljak, és még abba a nedvességbe belemenjek, feleslegesen vizezzem a lábam. — És belenézve a bögréjébe, felajánlotta: — Talán megteszi a tea?

— Gyerünk, gyerünk, — mosolyogva sürgette a Szenszei. — Az ilyen séták jót tesznek az agyadnak.

Zsenyka kelletlenül felkelt, nyögve, mint egy öreg nagyapó, és elindult a tenger felé. Nyikolaj Andrejevics, nézve a srác után, azt mondta:

— Ne félj, Zsenya. Olyan időjárás van, bűn nem sétálni.

Az este valóban gyönyörű volt. A tenger nyugodt volt. Az ég tele volt csillagokkal. Fényesen ragyogott a hold. Csend és nyugalom, egyszerűen áldás.

Zsenyka, vizet meritve, lassan, kacsázva sétált vissza, próbálva nem kilötykölni a tele bögre tengervizet. De nyilvánvalóan érezve rajtunk az éles pillantásokat, felélénkült, és már közeledve a Szenszei-hez, felkínálta neki a vizet meghajlással, mint egy igazi pincér.

— Parancsolja a rendelését. Ez egy ajándék a «Neptun» cégtől. Nálunk minden századik bögre baktériumokkal, pálcikákkal, mikrobákkal és a legközelebbi város ürülékével — teljesen ingyen! Vagyis ajándékba!!!

— Hálás köszönet, — ugyanolyan tréfás hangon válaszolt a Szenszei.

Amíg a srácok nevettek, fejlesztve ezt a vicces témát, a Szenszei maga elé tette a bögrét, letakarva a kezével, és összpontosított. De erre a cselekedetére kevesen figyeltek, mivel Zsenya már teljesen átváltott a komikus pincér szerepére, és elkezdett mesélni a társaságnak valami vicces anekdotát, amely után mindenki nevetésbe tört ki. Én is nevettem mindenkivel, de hirtelen rosszul éreztem magam. Először valahogy szokatlanul kényelmetlen lett a szervezetemben. És ez az állapot hullámokban kezdett erősödni. Nem is tudtam megérteni, mi volt ez. Hányingerem lett, a

fejem elszédült. A testemben gyengeséget éreztem, a csontjaimat mintha törnék. Az első gondolatom az volt, hogy biztos megmérgeztem magam valami étellel. Ugyan már, napsütés, hőség... De zavart ezeknek a tüneteknek a szokatlansága. Mintha nemcsak mérgezés lett volna, hanem ezen felül még szédülős, hányingerig menő körhintán is utaztam volna. És a legfontosabb: a tudatom mélyéről valami természetellenes félelem kezdett felszállni. Egy pillanat alatt pánikba estem, úgy éreztem, el kell rohannom, amerre látok, pedig látható ok egyáltalán nem volt erre a rettegésre — legalábbis szemmel láthatóan nem.

Még egy perc sem telt el, a Szenszei átnyújtotta a bögrét Zsenykának, aki folytatta a csoportunk szórakoztatását az anekdotáival.

— Nesze, menj, öntsd vissza a tengerbe.

Zsenyka ránézett a vízre, és megkérdezte, nyilvánvalóan valami többet várva meglátni benne:

— Ennyi?! Na, mindig ez van! A legérdekesebb elment a közvetlen agytekervényem mellett.

Ruszlán, aki nem messze ült, kíváncsian kinyújtotta a nyakát, próbálva belenézni a bögréjébe. Zsenyka azonnal reagált:

— Mit bámulsz, gyermek? Nem nő benne hínár, és a baktériumok sem úszkálnak hassal felfelé. — És ráhúzva a sapkáját a szemére, a srácok nevetése közepette hozzátette: — Szóval lekapcsolhatod a villanyt, nem lesz film.

Hangos nevetés kísérté Zsenyka egész sétáját a tengerhez és szerencsés visszatérését egy üres bögrével. Én pedig, őszintén szólva, már nem voltam vicces hangulatban. A félelem erősödött. Minden belső szervem kifordult. Már az utolsó erőmmel tartottam magam, félve még a felesle-

ges mozdulattól is. Úgy tűnt, még egy pillanat, és teljesen kikapcsolok. De ekkor friss szél kezdett fújni a tenger felől, ami csak egy kicsit, de mégis enyhítette az állapotomat. Már örültem, oda tartva az arcomat a szélnek, naivan azt gondolva, hogy ha egy kicsit könnyebb lett, akkor hamarosan minden rendbe jön a szervezetemmel. De nem így történt.

A szél erősödött. A tenger zajos lett. A holdfényben borzalommal láttam, hogy a meginduló hullámokat nem csak hajtja a szél, hanem egyre nagyobbak és nagyobbak lettek. A srácok elcsendesedtek, és kezdtek körülnézni.

Éles szellőkés erősen rángatni kezdte a sátrainkat. A könnyű csomagok azonnal a levegőbe szálltak, és vad táncot járva kezdtek körözni a tengerparton. A szél minden másodperccel egyre erősebb és erősebb lett. A sátrakat már nemcsak rángatta, hanem mintha valaki a dűhében egyetlen csapással akarta volna kitépni őket az összes vasszőggel együtt. A hirtelen jött hurrikán újabb rohama szétfújta a tábortűzet mindenfelé. A szalvéták azonnal lángra kaptak. Az égő darabok az autók felé repültek. A nagy tűz pedig, mint egy megvadult vadállat, rávetette magát a száraz nádra, mohón elnyelve annak szálait.

Rémülten felugrottunk a helyünkről. Az idősebb srácok Nyikolaj Andrejevicszel együtt rohantak eloltani a szétrepült égő szalvétákat. Vologya Sztásszal és Andrejjel a «kettős tábortűz» oltásához láttak. Mi Tatjánával a félelemtől felkaptuk valakinek a holmiját, a pokrócokat, a törölközőket, egyszóval mindent, ami a kezünk ügyébe került a tűz közelében, és ide-oda rohangáltunk ezzel a lommal, nem tudva, mit kezdjünk vele.

A félelem és a pánik miatt az összes rosszullétem valahová a háttérbe szorult. És életemben először éreztem, milyen az igazi állati félelem a tomboló elemi erővel szemben.

A szél olyan erős lett, hogy csak a borzalmat keltő süvöltését és a parti hullámok egyre erősödő zaját lehetett hallani. Valami elképzelhetetlen történt. A víz hol sebesen visszahúzódott messze a parttól, hol elképesztő dörömböléssel ismét lecsapott rá, egyre több és több új szárazföldi részt temetve maga alá. A hideg holdfényben úgy tűnt, mintha a tenger forrni kezdene. Tomboló szájával készen állt arra, hogy elnyeljen bárkit, aki az útjába kerül. Óriási vízi «nyelvek» szörnyű sziszegéssel közeledtek a nemrégiben tartott «összejövételünk» helyéhez.

Nyikolaj Andrejevics, igazolva a «Józan ész» becenevét, az autóhoz szaladt, és megpróbálta beindítani a motort, kiabálva felénk menet közben:

— Hagyjatok mindent! Most előnti a víz! Aztán nem jutunk ki!

Mindenki pánikban kezdett rohangálni. Engem pedig teljesen megtámadott a «merevgörcs». A lábaim a félelemtől elgyengültek, mintha vattából lennének. És ekkor, ebben a rendezetlen felfordulásban, megláttam a Szenszei-t. Én azt feltételeztem, hogy tüzet olt, vagy valahol az autó közelében van. De kiderült, hogy mindez idő alatt békésen ült a korábbi helyén, még a testhelyzetét sem változtatta meg, és figyelte a sürgés-forgásunkat, mintha egy akciódús filmet nézne a mozi-ban. Azt mondani, hogy ez sokkolt, az semmit sem mondani.

Ekkor Zsenyka odaszaladt a Szenszei-hez. Próbálva túlkiabálni a hurrikán erejű szél zaját és a komolyan tomboló hullámtörést, ráüvöltött:

— Szenszei! A sátrakat elviszi a szél! Mit csináljunk? El kell húznunk innen! Jön a víz...

Mire a Szenszei, nem kis meglepetésemre, és Zsenyka arca alapján ítélve, nem csak az enyémre, visszaüvöltött:

— Hozz egy bögre tengert!

— Mit?! — nem értette a srác, azt gondolva, hogy félrehallotta.

— Azt mondom, hozz egy bögre tengert! — kiáltotta neki ismét a Szenszei.

Zsenyka elkábult, ránézett, nem hitt a fülének.

— Egy bögre tengert??? Engem mindjárt elvisz a szél, ezzel a bögrével együtt... És téged is mindjárt elmos a víz! Nézd meg, milyen hullámok vannak mögöttünk...

A hullámok valóban már elég nagyok voltak, és minden alkalommal egyre közelebb és közelebb értek ahhoz a helyhez, ahol a Szenszei ült. A partnak csapódva zajosan fröcskölték a habot. Ezek a széllelkések által felerősített nagy, hideg cseppek, mint a jégeső, keményen csapkodták az arcunkat és a ruháinkat. A Szenszei azonban, bár teljesen vizes volt, meg sem mozdult, hogy megforduljon, és ránézzen a valóban borzalmat sugalló fekete hullámokra. Zsenyka tirádájára csak elmosolyodott, mint egy mester, aki elégedett a munkájával. A srác pedig, megértve, hogy sajnáltatással nem ér el semmit, és minden fenyegetés és érvelés tehetetlen itt, csak szívből mondta:

— Hát, mamma mia!

És nyilvánvalóan kétségbeesetten ellenállva az ordító logikájának, sietve keresni kezdte a bögrét

a tomboló káoszban. Mindenki más tovább rohangált pánikban. Ki a sátrakat próbálta menteni, ki futkosott valamilyen holmival, ki az autók körül ténykedett, valamit a csomagtartóba dobálva. Zsenyka elkezdett kérdezősködni a sürgölődők-nél, hogy nem látták-e a bögrét. De azok, úgy tűnt, nem értették, mit akar tőlük. Amikor a srác Sztásztól kérdezett a bögréről, az egyáltalán válasz helyett alaposan megrázta őt, szinte a fülébe ordítva:

— Zseka! Elment az eszed?! Milyen bögre?! Mindjárt elmos a víz! — És nem eresztve Zsenykat a kezéből, Nyikolaj Andrejevics felé fordult. — Doktor, talán ki kellene kapcsolnunk és a csomagtartóba tenni? Úgy tűnik, elszáll az agya!

— Fejezzétek be az ostobaságot! — dörögte válaszul a «Józan ész». — A homoknyelvet előnti a víz! Gyorsan mindenki az autóba, amíg még át lehet menni...

Zsenyka pedig, kiszabadulva barátja szorító kezéből, a maga részéről ráüvöltött Sztászra:

— Te magad vagy...! Az agyam a helyén van. A Szenszei-é szállt el!

A «Szenszei» szó hideg zuhanyként hatott Sztászra. És ahelyett, hogy az autóhoz szaladt volna, ahogy Nyikolaj Andrejevics sürgette, Sztász gyökeret vert, kimondhatatlan csodálkozással bámulva a Szenszei-re. És ekkor véletlenül észrevettem, hogy ezt a szerencsétlen bögrét én tartom a kezemben a többi holmi között. Mintha áram ütött volna át rajtam.

— Nálam van a bögre, nálam! — ordítottam torokom szakadtából, és eldobva a többi «szemetet», hozzá szaladtam Zsenykához.

A srác, elfogadva a bögrét, mint egy váltóbotot, rohant a tengerhez, amely már nem volt messze a Szenszei-től. De a tenger nyilvánvalóan nem akarta odaadni neki a vizét. Leöntve egy hullám hideg fröccsel, a másik hullám leütötte a kéretlen vendéget a lábáról. Azonban esése után Zsenyika gyorsan felállt, mégis ügyesen merített vizet a visszavonuló hullámból, bár homokkal és a többi viharos szennyel együtt. De, amint Zsenyika vizet merített, és menekülni kezdett az újabb hullám elől, borzalommal láttam, ahogy a távolban a holdfényben megjelent egy hatalmas hullám, amely könyörtelenül közeledett felénk. Szerettem volna kiáltani mindenkinek erről a veszélyről. De a torokom azonnal kiszáradt. És kiáltás helyett valamilyen rekedt, érthetetlen hangokat adtam ki, és tehetetlenül mutattam a kezemmel a tenger felé. Zsenyika ekkor már odaszaladt a Szenszei-hez, átadta neki a bögrét, remegve, mint a nyárfalevél, vagy a hideg zuhanytól, vagy a félelemtől. Erős zavarban ismét ránéztem a nagy hullámra. Makacsul közeledett szörnyű pusztító erejével, mint egy kiéhezett ragadozó, egyszerre akarva elnyelni az egész parti zsákmányát. Nyilvánvalóan a srácok is észrevették a rémisztő feketeségét, mert valamit őrvongve kiabálni kezdtek a Szenszei-nek. Ez a szívszorító kiáltás összekeveredett a fülemben a hullámtörés vad üvöltésével. Félelmetes volt arra gondolni, mi történhet most.

A Szenszei pedig nyugodtan elvette Zsenyától a bögrét, és nem figyelve senkire, rátette a kezét, összpontosítva szó szerint néhány másodpercre. Ez a néhány másodperc örökkévalóságra nyúlt számomra. A hullám sebesen közeledett, de a Szenszei nem mozdult. A többiek tovább kiabáltak

az autóknál. Ebben a pillanatban éreztem, hogy a rosszullétem gyanúsan gyorsan kezd eltűnni. Eközben Nyikolaj Andrejevics, Viktor és Vologya, nyilvánvalóan megértve, hogy nem hallják őket, a Szenszei-hez szaladtak. De ekkor a Szenszei kinyitotta a szemét, és ugyanolyan nyugodtan visszaadta a bögrét Zsenykának, mondván:

— Önts ki a tengerbe.

Amikor Zsenya elvette a bögrét, nem kellett a tengerhez futnia, mert az maga odaérkezett a lábához. Egyszerűen közönyösen kilötytentyette a bögre tartalmát a visszahúzódó hullámba, elbűvölten nézve a közeledő nagy hullámot.

— Szenszei, menekülni kell, — ugrott oda Sztász is, aki szintén nem vette le a szemét a több tonnás víz sötét tömegéről.

A Szenszei helyett Zsenya elítélő hangja hallatszott:

— Most már késő, úgyis utolér.

A odaérkezők, hallva a srác szavait, szintén megálltak, megértve tetteik értelmetlenségét. És csak most fordította a fejét a Szenszei a tenger felé. De a többiektől eltérően ő, úgy tűnt, nem csak nézte, hanem gyönyörködött a fenyegető elemi erőben.

És ekkor éreztem, hogy minden a helyére került bennem. Elmúlt a hányinger, a szédülés. A szervezet újra normális lett. Még a félelem is eltűnt. A tudatomban rendkívüli tisztaság lett. És olyan jól kezdtem érezni magam, olyan lelkesen, mintha ezek lennének életem legjobb pillanatai, bár a valóság inkább mást mutatott. Még ez az óriási hullám is, a borzalom és a pánik helyett, a természet hatalmának utánozhatatlan látványa iránti valódi csodálatot váltotta ki bennem.

Hirtelen a szél gyorsan elhalkult. A hullámok egyre kisebbek és kisebbek lettek, mintha egy óriási vasaló ment volna végig a tenger fekete lepedőjén a holdfényes úton, kisimítva a gyűrődéseket. A nagy hullám, anélkül, hogy elérte volna a partot szó szerint néhány száz méterrel, megszegve minden fizikai törvényt, gyorsan csökkenni kezdett a méretében. És csak egy halk csobbanás visszhangjaként érte el a vize a part szélét. A víz kelletlenül hagyta el a visszafoglalt szárazföldet, visszatérve a szokásos határaihoz. A szél elült, és a tengeren újra beállt a fülnek már szokatlan teljes szélcsend.

A Szenszei-re fordítottam a tekintetemet. És megvilágosodtam. Megértettem, mi volt az igazi oka ennek a hirtelen viharoknak. Ez egyáltalán nem természeti anomália volt, ahogy a pánikban lévő elmém hitte. Ezt kétségtelenül az emberi gondolat vitte véghez! És bár az elmém valahol a háttérben tovább ellenállt ennek a feltevésnek, de valami mély, belső, ami többet tudott a világról, mint amit az anyagi agyam kifejezhet, az tette lehetővé számomra, hogy megértem a történetek valódi okát. Egyszerűen megdöbbenett, milyen hatalmas valójában az Ember akarata, aki rendelkezik a tudással, aki előtt még az elemi erők is engedelmeskednek! Milyen hatalmas lehetőségeket és képességeket helyezett Isten mindannyiunkba. De vajon képesek vagyunk-e a teljes mértékben értékelni az Ő ajándékát, ha a féreg életét választjuk a saját egocentrizmusunk sötétjében? Vajon képesek vagyunk-e megérteni az Ő valódi Szeretetét irántunk, ha magunkon kívül senki mást nem veszünk észre magunk körül? Csak képmutatás, csak megtévesztés, és ebben telik az élet. A féreg

az féreg. Volt, és már nincs, még a természeti erők sem kellenek, az élet úgyis szétzúzza a sarkával.

A természet megnyugodott. Azonban senki sem mozdult a helyéről, nyilvánvalóan erősen megdöbbenve a megélt jelenségtől. A hold borzalmas, hideg fényével megvilágította azt a tengerparti káoszt, amit az elemi erő hagyott maga után. És ebben a számunkra teljesen irreálisnak tűnő csendben váratlanul megszólalt a Szenszei hangja.

— Nem lenne rossz tüzet gyűjtani, felmelegedni...

Az ilyen egyszerű, mindennapi szavak kirángattak minket a bénultság állapotából. Mindenki meglepetten fordult a Szenszei felé. Ő pedig, levéve a ronggyá ázott ingét, kezdte kicsavarni, a tengeri víz csíkjait facsarva ki belőle.

— Azt mondom, nem lenne rossz tüzet gyűjtani, és kicsit megszáritkozni, — ismételte meg a Szenszei, észrevéve a csodálkozó arcunkat.

Ez a mondat végleg, ahogy mondani szokás, magunkhoz térített minket. Az idősebb srácok csendben mozgásba lendültek, kerestek zseblámpákat a megmaradt sátrakban, és szétoszlottak a parton száraz fát keresve, mivel minden, amit felhalmoztunk, vagy elégett, vagy nedves volt. A megmaradt társaság a Szenszei körül gyűlt össze, mintha az lenne a legbiztonságosabb hely az egész tengerparton.

— Talán nem kellene tüzet gyűjtani? — óvatosan fejezte ki a véleményét Nyikolaj Andrejevics. — Talán biztonságosabb lenne átköltözni a városba? Nyilvánvalóan valahol viharfront van a tengeren, és ezek voltak az első lökések. Nem kizárt, hogy megismétlődnek.

Mire a Szenszei jóindulatúan válaszolt:

— Nyugodj meg, doktor. Most forralunk teát, megszáradunk egy kicsit. Aztán majd meglátjuk.

— Nos, ahogy akarod, — kétséget sugalló hangon mondta Nyikolaj Andrejevics.

Hamarosan a nedves holmiink már fel voltak akasztva a kötelekre az összeszedett sátrakon. És mi, átöltözve száraz ruhába, új helyen ültünk, messzebb a tengertől, melegedve a tábortüznél, és várva, hogy felforrjon a teáskanna. Bármilyen furcsa is, de a körülmények ellenére a hangulatom egyszerűen kiváló volt. Mintha egy második lélegzet nyílt volna meg, valamilyen ihlet szállt volna rám, aminek köszönhetően a lelkem egyszerűen énekelt, olyan jó és nyugodt volt.

Amint felforrt a víz a teáskannában, Tatjánával illatos teát főztünk szurokfűből és citromfűből. A doktor ragaszkodására elővettünk hársfa mézet a megmaradt élelmiszer-tartalékainkból a megfázás megelőzésére. És összeállítottunk egy kis vacsorát ezzel a csemegével, helyesebben «éjszakai pikniket».

Amikor az áldott tea első cseppjei szétáramlottak a szervezetben, elterjesztve a melegét, Nyikolaj Andrejevics, már ellazulva, mondta:

— Ez aztán vihar volt! Ez aztán elemi erő! Elképesztő, mennyire érdekes az ember pszichológiája extrém helyzetekben. Mégis, egy dolog az elmélet, és egy másik a gyakorlat, ráadásul a sajátunk.

— Igen, valóban, — mosolygott a Szenszei. — Beszélni könnyebb, mint cselekedni.

— És a legfontosabb, milyen gyorsan változnak az emberi értékek, — izgatottan folytatta a pszichoterapeuta. — Amikor a legkisebb esélyt látjuk magunk és mások megmentésére, az élet lesz az egyetlen érték. De az utolsó percekben,

amint a veszély elkerülhetetlenné vált... furcsa, elveszik az élet értéke, ennek a testnek az értéke! És belül... megdöbbenő... tisztaság és teljes béke, valamilyen rendkívüli, meglepő érzése a tudat tágulásának...

A Szenszei elégedetten elmosolyodott, és félbeszakította Nyikolaj Andrejevics meséjét a számomra legérdekesebb ponton. Kiderült, nem csak én tapasztaltam hasonló, az extrém helyzettel össze nem egyeztethető érzéseket.

— Doktor, hagyd békén az önanalízist. Hagyd, hogy a lélek telítődjön ezzel a pillanattal «itt és most».

Nyikolaj Andrejevics figyelmesen ránézett, és mosolyogva bólintott, mintha megértette volna azt, amit hangosan nem mondtak ki.

Egy ideig csendben ültünk, élvezve egy bögre forró tea örömét. Én továbbra is valamilyen megmagyarázhatatlan belső élvezetet éreztem ebben a csendben. Valóban, ezt a lenyűgöző «paradicsomi» nyugalom érzést kezdi igazán értékelni az ember, miután megjárta a «poklot». Ahogy mindenki visszatért a tudatának megszokott kerékvágásába, a félbeszakított vita is újraindult.

— Nem, hát aztán volt vihar, aztán volt rémálom! — Viktor sem tudott megnyugodni a többiekkel együtt.

És ekkor a Szenszei mintegy mellékesen mondta, békésen teázva:

— Ez csak egy vízcsepp volt.

Ezek a szavak nem jutottak el azonnal hozzánk. Először «megvilágosodott», elképedve nézve a Szenszei-re, Nyikolaj Andrejevics és Vologya. Kicsit később rájöttek a többiek is.

— Azaz hogyan... csepp? — csodálkozva kérdezett vissza Viktor. — Jól értem, az a csepp a bögre a vízben, amiről Zsenya vitatkozott?

A Szenszei elégedetten bólintott. Zsenya közben majdnem megfulladt a teától, kimeresztette a szemét a Szenszei-re, próbálva gyorsan kitalálni, viccel-e vagy nem.

— Ez provokáció, tiltakozom! — tréfásan felháborodott a hitetlen, minden esetre, amikor a társaságunk nagy része egyáltalán nem kétértelmű pillantással nézett rá. — Ez csak véletlen volt, a hurrikán teljesen véletlenül csapott le...

— Véletlenül? — mosolygott a Szenszei, meglepődve felhúзва a szemöldökét. — Megismételhetem.

— Nem kell, nem kell! — előzte meg Zsenya szavait Sztász. — Hagyd, Szenszei, én magam megölöm őt.

És ezekkel a szavakkal rávetette magát Zsenyára, tréfásan megragadta a torkát, és rázni kezdte. Zsenya komikusan kapálózott, és megragadva a mellette lévő fehér szalvétát, azzal kezdett hadonászni, mint egy békezászlóval.

— Kész, kész! Megadom magam! Hiszem, hiszem...

— Nézd csak, — «fenyegetett» Sztász, elengedve őt.

A srácok nevettek, Zsenya pedig, megdörzsölve a torkát, félénken megkérdezte a Szenszei-től:

— Nem, tényleg, ez valóban a bögre víz miatt történt?

— Na, ennyi, — határozottan felállt Sztász, de nem volt ideje rávetni magát a barátjára, mert azt mintha szél fújta volna el a helyéről. Félreugorva Zsenya sietve magyarázkodni kezdett, megnyugtató gesztusokkal hadonászva.

— Nem, nem, nem abban az értelemben. Azt akartam mondani, a fene egye meg, micsoda erő!

— Mondhattad volna azonnal... — mondta Sztász, visszatérve a helyére a srácok nevetése közepette.

És amikor a tréfás hullám elmúlt, a Szenszei elmagyarázta:

— Az emberi gondolat még ennél is többet képes létrehozni. A pusztítás és a teremtés is a hatalma alatt áll. Csak az emberek nem rendelkeznek valódi tudással erről az erőről. És a tudás nem fog megadatni mindaddig, amíg az ember nem változik jobbra. Ellenkező esetben ugyanolyan lesz, mint bármely más állat, amelyek az elemi erők szeszélyeitől függ. Hiszen a Föld is egy élő lény. És nem fogja eltérni az emberiség túltelítettségét, amelyben az Állati kezdet dominál. Számára a tömeges emberi negatívum megnyilvánulása olyan, mint egy tátongó seb a testén, amelyhez további erők gyűlnek, mint a vérben a leukociták, amelyek képesek elnyelni a baktériumokat és más idegen testeket. Aztán egyszerűen megtörténik a tisztulás folyamata, ennyi az egész... Az emberiség egésze, éppúgy, mint minden egyes ember külön-külön, tudattalanul változtatásokat visz be a víz memóriájába a gondolataival. Aztán, elnézést, azt kapjuk, amit megérdemeltünk.

— Tehát, a vizet bizonyos módon lehet programozni, — vont le az általános következtetést Nyikolaj Andrejevics. — És ezzel a programmal nemcsak pusztítani, hanem teremteni is lehet?

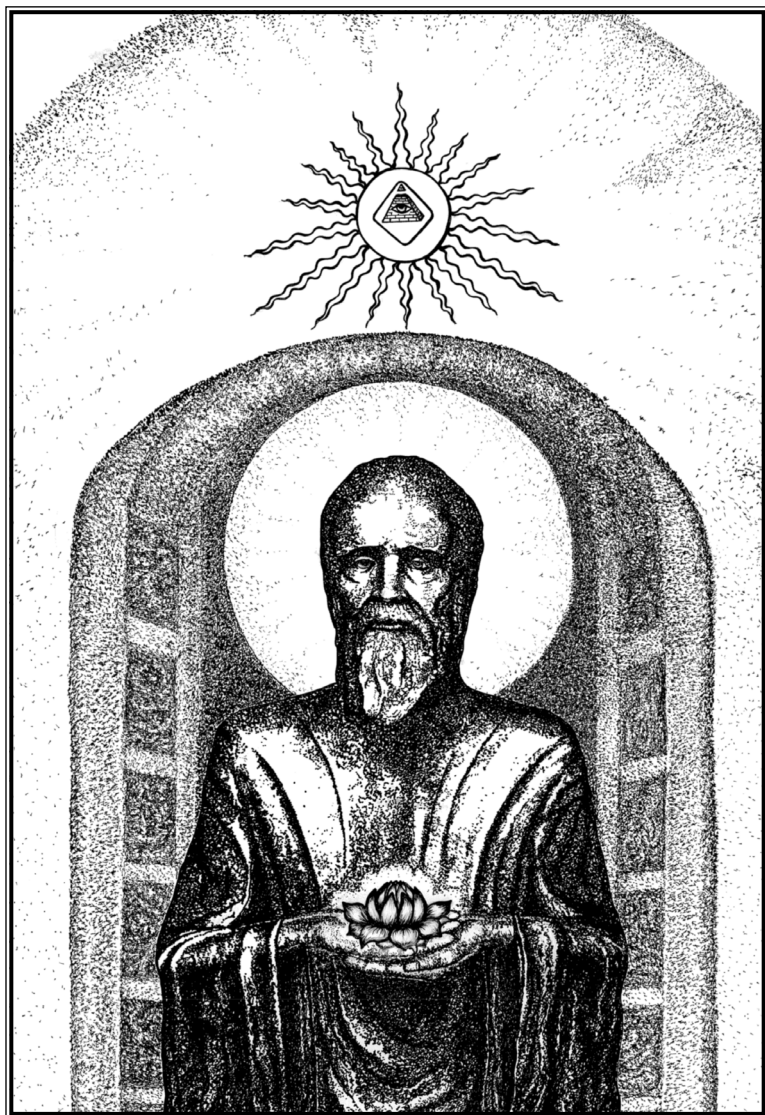
— Teljesen igaz. Amit láttatok, az csak apróság. Most pedig képzeljétek el, milyen erővel rendelkezett, például, Agapit, akiben maga a Szent Szellem lakozott — nevezzétek ezt a Lényt, ahogy akarjá-

tok, — Gábrielnek, Rigdennek, Dzsabraílnak — sok neve van. Milyen erős volt az ő teremtető gondolata, ha még a halála után is a ereklyéi közelében sok ember gyógyul fizikailag és lelkileg egyaránt, és különösen az úgynevezett fokozott háttér-aktivitás napjaiban — a Szenszei mosolyogva rám nézett, használva az én nem túl ügyes szókincsemet.

Agapithoz még életében sokféle ember látogatott el, méghozzá függetlenül a vallási hovatartozásuktól. A keresztényeken kívül voltak nála muszlimok, buddhisták és más vallású emberek is. Nemcsak gyógyulásért jöttek hozzá, hanem mint egy Bölcshez, egy Emberhez, aki ismeri az Istenhez vezető igazi utat. Emiatt, az Agapithoz való zárandoklás miatt, sokan nem kedvelték őt a vallási vezetők közül. Hiszen nem kényszerítette az embereket a hitük megváltoztatására, ahogy ők tették, hogy kiterjesszék a hatalmukat. Jézus igazi szavaival beszélt, hogy Isten egy, és sok út vezet Hozzá. És nem is csodálkozom, hogy az orosz Bölcshez való zárandoklat említéseit gondosan kihagyták a krónikákból. Hiszen Agapit Jézus hiteles Tanításáról beszélt, amelyet akkorra már vallássá alakítottak. A választás szabadságáról, az örök lélekről beszélt.

Annak ellenére, hogy Agapit gyógyította az embereket, megszabadítva őket a különböző testi és lelki bajoktól, utasításokat is adott nekik: **«Nem illik az Urat felzaklatni semmiért, kivéve a lelkünk megmentéséért. Ne a testért kérjete, ne az egészségért, ne a mindennapi betevőért aggódjatok — mindez hiábavaló mulandóság, a vágyakban telhetetlen. Mert nincs méltóbb kérés, mint a lelkünk megmentéséért való könyörgés».** Sokan éppen Agapitnak köszönhe-

Anasztázia Novih «Agapit» című rajza.
Pointillista technikával készült.

tőn hittek igazán Istenben, mert ő mindig a tiszta lelki szolgálat élő példája volt Isten előtt. Olyan erős volt belső szellemében, hogy számára nem létezett lehetetlen. Agapit ezt újra meg újra bizonyította szavakkal és tettekkel egyaránt.

A szellemi emberek vonzódtak hozzá, a pénzsóvárok pedig félték tőle. Agapit arra tanította az embereket, hogy őrizzék meg gondolataik tisztaságát. Mert minden rossz gondolat kétséget szül. A kétségben pedig nem létezik tiszta hit. A kétség képes mindent lerombolni. Agapit mindig ismételte: «Higgyetek, és hitetek szerint adatik nektek. Ez egyszerű, mégis nehéz felfogni. Mert a nehézség éppen az egyszerűségben rejlik».

Példaként, Agapit szellemi erejéről, egy esetet hozok fel az életéből. Behoztak hozzá a cellájába egy súlyosan sebesültet, két lábtörést szenvedett harcost Izjaszlav herceg seregéből — Ratimirt. És mindenki úgy gondolta, hogy a srác már nem marad életben. De egy óra sem telt el, és a harcos a saját lábán jött ki a cellából Agapit kíséretében. Ez az eset akkor sokakat meglepett.

— De azt mondtad, hogy lábtörései voltak?! — csodálkozott Viktor. — Hogyan tudta Agapit ilyen gyorsan összeforrasztani őket, ha a harcos a saját lábán jött ki?

— Nagyon egyszerűen. Agapit adott neki egy kortyot a főzetéből.

— Főzetéből?! — még inkább meglepődött Nyikolaj Andrejevics, mint Viktor. — Nem, hát értem, ha érzéstelenítésként... De összeforrasztani a töréseket? — Kétséggel mondta a doktor. — Szenszei, persze, bocsáss meg, de bármilyen gyógynövény is legyen, a csont az csont. És ilyen gyorsan nem forr össze.

— És mi köze van ehhez a gyógynövényeknek? A gyógynövények azok gyógynövények. A csont pedig az csont. Egyébként, doktor, az is vízből áll, — emelte ki mosolyogva a Szenszei.

— És össze lehet-e ilyen gyorsan forrasztani? — hitetlenkedve mondta Nyikolaj Andrejevics.

A Szenszei valamit kuncogott, és azt mondta:

— Olyan gyógyító erővel, mint amilyen Agapitnak volt, és az ő tudásával a víz valódi tulajdonságairól, bármilyen csontot sokkal gyorsabban össze lehet forrasztani, mint gondolnád.

— Igen? És hogyan? — kíváncsiskodott a maga részéről Viktor.

Eközben Szlávik, aki úgy döntött, hogy kényelmesebben ül le, ropogva eltörte a lába alatt lévő félig égett nádat. De nem is figyelt rá. A Szenszei azonban, észrevéve ezt, megkérte:

— Ide vele, add ide azt az eltört nádat.

Szlávik először nem értette, mit akarnak tőle. Aztán forgatta a fejét, körbenézett. És végül megtalálva az eltört nádat, sietve felvette, és átadta a Szenszeinek.

— Például, vegyük ezt az közönséges nádat. Ugyanazon víz és hit erejével nemcsak össze lehet forrasztani, hanem sokkal erősebbé lehet tenni bármely acélnál...

A Szenszei ma nyilvánvalóan jó hangulatban volt, ami kedvezett a beszélgetésnek és a szokatlan kísérletek bemutatásának. Talán soha nem éltünk át még ennyi lenyűgöző percet mellette, mint ma.

A Szenszei átnyújtotta Zsenykának a bögrét, és mosolyogva mondta:

— Na, önts bele egy korty tengert.

Mindenki komolyan megijedt, rémülten néztek egymásra. Zsenya pedig egyenesen visszahőkölt tőle, mintha tűz lett volna.

— Nem, Szenszei, belőlem elég. Balszerencsés a kezem, — mondta, elrejtve a kezét a háta mögött, és azonnal sietve hozzátette ideges mosollyal: — Ráadásul mind a kettő! És különben is, gyerekkorom óta «rokkant» vagyok az összes testrészemre.

— Nyugodj meg, csak vicceltem, — nevetve nyugtatta meg a Szenszei. — Ásványvízzel is beérhetjük.

Felsóhajtottunk megkönnyebbülten. Zsenya pedig úgy tett, mintha ő is ellazult volna, bár le sem vette a szemét a Szenszei kezéről. A Szenszei ásványvizet öntött a bögrébe, és letakarta a vizet a kezével. Ettől a gesztustól mindenki ismét akaratlanul is megfeszült, félve már megmozdulni, nem-hogy kimondani egy szót. Az ilyen «tisztító» hurrikán után, elsősorban a gondolatainkban, mintha elvitte volna a szél a Szenszei valós képességeivel kapcsolatos minden kétséget. Ezért a csoportunk visszatartott lélegzettel figyelte a történéseket.

A Szenszei pedig, mint általában, összpontosított néhány másodpercre. Aztán végleg félbetörte a nád szárát. Belemártotta a vízbe a törés helyén az egyik végét. Ugyanezt tette a második felével. És összeillesztette őket egyetlen szárként. Megdöbbenésünkre a nád teljesen egész lett. Ezt követően a Szenszei egy marék ásványvizet vett ugyanabból a bögréből, és áttörölte vele az egész nádszárat. Elégedetten az eredménnyel, felajánlotta nekünk, hogy ellenőrizzük a szilárdságát.

Csodálatos, a nád minden könnyedsége ellenére a szár acélkeménynek bizonyult. A srácok eleinte óvatosan próbálták eltörni. De még meghajlítani

sem sikerült nekik. Ettől a lelkesedésük még erősebb lett. Mindenki mindent beleadott, próbálva eltörni a nádat. De minden erőfeszítés hiábavaló volt. Mit nem csináltak a szárral. Mindent megpróbáltak vele: kézzel hajlítgatták, lábbal ugráltak rá. És a mellette heverő fatörzshöz csapták teljes erővel. Egyébként, olyan hangot adott ki, ami nem volt érthető, szupererős műanyag vagy valamilyen különleges fém hangja volt. Végül, Sztász és Vologya elkezdtek tartani a nád végeit, mint egy torna-termi korlátot. Zsenyka pedig egész daliás testével ráakaszkodott, és teljes erőből rángatózott, próbálva a saját tömegével kettéroppantani. Miután jócskán elszöszmötöltek ezzel a bottal, majdnem mindenki feladta a törés reményét, lecsillapodtak, visszaültek a helyükre, és újra csak ámulnak azon a tényen, ami szegény logikájukat ismét romba döntötte. Egyedül Zsenyka, mint Tamás, a hitetlen, makacsul folytatta kísérleteit a többiek ugratása közepette. Leült a tűzhöz, és tovább «gyakorlatozott» a nádszárral.

— A fenébe! — szívből mondta ki a srác, nézve a megadásra képtelen botot.

És amint ezt kimondta, a szár azonnal szétesett két félre, anélkül, hogy bármilyen erőt kifejtett volna rá. Mindenki megdermedt. Zsenya is zavarba jött, nézve hol a nád két botját, hol a Szenszeit. De a Szenszei csak elmosolyodott. Ekkor a srác bátorságot vett, megfogta az egyik botot, és könnyedén eltörte még két részre.

— Upsz, — mondta bűnbánóan, lehajtva a nyakát.

— Tessék, — jelentette ki a Szenszei iróniával fűszerezett hangon, — egy valós példa arra, hogyan tehet tönkre egy kanálnyi kátrány egy

hordó mézet... Ezért tanított Agapit a gondolatok tisztaságára. Mert egy rossz gondolat mindent elronthat.

Ezt kimondva, leplezetlen mosollyal, a Szenszei folytatta a történetet az orosz Bódhiszattváról.

— Általában, Agapit rengeteg csodát tett. És, mellesleg, remek humorérzéssel is megáldva volt. Nem ritkán tréfálkozott azokon, akikben egyértelműen az emberi gyarlóságok domináltak. Egyszer hoztak hozzá egy előkelő kijevi kereskedőt, akit egy betegség teljesen tönkretett. A kereskedő ígérte Agapitnak a legszebb kincseit, csak szabaddítsa meg a bajától. Eközben folyamatosan rázogatta két erszényét, tele aranyakkal, mondván, semmit sem sajnál. Az aranyforintok akkoriban nagy luxusnak számítottak. Aranyérmék voltak, egyik oldalukon Vlagyimir Szvjatoszlavovics fejédelmet ábrázolták, a másikon pedig a Rurikovics-ház háromágú jelét, alatta a felirattal: «Vlagyimir, íme az ő aranya». Ezek az aranyérmék a tekintélyes kereskedő büszkeségének tárgyai voltak, mutatói szoros kapcsolatainak azokkal, akik a Régi Orosz Állam irányítását gyakorolták. Nem mindenki dicsekedhetett akkoriban ilyen értékekkel. De amikor a betegség legyőzi az embert, minden elveszíti az értelmét. A kereskedő készen állt ezt is odaadni, csak hogy visszanyerje az egykori egészségét.

Agapit meggyógyította a kereskedőt. De a kereskedőt elfogta a kapzsiság. Másrészt mindenki előtt megígérte, hogy megköszöni Agapitnak. De a kereskedő úgy döntött, hogy becsapja a Szentet, és aranyérmék helyett olcsó ezüst érméket tesz a zacskókba. Hiszen senki sem látta, mi volt bennük akkor. Így is tett, beletéve egy aranyérmét a

lelkiismerete megnyugtatóására. Örült, hogy sikerült meggyógyulnia, és a ravaszságának köszönhetően olyan sok értéket megőriznie. Ismét elment Agapithoz a kíséretével, hogy átadja a kereskedői adósságot az ígérete szerint. Agapit csak elmosolyodott, nézve a zacskókat a büszkén kinyújtott kézben, és azt mondta: «Én soha nem fogadtam el fizetséget senkitől, és tőled sem fogadok el. De a szavadat megtartod. Menj ki, és oszd szét az összes aranyat a szegényeknek». A kereskedő még jobban megörült, és elindult a kíséretével végrehajtani a Szent parancsát. De amikor kinyitotta a zacskót, és elkezdte kivenni a pénzt, minden érme arany volt, kivéve egyet.

Nos, a kereskedő elszomorodott, azt gondolta, hogy nyilván összekeverte a zacskókat otthon. De a Szent parancsát, amit a kísérete előtt adott, végrehajtotta. Amikor pedig hazaérkezett, valódi borzalom öntötte el, mert minden értéke és pénze olcsó ezüst érmévé változott. És a halom aprópénz között csak egy aranyat talált.

— Hm, kiderült, hogy ilyen seftesek már akkoriban is voltak, — dörmögte Vologya.

— Persze, minden korban akadnak ilyenek bőven — mondta Szenszei szomorú mosollyal. — A kapzsiság az emberi fenevad kedvenc bűne. És nemcsak a világiak körében, hanem sajnos a szerzetesek között is. Még Agapit idejében is sokan a kolostorban, ahol élt, jobban szerették az aranyat, mint Istent, és a szerzetesi rendjüket arra használták, hogy pénzt csaljanak ki az egyszerű emberektől...

Agapit élete során sokan féltek tőle. Bár Agapit soha nem ítelt el senkit. A halála után a titkos pénzsóvárak megkönnyebbülten felsóhajtot-

tak, mert nem volt mellettük Az, aki nem hagyta nyugodni a Lelkiismeretüket. Később, a kolostor életének leírásakor, elhallgatták Agapit sok igazi tettét. Próbálva felemelni a saját fontosságukat, maguknak tulajdonították az ő csodáit. Elrejtették azt a Tanítást is, amelyet Agapit hirdetett, Jézus igazi szavaival szólva, mert az ellentmondott a hatalom és a pénz iránti vágyaiknak. Az Agapitnak és a tanítványainak köszönhető kolostor népi hírnevét pedig felhasználták a saját gazdagodásukra, újabb és újabb pénzkereseti és politikai célok elérésére szolgáló módszereket találva ki.

Nagy vonalakban szólva, ezekben a különökben, akik más munkáját sajátították ki, nincs több szentség, mint egy fukar piaci kofában. — És sóhajtván, a Szenszei azt mondta: — Az emberek emberek maradnak, bármilyen ruhát is viseljenek... Bár Agapit mindazok között, akiknek az emberi elme szentséget tulajdonított, valóban igazán Szent volt, mert benne lakozott maga a Szent Szellem.

Rövid csend állt be.

— És mikor halt meg Agapit? — érdeklődött Tatjana.

— 1095 októberében.

— És Antónij? — kérdezte Viktor.

— 1073-ban... Egyébként Antónij halála előtt egy elég szokatlan beszélgetés zajlott le a halálos ágyán lévő Antónij és Agapit között, amelynek tanúja volt egy fiatal novícius, aki gondozta Antónijt. Ő volt az, aki később Athosra ment, és ott hagyott feljegyzést erről az eseményről a visszaemlékezéseiben. Nos, amikor Agapit bement, Antónij félálomban feküdt, folytatva egyazon ima suttogását, amely a novícius füléig csak részben

jutott el. Agapit ránézett Antónijra, elmosolyodott, és hozzátette a szavaihoz: «...És könyörgök Neked a lelkem megmentéséért. Legyen meg a Te szent akaratom...» E szavakra Antónij megremegett, és kinyitotta a szemét. A tekintete, amikor találkozott Agapitéval, felragyogott. Rekedt hangon kezdte ismételni: «Gábiel! Gábiel!» És kinyújtotta felé a kezét. Könnyek folytak az öreg arcán. Agapit odalépett, és megfogta a kezét. Antónij pedig mámorosan mondta: «Istenem, Agapit, Te vagy az! Hogyan nem ismertelek fel korábban? Hogyan voltam vak a sugarad fényében?!» Sietve elkezdett motyogni, mintha félt volna, hogy nem mond ki mindent, amit abban a pillanatban érzett a lelkében. Beszélt a fiatalságáról, az öregemberről, aki imát adott neki, arról, hogy egész életében Őt várta, és Ő pedig mellette volt. És most, anélkül, hogy találkoztak volna, el kell válniuk. Mire Agapit azt válaszolta: **«Egész életedben mellettem voltál itt. Talán azt gondolod, hogy ott Én elhagylak téged? Ha e földi életedben szüntelen Szeretemben voltál Isten iránt, ki választ el téged most ettől a paradicsomi gyümölcstől, amelyet a hiteddel és a szíveddel teremtettem. Nem fogyatkozott el a hited a földi pillanatokban, az elméd nem engedett a romlandóság kísértéseinek, jó, tiszta lelkiismerettel bírva. És mindezidáig nem kértél Tőle semmit, kivéve a lelked megmentését, a lélekből jövő ima szavaival. Kitártad a lelked Isten felé, most pedig Isten is kitárta előtted Kapuit. Élvezd hát az Isten kegyelmét. Igazán mondom neked, hogy e földi életedben megtaláltad az örök kincset — az Úr királyságát, ahová Én elkísérlek téged».**

Agapit és Antónij lehunyták a szemüket. Amíg Agapit a szájával hangtalanul suttozta az imát, Antónij boldog mosollyal az ajkán vette az utolsó lélegzetet. És a lelke a Szentlélek kíséretében elindult a paradicsomi kertbe. Mert abban a pillanatban maga Gábrriel Arkangyal imádkozott érte.

A Szenszei elgondolkodott, majd vállat vonva azt mondta:

— Bár nem értem, miért osztottak fel egy egészet sok részre... Á, mindegy, — intett enyhén a kezével a Szenszei. — Nekik kell együtt élniük ezzel. — Aztán, mintha felébredt volna a gondolataiból, folytatta a mesélést: — Nos, amikor meghalt Antónij, Agapit ragaszkodására a testet a cellában hagyták. Ráadásul, amíg Agapit élt, Antónij teste mintha élt volna, még szokatlan illat is áradt belőle...

Agapit halála után pedig egy még szokatlanabb eset történt. Ahogy már mondtam, Agapit életében is voltak elég sokan, akik irigyelték a népszerűségét a nép körében. És amikor Agapit megjósolta a halála napját...

— Megjósolta a halála napját? — lepődött meg Ruszlán. — Lehetséges ez?

— Természetesen, különösen Agapit számára... Agapit Bódhiszattva volt. Számára a Halál nem volt probléma, ellentétben az átlagemberrel, aki reinkarnációkban bukfencezik. Bódhiszattvaként bármely pillanatban elhagyhatta a testet. De a szabályok szerint, amelyeket az emberek között való tartózkodás előír, a Bódhiszattvának teljesen le kell élnie az életét a testben, bármilyen rövid vagy hosszú is legyen az. Nos, kiszámolni, mikor fogy el a Prána a testben, nem volt olyan nehéz számára...

— Ááá, — húzta el a szót Ruszlán.

— Nos, amikor Agapit megjósolta a halála napját, nemcsak Agapit tanítványai készültek erre a napra, figyelve az utolsó szellemi tanításait, hanem az ellenségei is. Úgy döntöttek, hogy a Szent halála után kiviszik a testet a kolostorból, és eltemetik valahol messze egy elhagyatott helyen, hogy senki és soha ne találhassa meg. De ezt a tervet nem sikerült azonnal megvalósítaniuk, mert Agapit halála után a hírneve nem hervadt el, ahogy számítottak, hanem éppen ellenkezőleg, sokszorosára nőtt. Tömeges zarándoklat kezdődött a testéhez. Négy hónap telt el, és Agapit teste romlatlanul feküdt, mintha csak tegnap halt volna meg. Az emberek áradata nem szűnt meg. Ezért az ellenségek, akiket felemésztett a gyűlöletük és a Szent iránti mértéktelen irigységük, úgy döntöttek, hogy ellopják Agapit testét.

Erre az eseményre gondosan felkészültek, kidolgozták a tervet, és hűségesebb embereket vontak be, akik közül kettő szerzetes volt. A döntő napon, február huszonnegyedikén, ha az új stílus szerint számoljuk, a nagy fagy ellenére embe-reik egész nap tüzeket égettek, és sírt ástak a kiválasztott elhagyatott helyen, nem messze egy mély ároktól. És február huszonötödikére virradó éjszaka végül sikerült megvalósítaniuk a tervüket. De amikor ennek az igazán barbár parancsnak a végrehajtói, befejezve a «fekete munkájukat», reggel visszatértek a kolostorba, nagy felfordulást tapasztaltak. De ez a felfordulás egyáltalán nem Agapit teste eltűnése miatt volt, ahogy feltételezték. Kiderült, valaki a testvérek közül rátalált... Agapit testére, azonban nem fekve, hanem ülve a cellájában, szokatlan pózban. Ráadásul, a test

előtt egy pergamen lap volt, amelyen friss tintával, Agapit kézírásával egy furcsa felirat volt gondosan elkészítve.

Azok pedig, akik szó szerint személyesen temették el nemrég a Szent testét, kétszeresen is elborzadtak. Hárman voltak. Ráadásul, kettő közülük az a szerzetes volt, akik a magas rangúak parancsára közvetlenül ellopták Agapit testét azon az éjszakán, bedobták a sírba, eltemették földdel, és elmaszkírozták a helyet. Nos, pontosan velük történt a következő abban a pillanatban. Az egyikük, látva az ülő Agapitot, megőrült. A másik pedig örökre elvesztette az álmát. Élete hátralévő részében soha többé nem hunyta le a szemét, buzgón vezekelve a bűnéért. Később, ez a szerzetes Agapit legvadabb követőjévé és a teste legbuzgóbb őrzőjévé vált. A harmadik cinkos a világiak közül sietett tájékoztatni azokat, akik felbérelték őt e gonosz terv megvalósítására. «megrendelőikkel» együtt ismét sietve visszatértek arra a helyre, ahol el volt rejtve Agapit holtteste. Feltárva a sírt, meggyőződtek arról, hogy üres. Nem voltak idegen nyomok a hóban a sír körül. A test egyszerűen eltűnt a sírből, és megmagyarázhatatlan módon megjelent a cellában. Ezen eset után senki sem mert többé hozzányúlni Agapit testéhez.

— És mi volt ráírva arra a pergamentre? — érdeklődött Kosztyik.

A Szenszei csak rejtélyesen elmosolyodott, és nem válaszolt a kérdésére, hanem azt mondta:

— Mellesleg, ez a pergament rendkívüli erővel bírt, és a «eltávolítása» előtt hosszú ideig titokban használták. Amikor a pergament egy ikon mögé helyezték, az ikon mirhát kezdett hullatni, és az

emberek csodálatos módon meggyógyultak tőle. És amikor...

— És miért használták titokban? — szakította félbe a Szenszei elbeszélését a kérdésével Ruszlán.

— Mert el akarták rejteni az emberek elől az Agapit által hagyott feliratot.

— És ki és miért «vonta ki» ezt a lapot? — kérdezte a maga részéről Sztász.

— Ez külön történet, és nem tartozik ehhez a témához. Csak annyit mondok, hogy at Agapit pergamentjének az emberi környezetből való ideiglenes «kivonása» a végleges elvesztésének veszélyével volt összefüggésben az emberi irigység és ostobaság miatt.

— Na, és mégis, mi olyan volt rajta felírva? — folytatta makacsul a kérdezősködést Kosztyik.

— Igazság, — válaszolta a Szenszei, és folytatta a beszédét Agapit pergamentjének szokatlan szellemi erejéről.

Eközben az eszembe jutott, ahogy Kosztyik mondja, egy «zseniális ötlet». Milyen nagyszerű lenne, ha lefestenénk Agapit portréját (különösen, mivel a nagybátyámnak van egy ismerőse, aki részt vett a Szent igazi arculatának helyreállításában), és beletennénk ezt a lapot a portré mögé, ha persze sikerülne megtalálni. Akkor valószínűleg a portré rendkívüli erőt szerezne. Aztán odaadnám a Lavrába. És legyen ott elérhető mindenkinek, mindenkinek, mindenkinek! Hány ember tudna akkor meggyógyulni, reményt találni, megerősödni a hitben! Hiszen én magam is nemrég mentem keresztül ezen a belső zűrzavaron, amikor az életed hajszálon múlik, és nem vagy képes sem megmenteni magad, sem megérteni, miért is éltél ezen a világon. Nekem nem kell megértenem azt,

aki szenved és keresi az igazi értékeket az életben a szellemi megmentéséhez. A betegség gondolkodásra kényszeríti az embert a halálról, a halál pedig Istenről. Az Isten keresése pedig váratlan emberekkel, körülményekkel ütközteti az embert, amelyek gyökeresen megváltoztatják a sorsot, feltárva a valóság teljesen ismeretlen oldalát.

Ezek a gondolatok annyira inspiráltak, hogy elkezdtem álmódogni, milyen jó lenne megvalósítani ezt az ötletet. És ha Agapit arculatával nem lennének problémák (a nagybátyám segítene), akkor Agapit pergamentjével... Hol keressem azt ezen a nagy világon, ha «kivonták az emberi környezetből»? És ekkor a Szenszei, aki folytatta az elbeszélését a viharos gondolataim alatt, váratlanul elhallgatott, figyelmesen rám nézve. Aztán valahogy kedvesen azt mondta:

— **...Nincs semmi lehetetlen a szomjazó lélek számára.**

Nem értettem, mi volt ez. Vagy a tekintete alapján válaszolt a gondolataimra, vagy így fejezte be a mondandóját, amelyet sajnós az okoskodásom miatt elmulasztottam. De akárhogy is, nem merem kérdezni tőle mindenki előtt erről. Különösen, mivel ebben a pillanatban Nyikolaj Andrejevics érdeklődött:

— Azt mondják, ott, a Pecserszkij barlangokban van valamilyen különleges mikroklima, ezért a ereklyék romlatlanok. Ez valamilyen különleges tulajdonsága a helynek?

— Különleges, — hangsúlyozta rejtélyes hangszínnel a Szenszei. — De a bökkenő az, hogy nem minden ereklye volt romlatlan a Lavra barlangjaiban. Sok maradvány van ott, amelyek úgy bomlottak fel, mint az átlagos halottak teste.

— És mi az az «ereklye»? — váratlanul tette fel Ruszlán a kissé megkésett kérdését.

— Óh, felébredtél! — horkantott Zsenyka.

Mindenki nevetett, de a Szenszei teljesen komolyan válaszolt.

— Az óorosz és szláv nyelvekben az «ereklyék» csontokat jelentettek. De korábban két fogalom volt, «ereklyék» és «test». Például, egyes szentekről az emberek azt mondták, hogy «ereklye formájában fekszik», másokról pedig, hogy «testben fekszik». Korábban a Régi Oroszországban a «romlatlan ereklyék» egyszerűen a fel nem bomlott csontokat jelentették. Volt természetes mumifikációra is példa. Manapság az egyház egyaránt «ereklyéknek» nevezi a csontokat és a szentek mumifikált testét is, ahogy mondani szokás, anélkül, hogy külön hangsúlyt fektetnének arra.

— És miért? — tört ki Ruszlánból a kérdezősködés.

— Nos, miért? Kihirdetnek, például, valamilyen magas szellemi személyt, aki életében magas posztot töltött be a vallási struktúrában, szentté volt avatva a halála után. És ő fogta magát, és rothadásnak indult, annak ellenére, hogy például a Lavra barlangjaiban temették el, ahogy te mondd, különleges mikroklímával, — hívta fel Nyikolaj Andrejevics figyelmét. — De nem vehetik vissza a szavaikat a szentségéről, mert már kihirdettek a népnek. Így kifogásokat kerestek, ahogy tudtak, elmosva néhány pontot a történelemben, hogy ne okozzanak zűrzavart a hívők között. Például, ahogy ez történt Feodoszijjal.

— És ki az a Feodoszij? — bátorkodott megkérdezni Ruszlán.

— És mi történt? — kapcsolódtunk be már mi is.

— Feodoszij? Ez a legnagyobb anekdota az orosz szentek dicsőítésének történetében. Feodoszij Pecserszkijt az orosz szerzetesség atyjának nevezik, — mosolyogva mondta a Szenszei. — Ideálként mutatják be az egyszerű életet, és az összes orosz szerzetest az ő gyermekeiként tartják számon. De ebben a hamis dicsőítésben nincs felelőssége a jelenlegi szellemi pásztoroknak, mert ők az idejükig eljutott «történelmi dokumentumokra» támaszkodnak, amelyek sok szempontból nem hitelesek. Nem magukat a dokumentumok tényét értem ezalatt, hanem a tartalmukat. Ennek a cserének a gyökerei sokkal mélyebben rejtőznek, és pontosan Agapit korszakába nyúlnak vissza.

Azokban az időkben Agapit tetteiről, csodáiról, gyógyításairól szóló hír nagyon gyorsan terjedt. A népi szóbeszéd folyamatosan azt ismételte: ahogy Agapit tanított, ahogy Agapit mondta, ahogy Agapit tette. Nos, melyik akkori «nyáj» szellemi pásztorának tetszhetett, hogy valamilyen egyszerű szerzetest a nép jobban tisztel, mint az ő magas szellemi személyét? Tehát, néhány magas rangú személy még Agapit életében is fekete irigységet táplált iránta. Azonban bármit is tenni ellene, ahogy már mondtam, féltek. Mivel még a mérgezésére tett kísérleteik is sikertelenek voltak az igazi Szent ellen. Agapitnak ez semmit sem ártott. Tehát, az erős személyisége, a népi hírneve, a szokatlan ereje, amellyel rendelkezett, és a szabadgondolkodása rettegést váltott ki a hatalmon lévőkől. Képtelenek lévén elpusztítani Agapitot sem fizikailag, sem morálisan, másképp kezdtek cselekedni. Úgy döntöttek, hogy Agapittal

ellentétben állítanak fel egy saját jelöltet a népi tiszteletre, és lehetőség szerint hivatalos szentté avatást hajtanak végre. A választás az akkorra már elhunyt Feodoszij apátra esett, aki mellel nem volt a monostor első apátja, és a szentségre jelölt személynek is igencsak távoli, korántsem példás egyénisége volt. Ám az ő alakja állt legközelebb azoknak az aranysováraknak a lelkületéhez, akiket Agapit akadályozott abban, hogy Isten nevéből pénzt keressenek.

Ennek a tervnek a megvalósításához sürgősen elkezdtek összeállítani a «krónikás gyűjteményeket», az «Életrajzot». Így már 1078–1088-ban megjelentek a «Feodoszij Pecszerszkij tiszteletre méltó életrajza» szövegei, amelyekben kevés információ volt Feodoszij valós életéről, de rengeteg hozzáírás. Így jelentek meg 1077–1088-ban Nyikon «Nagy» feljegyzései is, akit a szerzetességben Illarionnak hívtak, akit valamikor elmozdítottak a Szófiai székesegyház metropolita székéből a pénzsóvárgás miatt. Ő is kibékíthetetlen volt Agapit hírnevével. Később, 1093-ban, ezeket a feljegyzéseket kiegészítette Joánn apát. És már ez alapján kezdték el írni a Pateriket, valamint a «Múlt idők elbeszélését» 1113-ban, azaz tizenhét évvel Agapit halála után. De még az «Elbeszélést» is többször szerkesztették később, és javításokat hajtottak végre rajta.

Így történt, hogy 1116-ban a Vidubickij kolostor apátja, Szilveszter — ahogy mondani szokás — alaposan átdolgozta az évkönyvek szövegeit. Egyébként éppen ő értelmezte át András, az Elsőnek Hívott említését is. Ahol az volt írva, hogy András az Elsőnek Hívott azért jött, hogy «magot» — Krisztus «terhét» — vesse el azon a földön, Szilveszter a

maga szemszögéből dolgozva már úgy írta le ezt, hogy a «teher» a keresztet, a «mag» pedig a hitet jelenti. És mivel az ő feljegyzései maradtak fenn az utókor számára, ezek alapján úgy tűnik, mintha András, az Elsőnek Hívott, a kijevi földön járva keresztet állított volna a hegyen, megáldva azt a földet, és előre jelezve, hogy azon majd felragyog az isteni kegyelem.

— És azokhoz az utódokhoz pont úgy jutott el, mint abban a gyermekkori játékban, az «elrontott telefonban», — mosolygott Zsenyka. — A «mag» helyett «nép», a «teher» helyett «a mi pofánk».

— Pontosan, — sóhajtott a Szenszei. — Nos, 1091-ben úgy döntöttek, hogy mindennek kiegészítéseként kiássák Feodoszij ereklyéit, és kiállítják imádatra az Uszpenszkij székesegyházban. De amikor feltárták Feodoszij celláját a Távoli barlangokban, ahol eltemették, kiderült, hogy az ereklyéi elrohadtak. És már ki volt hirdetve Feodoszij ereklyéi ünnepélyes áthelyezésének napja a székesegyházba. És hogy elrejtse ezt a fiaskót, sietve elkezdtek feltárni a többi sírt a barlangban. És megint csak, ki vett részt ebben a kalandban? Mark, akit később Sírkő ásónak neveztek, egy szerzetes segítő, és Neszor, akit később Krónikásnak neveztek, akit valójában kineveztek ennek a «vidám társaságnak» a vezetőjévé. Végül, örömkre, találtak egy jól megőrzött mumifikált testet egy remetéét, Agapit egyik első tanítványáét. És már másnap ünnepélyesen kiadták az ő maradványait Feodoszij maradványaiként. És még azt sem tudták, kié volt az a maradvány. És ezek a maradványok nem voltak egyszerűek. Az ember, akihez valaha tartoztak, igazán elment a Nirvánába, vagy keresztény nyelven szólva — a mennybe jutott,

mert még életében legyőzte a halált, és kilépett a reinkarnációk köréből. Ezt a szerzetest Dobroszlavnak hívták, vagy ahogy Agapit és tanítványai barátságosan nevezték – Dobrinya.

– És megmaradtak ezek a maradványok ma a székesegyházban?

A Szenszei elmosolyodott.

– Nem, természetesen. Az igazságosság mégis győzött. 1240-ben Dobrinyát megszabadították a meggyalázástól. Batu kán támadása idején a Mezsánok áthelyezték a maradványait a számára egy méltóbb helyre.

– Mezsánok? Kik azok? – érdeklődött Kosztyik.

– A Mezsánok olyan emberek, akik hozzáférnek a Sambhalához, és közvetlenül kapcsolatban vannak a Sambhala Bódhiszattváival.

– És remete, azt hogyan kell érteni? – kérdezte a maga részéről Andrej.

– A remete olyan szerzetes, aki önként települt be egy kis barlangi cellába, úgy alakítva ki azt, hogy csak egy szűk ablakon keresztül kötődött az alagúthoz, amely később az egyszerű étel továbbítására szolgált. A remete gyakran beérte vízzel és kenyérrel, és azt sem minden nap. És ott élt és imádkozott a haláláig.

– Azta! – csúszott ki Kosztyikból. – Teljes sötétségben és magányban?

– Természetesen. Minden földi dologról való lemondásban.

– És miért? – őszintén csodálkozott a srác.

– Ez az egyik út a Nirvána eléréséhez.

– Neee, én nem bírnám ki így, – tagadva rázta a fejét a «Filozófusunk».

– Én megpróbálnám, – mondta Andrej.

— Azt hiszed, ez ilyen egyszerű? — mondta a Szenszei. — Ahhoz, hogy belekezdj a remetei technikába, meg kell tanulnod legalább az alapokat — uralni a gondolataidat... Hiszen az ember nem csak bezárta magát a barlangba teljes sötétségben, Istenhez imádkozva. Először megtanult egy speciális légzéstechnikát, aztán a gondolatok uralásának képességét, átvezette azokat az agathodémon stabil állapotába, azaz a pozitív gondolatba. És csak azután zárkózott be, sorban végrehajtva egy sor meghatározott meditációt, amelyek megfelelő szintre vezették őt az egyszerűtől a bonyolultig. És végső soron az ember tudatosan ment el a Nirvánába, Istenhez, azaz kitört a reinkarnációk láncából. Ez nem csak úgy történik. Bár — a Szenszei vállat vont, és elgondolkodva mondta: — szellemi szempontból ez túl könnyű és egyszerű út, olyan, a lusták számára. A legkönnyebb eltávolodni az emberi világtól, remete-szerzetessé válva. Más dolog élni a világban, és a jót teremtvé, az emberek között maradvá elmenni Istenhez. Ezt értem én! Nehéz, de igazán értékes. — És ismét visszatért a beszélgetés témájához. — A remetei technika pedig egy nagyon ősi technika, amelyet ősidők óta gyakoroltak. Agapit elmondta a tanítványainak, mint egy szent tudást. De később ez a technika elveszett, mivel az utolsó, aki igazán birtokolta, egyszerűen nem talált méltót az emberek között, akire rá lehetett volna bízni ezt a tudást.

Sokan, próbálva utánózni Agapit tanítványait, próbáltak egyedül bezárkózni, abszolút nem rendelkezve a gyakorlat tudásával. Ennek eredményeként egyszerűen nem bírták ki a bezártságot, vagy megőrültek. Ez természetes. Hiszen, ha az ember nem tud megbirkózni a félelmeivel, a nega-

tív gondolataival, ha állandóan a kakodémon, azaz a negatív gondolatok dominálnak nála, akkor a bezártságban ez sokszorosára súlyosbodik. A felkészületlen ember számára gyakorlatilag lehetetlen elviselni a remeteséget.

Rövid csend állt be.

— Akkor mit jelent ez, Nesztor egy kicsit füllentett? — kérdezte Viktor.

— Azt írta, amit a felettes tisztségviselők rábíztak. Nesztor azt a feladatot kapta, hogy készítse elő Feodoszij «Életrajz» című könyvét a szentté avatásra. Egyszerűen szólva, hozzon létre egy képet az imádathoz. Tehát, megfelelően kellett írnia róla, megfelelő szinten. Nos, Nesztor meg is írta. Kicsit vett Feodoszij valós életéből, de a többi «szentségét» szó szerint másolta. A szerző pedig nem volt szemtanúja a valós eseményeknek. Amikor Feodoszij 1056-ban eljött Antónijhoz a barlangba, Nesztor akkor még, ahogy mondani szokás, pelenkában dalokat énekelt. Ezért pontosan Nesztort bízták meg ezzel a munkával, melléállítva Feodoszij néhány követőjét az öreg szerzetesek közül, akik átérték az ő apátusi idejét, úgymond segítségül, hogy a történet a lehető «igazabb» legyen.

— Hát így higgy a «történelemnek»! — mosolygott Zsenyka.

— És mit akartál? Semmi sem olyan egyszerű. Akkor az Egyháznak szüksége lett egy olyan alakra, aki az első orosz földi szerzetesszentség életpéldáját testesíti meg. Így vették elő Feodoszij apátot a «különleges érdemeiért». Nem Agapitot kellett volna venniük?! — mosolyogva mondta a Szenszei. — Kire volt szükség? Apátra. Nos, Nesztor mindent megtett. Vett egy kicsit Feodoszij

valós életéből, részben a gyermekkorát, a fiatalkorát és a kolostori életét érintve, a többit pedig az «atyák» ösztönzésére szó szerint másolta a különböző görög és palesztin szentek «Életrajzaiból». Oroszországban akkoriban már voltak fordítások ősi paterikonokról, aszketikus-tanító értekezésekről és aszketikus életrajzokról. Különösen kedveltek és olvasottak voltak a görög szentek életrajzai, mint például szent Antónij, Studita Teodor, Edesszai Teodor, Aranyszájú János. Kevésbé ismertek, de teljes gyűjteményben voltak a VI. századi palesztin szentek «Életrajzai», amelyekről Cirill Szküthopoliszi írt. Ezek Euthümiosz Nagy, Szabbász Oszentelt, Hallgatag János, Feodoszj Koinobiarcha életrajzai. Röviden szólva, volt miből válogatni az új kép megalkotásához.

Nesztornak, például, különösen megtetszettek Euthümiosz és Szabbász szentek életrajzai. Ezért az új Feodoszj képe sokban hasonlított Szabbászéra, néha szó szerinti kivonatokkal a szövegben. A szellemi hőstetteket a keleti aszkézisből másolta ki, hozzáadott néhány elemet a szentek életrajzából, és íme, a nagy Feodoszj képe, az orosz szerzetesség atyja.

Bár maga Feodoszj messze nem volt olyan, ahogy bemutatták. Valóban nehéz gyermekora volt egy gazdag családban. 13 évesen meghalt az apja. Az anyja folyamatosan verte. A srác pszichéje teljesen instabil volt. Röviden szólva, gyenge volt, aki megpróbált tetszeni az erősebbeknek. És amikor eljött Antónijhoz Kijevbe, ismét megszökve az anyjától, Antónij egyszerű lelkének megfelelően fogadta be, remélve, hogy átnevelheti. Akkoriban a barlangban Antónijjal már egy kis közösség élt együtt, köztük Agapit is, aki figyelmeztette Antó-

nijt erre a «csendes» srádra: «Kígyót melengetsz a kebleden». De Antónij sajnálatból megtartotta a srácot. Egyébként, Nesztor ezt a pillanatot, Feodoszj Antónijhoz való érkezését és Antónij állítólagos elutasítását, a maga módján ábrázolta, egy az egyben átmásolva szent Szabbász életrajzából, amelyben valójában semmi közös nem volt a valósággal.

Feodoszj pedig, bár a testvérek között csendes volt, belülről «forrongó kazán» tombolt benne, és messze nem a jó gondolatokból. Feodoszj, érezve, hogy Agapit átlát rajta, és tudott a titkos gondolatairól, próbálta elkerülni a találkozást vele. És utána egész életében belső félelmet érzett Agapit iránt, mert olyan dolgokat tett, amelyek összeegyeztethetetlenek voltak a szellemi élettel.

Amit Agapit megjövendölt Antónijnak erről a fiúról, pontosan be is következett.

Később, amikor a szerzetesekhez csatlakozott Varlaam — János fia, Izjaszlav herceg első bojárjának gyermeke, — ebből óriási botrány kerekedett a hatalommal.

Éppen ekkor, lelke gyengesége miatt, Theodosziosz lett Izjaszlav besügója a testvérek közül.

Később nem egyszer árulta el Antónijt.

Végül, amikor Varlaam — aki első apát lett, Antónij által a testvériség élére állítva, miután Antónij maga egyszerű szerzetessé vált — Izjaszlavhoz ment földet kérni a barlangok fölé, a herceg beleegyezett, de csak azzal a feltétellel, hogy a testvériség élén az ő tetszése szerinti szellemi személy álljon.

Varlaamnak nem maradt más választása, mint elfogadni.

Ugyanebben az évben Izjaszlav áthelyezte Varlaamot a Szent Demeter-kolostorba, és a helyére «saját emberét», Theodoszioszt nevezte ki.

Nesztor pedig ezt úgy találta, mintha a testvériség magától, «szerzetesi hőstetteiért» választotta volna meg Theodoszioszt apáttá.

— Igen, — gondolkodva mondta Nyikolaj Andrejevics. — Ha ilyen embernek, mint Feodoszj, hatalmat adunk — ne várjunk jót. A tartós depressziós nyomás a serdülőkorban gyakran vezet súlyos pszichés zavarokhoz, különböző pszichopatológiákhoz. Egy ilyen tinédzser nehezen alkalmazkodik a kortársai között, gyakran elveszítve a valóságérzetet a körülötte lévő világban. Ez pedig kisebbségi érzést, saját alkalmatlanságának érzését és alacsony önbecsülést, egy egész komplex félelmet szül. Általában, ezek az emberek zárkóztak, félénkek és bátoratlanok. De amint megjelenik a lehetőségük a valós hatalomra az emberek felett, itt mutatkozik meg a pszichés betegségeik teljes csokra...

Zsenyka hallgatta a pszichoterapeuta eszmefuttatásait, majd azt mondta:

— Mintha Csikatio képe lenne... Ő is csendes és szerény volt nyilvánosan.

— És mit gondolsz, honnan jönnek a mániákusok? — komolyan mondta a pszichoterapeuta. — A felfújt nagyzási hóbort még ennél is többet tesz az emberekkel.

— Teljesen igazad van, — egyetértett vele a Szenszei. — Feodoszj elsősorban a saját nagyzási hóbortjának kielégítését szolgálta. Szellemileg pedig rettenetesen lusta volt. Az imákat csak a mutogatás kedvéért olvasta. Nézve Agapit és tanítványai szellemi munkáját, miközben más szerze-

teseket szólított fel az éjszakai virrasztásra imával, ő maga addig meg aludt, és olyan édesen, hogy reggel állandóan ébreszteni kellett. Később pedig ezt úgy mutatták be, mint az aszkézisének rejtett voltát. Az ilyen emberekről, mint ő, Jézus mondta: «Nehéz és elviselhetetlen terheket kötöznek össze, és az emberek vállára rakják, de maguk egy ujjal sem akarják azokat megmozdítani».

Feodoszijt dicsérő beszédekben úgy írták le, mint «könyvbarátot és felvilágosult embert». Ez egyenesen anekdota, tekintettel az alapvető nyelvtani tudására. Viszont imádott minden lépésnél másokat inteni, felmagasztalni a saját személyét, hogy a lábához hajoljanak, a kezét csókolják, «szent atyának» nevezzék. Ez a belső tulajdonsága volt – szinte Isten képében bemutatni magát az emberek előtt. Pedig Jézus mondta: «És atyának ne nevezetek senkit a földön, mert egy a ti Atyátok, aki a mennyben van».

És szeretett prédikálni nemcsak a saját «nyájának», hanem a hétköznapi világi embereknek is, kemény és engesztelhetetlen kereszténység-hívóként feltüntetve magát, a fejükbe verve, hogy «aki más hitet dicsér, az az eretnekség közelében jár». Gyakran ismételte Agapit szavait: «Isten egy, és egy az Őbenne való hit!» Ám míg Agapit a belső, egyetlen Isten-hitről beszélt tanítványainak – arról a hitről, amely minden emberben megvan, aki Hozzá törekszik, s amelyet maga Jézus is tanított –, Feodoszij ezt a mondatot vallási szempontból, az Állati kezdet egoizmusából torzította el: csak az én hitem az igaz, a többi mind méltatlan. Különösen szerette oktatni a gazdagokat, gyakran megfordult náluk lakomákon és vendégségben. Egyáltalán, kötelességévé tette, hogy ő tanítsa a

fejedelemeket, azoknak pedig kötelességük hallgatni rá – vagyis hogy hatalma legyen a hatalmon lévők felett. Az ilyen «farizeusokról» maga az Evangélium is beszél, amelynek kánonjait Feodoszj próbálta hirdetni: «Minden cselekedetüket azért teszik, hogy lássák őket az emberek; kiszélesítik imatartóikat és megnagyobbítják ruháik bojtjait»; «Szeretik a első helyeket a lakomákon és a főhelyeket a zsinagógákban»; «És a köszöntéseket a főtereken, és hogy az emberek így szólítsák őket: «tanító! tanító!»» De ott írva van: «Ti pedig ne hívassátok magatokat tanítónak, mert egy a ti Tanítótok – a Krisztus, ti pedig mind testvérek vagytok». «És ne hívassátok magatokat tanítónak, mert egy a ti Tanítótok – a Krisztus»...

És ekkor Tatjana, akit nyilvánvalóan leginkább az egyetlen hitről szóló szavak érintettek meg, megszólalt:

– Valahogy nem értem a különbséget Agapit és Feodoszj szavai között az egyetlen hitről. Szerintem Feodoszjnak igaza volt. Ahogy a nagymamám mondta, csak a kereszténységben kell hinni, mert ez az egyetlen hit, amely Istenhez vezet.

– Nos, látod, a nagymamád azért gondolja így, mert keresztény környezetben született és nőtt fel. És valaki más nagymamája, aki a Közel-Keleten él, azt fogja mesélni az unokájának, hogy az egyetlen helyes hit az iszlám. A kínai nagymama azt fogja állítani, hogy az a buddhizmus, és így tovább. De mindez csak külső feltételek, amelyek végső soron, amikor az ember teljesen pozitív hullámra vált, azaz az agathodémon dominál (és nem a kakodémon agresszív fanatizmusának támogatására), ugyanahhoz a belső eredményhez vezetik az embert. És gyakran az ember nem

is tud azokról a folyamatokról, amelyek benne zajlanak. Csak elkezdi megérteni, mi az Istenbe vetett igazi hit, különleges szellemi erő áradatát érezni. Vagyis, mindenki, aki igazán hisz Istenben, bárhogyan is nevezze Öt, végső soron ugyanahhoz az ajtóhoz érkezik, és ugyanazon a küszöbön lép át. Azt mondják, hogy sok út vezet Istenhez, de a Kapu szűk.

— Nem, én például mintha érteném is az egészet — kezdte Kosztyik. — De ha őszintén bevallom, azért nagy vonalakban nehéz ezt mind elhinnem... Már csak Agapitról is: hogy benne maga a Szent Szellem lakozott. Hogy néz ki egyáltalán az a Szent Szellem? És tényleg ennyire fontos volt ez Rusz számára? És miért nem hallottam, nem olvastam erről sehol a mai napig? Miért éppen azok a történetek jutottak el hozzánk, amelyek, ahogy mondd, nagyrészt eltorzítva? Kiben higgyünk akkor egyáltalán? És ha van Isten, miért tűrte, hogy a szenteken csúfot űzzenek, Krisztust keresztre feszítsék, Agapitról az igazságot eltitkolják...?

A Szenszei fáradtan sóhajtott, és nyugodtan válaszolt:

— Ne próbáld megérteni Isten dolgait, amelyek sok szempontból rejtve vannak az emberek előtt. Ez egyenértékű azzal, mintha egy hangya megpróbálna lenyelni egy elefántot. Az emberi agy nagyon korlátozott. Az ember nem fogja fel az alapvetőt: hogyan hall, hogyan lát, hogyan gondolkodik, hogyan él, és ki is valójában. Nem tudja, mi a halál. Már nem is beszélek arról, hogy korlátozott agyával nem tudja megérteni, mi a Világegyetem végtelensége. Az egyetlen dolog, amit az ember tehet, hinni vagy nem hinni.

— Nem, de hogyan lehet hinni vagy nem hinni? — tiltakozott Kosztyik, belemerülve a vita ízébe. — Minden hithez bizonyítékok kellenek, beleértve az Istenbe vetett hitet is!

— Bizonyítékokat mondasz?! — a Szenszei hangja mintha megváltozott volna. — Menj oda a tükörhöz, és figyelmesen nézz magadra. És ha azt hiszed, hogy véletlen aminosav-kombináció vagy, amely végső soron egy majom mutációjához vezetett, ami értelmessé tette, akkor miért keresed Istent? Menj a piacra, vegyél egy banánt, és élvezd az életet! És ha ezzel nem értesz egyet, és azt hiszed, hogy Isten csodálatos teremtménye vagy, akkor hogyan követelhetsz Istentől bizonyítékot a Létezésére?! Ki vagy te, és ki Isten?

A Szenszei olyan erővel szólt — a tekintetében és a hangjában egyaránt — hogy Kosztyik önkéntelenül is meghökkent: mintha összébb húzta volna magát, és sietve lesütötte a szemét. Úgy tűnt, abban a pillanatban akár le is süllyedne a föld alá. Rövid szünet állt be.

— Hát igen, — mondta Nyikolaj Andrejevics, megtörve a csendet. — Akkor Feodoszjij Cézárt szolgálta, Agapit pedig Istent.

— Teljesen így van — felelte a Mester ismét egyenletes, megszokott hangján. — Azóta kezdődött a megosztottság a Lavrában. Egyes szerzetesek valódi lelki tetteket hajtottak végre, köztük a teljes elzárkózást, míg mások ugyanebben az időben kénye-kedvük szerint éltek, feslettségben, önzésben és pénzsóvárságban, kifosztva a híveket, és pénzt keresve azzal, hogy mutogatták a helyet, ahol az igaz szerzetesek lelki tetteiket véghezvitték az Isten felé vezető úton... Röviden: minden úgy történt, ahogy az embereknel általában. Bemocs-

kolták ezt a szent helyet a kapzsiságukkal, mindent kiforgattak, összezavartak. Pedig lehetett volna minden egészen másként. Hiszen maga a Szent Szellem teremtette itt meg a saját Hajlékát. Ó, emberek, emberek...

A Szenszei egy kicsit elhallgatott, majd elgondolkodva mondta:

— Tehát, Agapitnak nagyon erős hatása volt Oroszországra és nemcsak... És annak ellenére, hogy ez a hatás közvetett jellegű volt, megváltoztatta a jövő világát. Bár ez általában nem tartozott Agapit akkori feladatai közé Bódhiszattvaként, hanem inkább magának Agapitnak a kezdeményezése volt. Nos, egyszóval, Bódhiszattva az Bódhiszattva.

Agapit megalapított egy szellemi hajlékot, ahol fennállása alatt senki és soha nem számolta össze, hány ember gyógyult meg halálos betegségekből, és hála Istennek, a mai napig is gyógyulnak. De ez nem lényeges. A fő dolog az, hogy sokan szereztek ott szellemi egészséget, ami sokkal fontosabb a fizikainál. Nagyjából véve, Agapitnak, az ereklyéinek köszönhetően, amelyekben megőrződött a Szent Szellem gyógyító ereje, a Kijev-Pecserszkij kolostor évszázadokon át híressé vált.

Vegyük akár napjainkat is. Sok ember a világ különböző országaiból, különböző vallásokhoz tartozó, sőt azok is, akik «ateistának» vallják magukat, amikor meglátogatják a Pecserszkij barlangokat, ahol a szentek ereklyéi fekszenek, legtöbbit Agapit ereklyéi előtt időznek. Miért? Mert az ember ösztönösen érzi az igazi Szentséget, hiszen a lelket nem lehet becsapni. De ha az emberek tudnák, hogy lehetőségük van nemcsak a testük gyógyulásáért imádkozni, hanem, ami sokkal

fontosabb, a lelkük megmentéséért is imádkozni, különösen azokon a napokon, amikor a Szent Szellem Agapit erekleiben tartózkodik, amelyek minden évben február huszonötödikén kezdődnek, és egy egész hétig tartanak, összehasonlíthatatlanul nagyobb haszna lenne a lelküknek. Mert nincs azokban a napokban a Földön szentebb hely, ahol bármely ember — vallásától függetlenül — ilyen közel lehet kérésével az Úr Hallásához.

És ilyen lehetőség mindenkinek adatott, amellyel az év hét napján élhet. Hiszen lehet, hogy számára a következő év már el sem jön.

Mert rövidek az ember napjai az idők keresztútján. Mert fájdalmasak tetteik az Úr színe előtt. Hiszen minden emberi pillanat a mérleg serpenyőjén áll. És nincs a lelkek számára fontosabb gond, mint a vágy, hogy elnyerjék az üdvösséget. Nem a külső hitben, hanem a belső hitben van a kulcs a Kapukhoz. Csak a vak, akit elvakított a por, nem látja meg azt.

Az ember csak a hitét és az őszinte imáját adhatja Istennek. Semmi többet nem adhat Istennek. Mert minden, ami körülveszi az embert, Isten alkotása. És nem illik a Gazdának ajándéku adni a saját tulajdonát. Hiszen, Istennek, a Szereteten és a Hiten kívül semmire sincs szüksége az embertől! Mit adhat egy kisgyermek a Szülőjének, hogy örömet szerezzen a Szívének? Csak a Szeretetét és a Tiszteletét.

A Szenszei elhallgatott, a tekintetét a tűzre szegezve. Aztán elgondolkodva szólalt meg. Úgy tűnt, egyszerre beszélt mindenkire és mindegyikünkhöz külön-külön.

— Amíg élsz, ember, van esélyed kiimádkozni az örökkévalóságot Isten szeretetében a lelked szá-

mára. És amíg megvan ez az ESÉLYED, menj Agapithoz a szent héten, és imádkozz a Szent Szellem előtt, de csak a lelkedért. Mert a tested halandó, az por. És minden földi gond hiábavaló. De emlékezz, ember, hogy amit ígérsz Isten előtt a kérésedben — teljesítsd! Mert Ő, mint minden szülő, nem tűri a hazugságot, megbocsát, de utána már nem bízik...

Elkapva a tekintetét a parázsló tűzről, a Szenszei figyelmesen ránk nézett. A szemei valamilyen rendkívüli erővel és tisztasággal ragyogtak. És ekkor azt mondta:

— **Bátorkodj, ember, igazán mondom, ahogy nem adatik meg neked elkerülni a halált, úgy nem adatik meg neked elkerülni Isten Ítéletét sem.**

Csend támadt, amelyet senki sem mert megtörni. Virradni kezdett. Valahol dallamosan énekelt egy madár. A Szenszei, a tenger felé nézve, nehezen felsóhajtott, és fáradtan azt mondta:

— Rendben, srácok, kifárasztottalak titeket a történeteimmal. Már régen itt az ideje, hogy pihenjete...

Mindenki elment aludni. A tengerparton csak a Szenszei maradt, ülve az kialvó tűznél. Elgondolkodó tekintete Kelet felé irányult, ahol az első fénysugarak utat törtek a Napnak, gyorsan szétszakítva az éjszakai égbolt sötétségét.

A Szenszei mondásai

1. *Ha elnéző leszel a gonosszal szemben, észre sem veszed, mikor válsz közömbössé a jó iránt. Ám amikor büntetted a rosszat, tudnod kell időben megállni. Csak így kerülheted el a veszélyt, amely benned rejtőzik. A győzedelmes nem büszkélkedik, nem erőszakoskodik, nem ujjong. Ő győz... és mindenekelőtt önmagát győzi le. Ezért hát, amikor büntetted a rosszat, ne feledd a jót.*

2. *Az emberek méltóságteljesen akarnak kinézni nem Isten előtt, nem a Lelkiismeretük előtt, hanem más emberek előtt. És ennek a gonoszságnak az oka az emberi vágyban rejlik. Hiszen az ember csak azt értékeli, amit értékesnek akar látni a maga számára. Amit pedig nem akar értékesnek látni, annak nincs is jelentősége számára. A irigység, a gyűlölet és a megkeseredettség nem külső ingerekből fakadnak, hanem az önszeretet belső gyökeréből.*

3. Az egész világ azon dolgozik, hogy minél több vágyat keltsen az emberben valaminek a megszerzésére, ami állítólag hiányzik neki a teljes boldogsághoz. Az egész világ illúziókkal kereskedik. Hazugságból van szöve, és a száalai az irigységre vannak erősítve. Az emberek maguk teremtik az illúziót, táplálják azt gondolataik tisztátalanságával, és maguk is ebben az illúzióban élnek, valóságként érzelve azt.

4. Bármilyen hatalma is legyen az embernek a Földön, soha nem lesz elégedett tőle, mert úgyis vágyainak rabszolgája marad. És az igazi hatalom az önmaga feletti hatalom.

5. Butaság halat adni az éhesnek, mert meg-eszi, és újra éhes lesz. Sokkal bölcsebb adni neki horgász felszerelést, és megtanítani használni azt.

6. Amíg a szeretet él a lélekben — a szakítás lehetetlen. Fontos, hogy tudod, hogy szereted ezt az embert. Hogyan veszítheted el, ha valóban drága a lelkednek, ha a Emléke és a Szeretete tovább él benned...

7. Az ember mulandó. A halál véget vet az öregségnek és a gyötrelmeknek, megszabadítva a lét terhétől. A szerető lelkek számára ez jutalom. Hiszen tulajdonképpen nem leszünk mások pusztán attól, hogy meghalunk...

8. Minden ember valójában nem a saját igazi életét éli. Kiválaszt egy neki tetsző képet, és szerepet játszik, ráadásul, általában nem egyet. És annyira beleéli magát, hogy azt hiszi, ez a valóságban is az ő igazi élete. Mint bármely színész, az ember elégedetlen marad a szerepével, és egy másik szerepről álmodik, ahol fontosabbnak látja magát. Bármit is ér el az ember, úgy tűnik neki, hogy élete fő szerepét még nem játszotta el. És mindig álmokban él, ezekkel a mesékkel szórakoztatja magát.

9. De nem lenne-e egyszerűbb abbahagyni az álmodozást, és olyan szerepet választani az életben, amely méltó az Ember névhez? És azzá lenni, akivé válnod kell. Hogy, amikor elalszol, nyugodt lehess, mert tiszta a lelkiismereted. Hogy, amikor meghalsz, ne kelljen szégyenkezned gondolataid és tetteid miatt. És hogy még Isten előtt állva is, ahogy a keresztények mondják, az Utolsó Ítéletkor, legyen mit mondanod. Hogy a jótettekkel teli kosarad tele legyen, a rosszakkal teli pedig üres. Ez jelenti azt, Embernek lenni. Hiszen az élet túl rövid. És azért adott, hogy az ember bebizonyítsa Istennek: méltó az Ember címre...

10. Légy önmagad, a Lényeged. Az élet és a halál mint egy egységes áramlat. A Lényeg az áramlatban mozog. Mozgásban leli fel a múlhatatlant. Senki sem tudja igazán értékelni a háborgó áramlatot, ha nem lép a vizébe, mert

az a jövő. Senki sem léphet be ugyanabba a vízbe kétszer, mert az a múlt. Csak az áramlat mozgása van, mert az a jelen. Minden víz előbb vagy utóbb eléri a forrását, és azzá válik, viszatérve az eredeti tisztasághoz.

11. A ruha csak egy része az alkotás és a pusztulás egységes folyamatának. Nincs semmi ostobább, mint engedni a ruhád szeszélyeinek. Hiszen, ami a lényege, bezár téged a szűk terébe, eltávolítva a világtól, és kétségekbe és félelembe merít, amelyeket ez az elidegenedés szül. Kényszerít téged létezni a formáiért és a külső illúziókért, amelyeket a látványa teremt mások számára, egyre nagyobb gondokba vonva téged. Hiszen, minden formának megvannak a saját szabályai. A szabályok pedig csak ellentétek összessége.

A ruhádnak megvan a maga határa. Elkoptatja az idő. Te pedig szabad vagy választásodban nem viselni azt. De amikor az egyik elhasználódik, új ruhát veszel magadra. Ám a határt lerombolva a határtalan után futni – végzetes.

12. Értelmetlen egy halott, száraz szűrós bokor után futni, mert nincs élete. Halott, amely nem tudja magát felfedni másképp, mint a tuskéivel. A halott védi a halottat. A halott nem válik élővé azért, mert van élet, és az élő nem válik halottá azért, mert van halál. A halál és az élet is függ valamitől, van valami, ami összeköti őket.

13. Butaság dicsérni azt, aki csak jövőbeli élelmet lát benned. Vonzott a madár repülésének magassága. És követted őt, a saját hasznodra gondolva. De a madár törekvései a repülésben mások voltak. Bár magasan szárnyal a sivatag felett, de az áldozataiból táplálkozik. A madár, amely dögön él, nem szenved az «ételeinek» változásától. Mert a lényege a rothadás. Becsaptad magad. Láttad a valóságot, és eltűntek az illúzióid. De a valóságod is illúzió. A nagy madár csak árnyék volt a dolgok lényege előtt. A dolgoknak pedig van egy tulajdonságuk, hogy megszületnek a Formátlanban, és visszatérnek az Alantasba.

14. Az, aki a külsőre támaszkodik, csak feltételezhet. Az, aki a belsőre támaszkodik, hiteles tudással rendelkezik. A test romlandó. A lényege por. Te pedig megszerezhetted volna az örökkévalóság Bölcsességét. Elég lett volna megtenned egy lépést. De a romlandóság pusztulásának félelme erősebbnek bizonyult. A romlandó elszaladt. Te bánatban maradtál, mert a Szellem mindig az örökkévalóságra törekszik. Az örökkévalóság Bölcsességét nem lehet elérni a romlandó hatalmán keresztül, mert butasággá változtatná azt. Elszaladni a félelem elől nem jelenti a megmenekülést. Megölni a félelmet önmagadban – ez a feddhetetlenség elnyerése. A feddhetetlenség pedig lehetővé teszi, hogy egy lépést tegyél a határ felé. Mert csak a határon ismered fel a Bölcsesség forrását.

15. A Bölcsességhez hasonló árny csupán annak tűnik, de nem az. Az üres hiábavalóság a zűrzavar kezdete. Aki Bölcsnek akar látszani, hogy mások előtt dicsekedhessen, szomorúan hánykódik magányában, és a dicsőségről álmodozik. Ám lényé csupán az Ego burkába zárt üresség. Amikor a tudás a nemtudásból fakad, a kérdéseknek soha nem lehet vége.

16. Az ég és a nap hozzák a változásokat. Képesek átalakítani, hogy minden élő a saját természetét kövesse. Az ég és a nap megsokasítják a teljességet és megsemmisítik az ürességet. A sivatag nyugalomban teremti meg a mozgást. Halott, mégis képes délibábokat szülni, hogy illúzióival megtévessze az élőket. A sivatag elpusztítja a teljességet és megtölti az ürességet. A homokszemek pedig tömegükben követik a homok mozgását, ezért az elemek határozzák meg irányukat.

17. Oda érkeztél, ahová a születésedtől fogva adatott neked. Abban nőttél fel, ami kedvére volt a természetednek. Abban értél meg, ami a sorsod lett. És oda fogsz menni, ahová a haláltól fogva adatik neked. A halál csak az élet kezdete. Az Élet csak a Halál utódja. Az élet eljövételét nem lehet elutasítani. Az elmenetelét nem lehet megállítani.

18. Az idegen nyom nem hasonlít a sajátira. A nyomok ott jelennek meg, ahol hagyják őket.

De maguk nem azok, akik hagyják őket. Idegen nyomon járva, külső képeket követtél, nem tudva a belső lényegüket. De mindenki maga teremti meg azt az utat, amely megfelel a valódi törekvéseinek. A sivatag idővel betemeti az összes nyomot a homokjával, hogy az új Vándor ne kövesse el a múlt hibáit. Ezért fontos a saját tapasztalat. Ahhoz, hogy Emberré válj, ki kell jelölnöd a saját utadat.

19. Az Ember lábnyoma kevés helyet foglal el a végtelen Sivatagban. De ennek ellenére képes odalépni, ahol még senki sem járt. Odalépve, ahol még senki sem járt, az Ember képes messzire eljutni, és nagyobbat megszerezni. Az elméjének tudása csekély, de az Ember, rábízva magát az Ismeretlenre, képes eljutni Ahhoz, Aki teremtette Őt.

20. Fel lehet fogni Őt, de nem lehet átadni. El lehet jutni Hozzá, de nem lehet megérteni. Szeretni lehet Őt, de nem lehet átölelni. Meg lehet érteni a Kezdetben, de nem lehet megismerni a Végéig. Mert Ő az, Aki mindent teremtett. Mert Ő az, Aki az Akaratával teremt.

21. Az arany salak a lélek számára, és kísértés a gondolatoknak. Ez tisztátalanság, amelyet sokan áhítanak, de ami valójában illékony csalás. Az igazi érték el van rejtve az őszinte imában a saját lelkedért. Nem a hasad jóllakottságáról és a tested egészségéről kell

gondoskodni. Mert akármennyit is eszel, előbb-utóbb úgyis megéhezel. És akármilyen is az egészséged, előbb-utóbb a tested úgyis meghal. A lélek azonban örök. És csak az méltó az igazi gondoskodásra.

22. Nem illik az Urat felzaklatni semmiért, kivéve a lelkünk megmentéséért. Ne a testért kérjete, ne az egészségért, ne a mindennapi betevőért aggódjatok — mindez hiábavaló mulandóság, a vágyakban telhetetlen. Mert nincs méltóbb kérés, mint a lelkünk megmentéséért való könyörgés.

23. Nincs semmi lehetetlen a szomjazó lélek számára.

24. Rövidek az emberi napok az idők keresztútján. Szomorúak a tetteik az Úr színe előtt. Minden emberi pillanat a mérleg serpenyőjében van. És nincs fontosabb gond a lelkek számára, mint a megmentés vágya. Nem a külső hitben, hanem a belső hitben van a kulcs a Kapuhoz. Csak a por által megvakított vak nem látja azt.

25. Bátorkodj, ember, igazán mondom, ahogy nem adatik meg neked elkerülni a halált, úgy nem adatik meg neked elkerülni Isten Ítéletét sem.